

TERWAKOSKEN KAIKU

PAIKALLINEN ILMOITUSLEHTI

N:o 12.

LAUANTAINA 5 PÄÄ TOUKOK.

1923.

ILMESTYY JOKA LAUANTAI	TOIMITUS: G. A. GRÖNDAHL, vastaava. B. LAITIO	TILAUSHINTA: 20:— VUODELTA ILMOITUSHINTA: 250 SM.
------------------------	--	--

Viikkolista:

Tohtori A. Törnström vastaanottaa sairaita Sidehuoneella joka toinen Keskiviikko, ensi keran 25 23. klo 3—5 j. p. p.

Tunnit Sidehuoneella lääkkeiden jakoa ja sidemuuttoja varten ovat 10,30—12 arkipäivisin.

JUNAT:

lähtevät: (saapuvat) Ryttylästä etelään (pohjoisesta) 8,46, 10,59, 6,28, & 9,23. Pohjoiseen (etelästä) 5,31, 11,00, 4,54, & 8,41.

Terwakoskelta Ryttylään lähtee joka päivä kello 9,45 ap. ja 5,15 j. p. p. postikytyi, jossa on ilmaiseksi tilaisuudessa matkustaa asemalle. Ylimääräisiä kyytiä annetaan Kartanosta mikäli hevosia kulloinkin on käytettävissä, maksua vastaan: 10:— yhdeltä hengeltä ja 15:— kahdelta.

Terwakosken Klubin Kansankirjasto on avoinna sunnuntaisin 9—10 ap.

SUOJELUSKUNTALAISET!

Kesän ensimmäiset kilpailut — murto- ja juoksussa — pidetään sunnuntaina t. k. 6 p. klo 9 ap. Kokoukset pidetään Seuralla. Joka mies kilpailemaan.

Paikallispäällikkö.

— Teatterivierailu. Helsingin Taidekiertue vieraili Terwakoskella vapunpäivänä esittäen Paul Geraldyn kolminäytöksisen perhedraaman „Ristitulessa.” Kappale on vaikuttava, mutta esityksessä olisi odottanut olevan enemmän samalla tasolla olevia taiteilijoita, kappaleessa kun esiintyi vain kolme henkeä. Rouva ja hra Borg, Heléné ja Henry, olivat eläytyneet osiinsa ja muodostui kohtaukset heidän välillään todelliseksi taidenautinnoksi. Herra Jurassa Challenger sen sijaan olisi odottanut olevan paljon enemmän energiaa ja tulta. Hänen esityksensä rva Borgin sie-lukkaan näyttöleimen rinnalla teki eron vielä silmään pistävemmäksi. Yleisöä o'i vapunpäivän, y. m. yhteensattumisen johdosta valittavan vähän, mutta oli se sitä kiitollisempaa.

Ohimennen.

Olen ottanut puheenvuoron sanoakseni tämän kylän nuorukaisille jonkun sanan. — Kaikki saavat kyllä lukea tämän. —

Kun pojat tulevat ruorukaisiksi, tai alkavat tulla, siinä 14—16 vaiheilla, kiinnostavat he tarkoin huomionsa ulkoasuunsa. Käytetäänkö nykyään „beena” tai suitaanko tukka taaksepäin, ovatko muo-dissa pehmeät, värilliset hatut, vaiko suuret englantilaismalliset lippalakit, (jotka muuten väärin „sijoitettuna” saavat kantajansa näyttämään „hampuisimaiselta,” nämä ja muut pukeutumisen seikat ovat tietysti selvillä.

Mutta tuo muodon vaihdos pojasta nuorukaiseksi ei useissa tapauksissa ulotu ollenkaan käytökseen ja yleisiin hyväksi tunnustettuihin tapoihin. Tarkoitin nyt tällä kertaa vain tervehtimistä. Sanota-npa esim. tällainen tapaus. Suuri joukko poikia tulee vastaan. He täyttävät tien kulkien molemmin puolin sitä, Vastaantulijan on, tiedättekö, hiukan noloa pukah-taa jostain välistä kun on halunnut väistää oikealta kuten yleinen tapa on. Eräs joukosta tervehtää, toiset vain vilkaisevat, jaaha! Ehkä ette, pojat, ole ennen huomanneet, mutta asian laita on niin, että jos joukosta yksi on tuttu ja tervehtää kaikki toisetkin kohteliaisuudesta nostavat lakkiaan. Savuke suussa tervehtiminen on aivan ulkopuolella käytöstapojen rajoja! Savuke vasempaan, hattu oikeaan käteen! Ja vielä, kenen on ensin tervehdittävä? Nuorempi tervehtii aina vanhempaa, mies vastaantulevaa naista, mutta nuoret tytöt vanhoja miehiä.

Ja ettemme olisi merkinneet ainoastaan poikia tahdomme mainita vielä kaikille yhteisesti yhden asian. Joutuessamme vieraisiin oloihin laskomme tervehtimisvelvollisuudet sen mukaan, olemmeko esi-

JONOTUSTA.

Kaksi kertaa viikossa vaeltavat kylämme asukkaat määrättyyn paikkaan. — Eteisessä seisoo jono, sillä kello ei ole vielä neljä.

Täsmällisesti avataan ovet. Sisällä tuntuu miellyttävää lämpimältä, siellä on puhdasta ja valoisaa, eikä vedestäkään ole puutetta. Nautittuansa tästä ihanuudesta lähtevät ihmiset tyytyväisenä koteihinsa, ke ottavat vastaan tulijoita: „menkää pian, siellä on herrasväen sauna!”

Yhtenään vaeltaakin samaan suuntaan saman hauisia. Mutta ne, jotka tulevat parisen tuntia myöhemmin kylpemisajan alkamisesta, ne joutuvat ymmälle. He saavat keksiä itsellensä paikan mihin asettua, sillä penkit ja naulakot ovat jo kukkuroillaan vaatteita. — Seuraava vaihe on jonotus vesipadan ääressä. — Padassa on 1—3 ämpäriä istä vettä. Sitä loiskitaan ja läiskitään laitoihin, jotta saataisi vähän lämmitä kylmän veden joukkoon. Sitten vähitellen nämä 25—30 henkeä käsitävä jono saa käydä etsimään itsellensä istuinpaikkaa ylimmälle hyllylle. Kun tämä on kaikella huolella saavutettu, huutaa joku joukosta: „heittäkääs hyvät selkälöylyt!” Kiuas humauttaa kerran ja toisenkin, ja silloin saa akkinäisen lähdon kaikki heikkonahkaiset, voi sattuua että ylimmäiselle jää yksi ainoa „kova löylymies.” — Toisille alkaa nyt uusi „paikan hakeminen” ja sen pesemisen. Kun tämä on vihdoin saavutettu, on tila jo kuitenkin liian ahdas ja vesikin ämpäristä loppunut, on lähde-ttävä uudelleen jonoon istuimen hakuun ja pesuun. Nyt tuntuukin, että on parasta lähteä pois sillä tuntee tarpeeksi pesseen-

tetty tämän ja tuon henkilön kanssa, mutta täällä Terwakoskella ainakin ulkonäöltä olemme kaikki tuttuja. Näin emien kyläläisten keske säilyttäkäämme maalainen, vanha kyvä tapa tervehtiä kaikkia vastaantulijoita, joskaan emme erikoisemmin tuttuja olisikaan. Vastaantulija voi itseksensä huomaavaisuudestamme, vaikka emme muuta kuin ystävällisesti lakkia kohtinamme.

Sic.

sä penkkien päit". Varmaankin jokainen, joka tuosta m/rskystä selviää e. ijin nahoin, kiittelee onneansa. Sinne käydessä ja siellä lähtiessä täytyy olla vahva usko, että „ei tauti tartu, eikä rutto pure jos ei jumala sallii.” vaikka sitten kotiin astuessaan saisi toisenkin kerran kyhnäistä kylkeänsä.

Tiedämme kaikki, että saunamme on käynyt liian altaaksi, toivomme tähän tulevaisuudessa parannusta.

Mutta tätä odotellessa olisi paljon apua eräänlaisen järjestelyn kautta. Ensiksi kylpyaikaa olisi pidennettävä vaikkapa vaan 1 tunnilla, joten se alkaisi kello 3, toiseksi kylpijöille asetettaisi sellaiset säännöt, että ne jotka tyytyvät tavalliseen saunan lämpöön ja haluavat vaan peseytyä, niin että nämä kaksi ensimmäistä tuntia olisi heille varattu. Näin tehtäisiin heillekin oikeutta, ja kello 5 alkaisi sauna niille, jotka tahtovat itsensä palvata. Ja jokainen pumppaisi vettä yhden ämpäri-lisen enempi kuin itse käyttää, silloin ei pata pääsisi tyhjäksi.

Tämä on sanottu vain Eevain puolelta.

— Kunnallisveronkanto on kuten aikaisemmin jo on ilmoitettu ensi keskiviikkona tk. 9 p:nä klo 10—3 Seurahuoneella.

— Lahden vapausjuhlan paraatiin otti Tervakosken Suojeluskunnasta osaa 42 miestä, Myöskin Suojeluskunnan soittokunta oli mukana herättäen ansaittua huomiota. Kapellimestari Hammar esimerkiksi sai johtaa siellä olevia yhdistettyjä soittokuntia, joten hänen johdettavanaan oli kokonaista toista sataa miestä. Niin tulee suojeluskuntamme ja hyvässä kunnossa oleva soittokuntamme laajennallekin tunnetuksi.

— Kihlauksensa ovat julkaisseet neiti Hilja Lietzén ja lehtori Eino Wäärä, Hämeenlinnasta.

— Hämeenlinnan Naisvoimistehuseura „Tarmon” iltamasta ensi sunnuntaina pyydämme vielä muistuttaa yleisöä.

— Turkhaudan Puhelinkeskus veloittaa puhelusta Asemalta Tervakoskelle Smk. —:50 puhelulta, joka täten saatetaan yleisön tietoon.

Eräs arvoisa paikkakuntalainen on neljännes vuosisadan aikana tehnyt tarkkoja muistiinpanoja ilmoista y. m. ja antanut muistiinpanonsa „Tervakosken Kaiun” käytettäväksi. Koska otaksomme, että jokainen tervakoskelainen säilyttää „Kaikunsa”, tulemme näitä muistiinpanoja silloin tällöin tänä kesänä julkaisemaan ja näin jokainen saa oman „ilmakalenterinsa”. Tässä numerossa on muistiinpanoja neljältä vuodelta, alkaen v. 1900.

Toimitus.

Muistiinpanoja

vanhoilta ajoilta paikkakunnallamme.

V. 1900. Talvi oli kovin kylmä ja paljon lunta, kevät pitkä, niin että toukokuun alkupuoliskolla satoi lunta useita kertoja 10 cm. paksuudelta. Vielä toukok. 24 p. satoi lumirantaa, Kuitenkin alkoi toukok 7 p. kauran kylvä Tervakoskella, vaikka lunta oli metsät valkoisenaan. Heinän teko alkoi heinäk. 13 p. sekä rukiin kylvä elok. 10 p. Kauraa aettiin leikata elok. 27 p:nä. Vuositulo oli hyvä sillä kesä oli suotuista toukok. lopusta alkaen etenkin heinän ja viljan korjuuajana. Syksy oli niin lumeton, että Tervakosken posti meni Joulupäivän aamuna rattailla Ryttylään, mutta tapanina ajettiin jo reellä.

V. 1901. Talvi oli kylmä, mutta vähäuininen. Kevät oli aikainen, joten kaurankylvö alkoi jo huhtik. 27 p. Heinää tehtiin heinäk. 10 p. ja rukiinleikkuu alkoi heinäk. 23 p. ja kauranleikkuu elok. 1 p. Rukiita kylvettiin elok. 12 p. Kesä oli kuiva, poutainen ja lämmin. Heinä tuli vähän, samoin muuta kasvillisuutta. Marrask. 8—9 p:nä satoi ensi lumen ja jo 20—24 p. nousi pakkasen 24 asteeseen. Jouluk. alkupuoliskolla oli suojaisia ilmoja.

V. 1902. Talvi oli pyryinen, mutta ei kovia pakkasia, kevät myöhäinen, koska kaurankylvö alkoi vasta toukok. 10 p. Alasjärvi aukeni toukok. 16 p. ja halko-laiva rupesi silloin kulkemaan. Heinäntekeo alkoi heinäk. 20 p., ruista leikattiin elok. 12 p. ja kauraa syysk. 2 p. Koko kesä oli sateinen ja kolkko, joten kaurasta tuli siemenkato paikkakunnalla ja täytyi ostaa Kanadasta valkoista siemenkauraa, joka silloin maksoi 21 p. kg. Tervakosken kartanoonkin ostettiin niitä 75 hl. Marraskuussa oli jo täysi reikeli.

V. 1903. Talvikaudet olivat lumettomat ja suojat. Kevät tulvat alkoivat jo maalisk. 25 p., mutta huhtik. 1 p. tuli takatalvi, jota kesti joitakin päiviä, lopputuulta taas oli hyvin lämmintä. Alasjärvi aukeni huhtik. 17. ja samana päivänä alettiin kauran kylvä. Vapunpäivänä oli jo lehti keivässä lämpenörvällä ja ruista

ILMOITUKSIA.

RIIHIMÄEN TYÖVÄEN TEATTERI
Tervakosken Seurahuoneella Helatorstaina
tk. 10 päivänä:

K:lo 4 ip. helppohintaisena

„Kuningas Teivas”

hist. näyt. 4:ssä näyt. kirj. Kaarlo Halme.

K:lo 8 illalla pianon ja viulun säestyksellä

„Närkeläiset”

Ruots. kansannäyt. 3:ssä näyt. lauluineen
ja tansseineen. Kirj. A. Anrep.

— Tunti tanssia! —

TERVAKOSKEN OSUUSKAUPPA

r. l.

Saapunut:

Saviastioita
kukkaruukkuja ja
vateja.

Miesten ja naisten kenkiä.
Sandaaleja

kauniilla alulla. Toukok. 2 p. ilma kylmeni ja oli pakkasaamuja aina 13 päivään asti, jolloin ilmat taas lämpenivät. Kesäk. 29 p. tehtiin heinää, heinäk. 27 p. alkoi rukiinleikkuu ja elok. 8 p. rukiin kylvä ja kauranleikkuu. Kesä oli ollut suotuista ja tuli keskinkertaista parempi vuositulo. Marrask. lopulla oli kovia pakkasia ja satoi lunta paljon, niin että junat jo paikoin myöhästyi.

Paikkakuntalainen.

KALASTUKSESTA SANANEN.

Jokainen Alasjärven kalastusta harjoittanut tietää, että kalakanta on siinä arveluttavasti vähenemässä. Tämän tuhon estämiseksi voisi jokainen kalastaja tehdä voitavansa. Kaikkein pienempiä kaloja ei ensinkään pitäisi ottaa rystästä edes veneeseen, vaan heittää takaisin järveen. Esiillä ja verkoilla ei pitäisi tulla kalojen kulkuteita, eikä muutenkaan harjoittaa „rystökalausta”. Jos kaikki urit ei kalat ja ovat olivat tänään, soittaisi se suuria ka kookkoja, sillä ti levaisuudessa voitaisi nestellä suomenpiä kaloja. Oisi myiskit sängen teutavaa alkaa kesti usella työdiisten kalojen istutuksesta, sillä esim. ohven on melkein sukupolton kuollessa ja ne loputtain riipeet koetellaan mahdollisimman laadoksi tyystää tihellä raatolantatitokilla.

TERWAKOSKEN KAIKU

PAIKALLINEN ILMOITUSLEHTI

N:o 13.

LAUANTAINA 12 PÄÄ TOUKOK.

1923.

ILMESTYY JOKA LAUANTAI

TOIMITUS: G. A. GRÖNDAHL, vastaava.
B. LAITIO

TILAUSHINTA: 20.— VUODELTA
ILMOITUSHINTA: 250 SM.

Viikkolista:

Tolitori A. Törnström vastaanottaa sairaita Sideluoneelta joka toinen Keskiviikko, ensi kerran 10:5 23. klo 3—5 j. p. p.

Tunnit Sideluoneelta lääkkeiden jakoa ja sidemuuuttoja varten ovat 10,30—12 arkipäivisin.

JUNAT:

lähtevät: (saapuvat) Ryttylästä etelään (pohjoisesta) 8,46, 10,59, 6,28, & 9,23. Pohjoiseen (etelästä) 5,31, 11,00, 4,54, & 8,41.

Terwakoskelta Ryttylään lähtee joka päivä kello 9,45 ap. ja 5,15 j. p. p. postikyyti, jossa on ilmaiseksi tilaisuudessa matkustaa asemalle. Ylimääräisiä kyytiä annetaan Kartanosta mikäli hevosiä kulloinkin on käytettävissä, maksua vastaan: 10:— yhdeltä hengeltä ja 15:— kahdelta.

Terwakosken Klubin Kansankirjasto on avoinna joka toinen perjantai 5—6,30 j. p. p.

Murtomaajuoksukilpailu.

Viime sunnuntaina pidettiin Suojeluskuntamme keskuudessa murtomaajuoksukilpailut noin 5 km. radalla, käsittäen mitä vaikeinta murtomaata. Kilpailuun uskalsi sen vuoksi vaan 5 miestä antantua. Siitä huolimatta muodostui kilpailu erittäin mielenkiintoiseksi katsojille, sillä S. Jokinen ja Y. Pajunen, jotka noin metrin välimatkalla seurasivat toisiaan koko matkan, alkoivat jo „Isolta kiveältä“ lähtiesään loppuspurtin mutta, onnistumatta päästä eroon toisistaan. Pajunen, joka oli takana, lyhensi välimatkaa tulla tuumalta, kunnes maaliin Koulunsillalle saapuaan samanaikaisesti Jokisen kanssa leikkasi maalilinjan.

Samalla suoritettiin ikämiehille lyhyempi murtomaajuoksukilpailu, josta voitajana suoriutui P. Holländer F. Dahlstedt kintereillä. Kansliapäällikkö sai lähinnä korkeimman pistemäärän.

— Kesäkuukausina pidetään Terwakosken Kansankirjasto avoinna ainoastaan joka toinen perjantai kello 5—6,30 j. p. p. Ensi kerran perjantaina tk. 18 p.

TERWAKOSKEN „Kevätkansalle“.

Teille, te neitokset ja nuorukaiset, jotka elämän keväässä nyt elätte, tämä kirjoitus on kohdistettu, sillä teistä, jotka kerran saatte vastata tämän paikkakunnan kehityksestä, paljon suurta ja kaunista toivotaan. Mutta toteuttaaksenne ne odotukset, jotka teihin kiinnitetään, tulee teidän suorittaa tosin vaikeata, mutta siksi juuri kunniakasta ja jaloa itsekasvatustyötä. Katsokaa kuinka maan mustasta mullasta vihreä ruoho versoo, puun paljaaseen oksaan lehti puhkeaa, järvet ja joet sinitaivoa kuvastavat, äsken niin hiljässä metsässä laululinnut virsivät viritävät. Samoin kasvaa etemme nuori ihminen, jonka silmä säteilee, vartalo ryhdikkäänä kohoaa, hiipiä nuoruutta heijastaa. Valitettavasti liian usein tämän kauniin pinnan alla huomaa tyhjyyden piilevän: on vartuttu vain varreltaan; henkinen kehitys on laiminlyöty. Liian paljon on annettu ajatusten askarrella kauniiden vaatteiden ja uusien muotien, komeiden jalkineiden ja kalliiden päähineiden, huvitusten ja mielistelystä ilmapiirissä, joten on unohtunut tietojen ja taitojen hankinta niin kodinhoidossa, omassa ammatissaan kuin yleisissä asioissa, puhumatta siitä, että on unohtettu tavoitella ihmisyyden yleviä ja korkeita ominaisuuksia, niitä, jotka pysyvät vielä silloinkin, kun elämän kevät ja kukoistus ovat ohi sekä kerran uhkuneesta nuoresta voimasta vain raihnaiset rippeet jäljellä. Ottakaa siis ajasta vaari, ettette sitä turhuuteen käytät! Talousaskareita vanhempienne ohjaamina toimittakaa, kasvitarihassa työskennelkää, opettavaisia ja puhdashenkisiä kirjoja lukekaa, ruumistanne urheilulla ja voimistelulla kehittäkää, luonnon meninaista kauneutta ihailkaa, mutta ennen kaikkea: itseenne kätettyä läisyysielementä helli-

— Hämeenlinnan Tarmoon Naisvoimistelijain viime sunnuntai Seurahuoneelle järjestämää iltamatilaisuutta tulevat terwakoskilaiset kauan ja mielihyvin muistelemaan. Toista yhtä suosivintuisesti kokoonpantua, liikuntakasvatuksen tuloksena suoritettua ohjelmaa ei ole täällä aikaisemmin esitetty. Mikä ryhdikkäs marssi, keveä juoksu, jäsenten notkeus ja liikkeiden sulavuus! Mutta niinpä olivatkin kaikki esiintyjät primitiivisen voimistelun kouluuttamia, jonka tarkoituksena on tehdä ihmisruumis vikkelaaksi, norjaksi ja joustavaksi. On siinä kysytty väsymätöntä harjoitusta, „tarmoa“ ja itsekuritusta, ennenkun ruumis on saatu kestämään ne ponnistukset, jotka moni liike tekijältään vaati. Ainoastaan primitiivisen voimistelun avulla voidaankin suorittaa tuloksesta taidevoimistelua, jommoista ohjelman alkupuolella esitettiin. Kuinka täsmällisesti ja reippaasti nuo harmaita voimistelupukuihin puetut nuoret naiset suoriutuivat vaikeistakin liikkeistä, toellen nuo en johtajansa, voimistelunopettaja Elli Karvisen lyhyesti ja miellyttävästi annettuja määräyksiä. Varsinaisen voimistelun kenties pidetyin numero oli hyppäys plintin yli johtajan ottaessa hyppääjää vastaan ja päällään häntä tukien, joten vartalo joutui vaakasuoraan asen-

kää, vaalikaa ja vartuttakaa. Huonoa seuraakaa. Te neitokset tavoitelkaa tosinaisuutta, johon kuuluu luontainen herttaisuus, neitseellinen siveys, puhtaat elämäntavat, mutta myöskin oman arvon tunto sekä tietoisuus siitä, että naisellekin on avautunut pääsy elämän suurelle kilpikentälle. Te nuorukaiset, kehittykää miehiksi, jotka eivät turhia lavertele, eivät Lemminkäisen tavoin kevytmielisesti naisia naurattele, eivät raiteilla lakkaamatta liikuskele, vaan jotka ovat lujat lupauksissaan, kuunnolliset teoissaan, ritarilliset käytöstavoiltaan.

Siten saavutatte elämän todellisen jalostuksen ja teistä muodostuu ei ainoastaan Terwakosken, vaan ihmisyyden todellinen kevätkansaa.

toon. Vauhdikkaasti esitetyt pukutanssit ja laululeikit, varsinkin ihastuttavan suloinen „Kevät”, viehättivät runsaslukuista yleisöä, joka vilkkain kättentaputuksin palkitsi ohjelman jokaista numeroa.

Herkullisina välinumeroina saatiin kuulla neiti Helvi Mikkolan teknillisesti kehittyneitä pianonsoittoa, neiti Karvisen esitelmiä tanssitaiteesta ja Z. Topeliuksen runo „Jäänlähtö Oulunjoesta” nti E. Borgenströmin lausumana.

Iltamassa avusti Tervakosken Soittokunta, jonka kauniisti esitettyjä kappaleita ilmielin seurattiin.

Epäilemättä voimistelua harrastavat tervakoskilaiset käyttävät näkemänsä ja kuulemansa hyväkseen sekä tahtovat uuden aikaiseen voimisteluun yhä enemmän tutustua m. m. niillä maakunta päivillä, jotka lukuisat naisvoimisteluseurat helluntaina Riihimäellä järjestävät.

B.

STIPENTTI.

Suomen ruotsalainen rakennusmestari liitto on myöntänyt rakennusmestari K. J. Ahlskog'ille Tervakoskelta Smk. 1000:— stipentin matkaa varten Göteborgin 300-vuotisriemujuhlanäyttelyyn Ruotsissa.

— Viime sunnuntaina kuoli Riihimäen sairaalassa puusepän leski Ida Koskinen 73 illä ikävuodellaan. Vainaja oli niitä Tervakosken vanhoja asukkaita, jotka ovat täällä syntyneet, kasvaneet ja koko ikänsä uskollisesti uurastaneet.

— Myyjäiset Janakkelan N. N. K. Y:n Lastenkodin hyväksi järjestetään Seurahuoneella ensi torstaina, tk. 17 p:nä klo 5—8 ip. Käsitöitä, maanviljelystuotteita, leivoksia sekä muuta käytännöllistä tavaraa on silloin saatavana. Myöskin kahvi- y. m. virvoketarjoilusta huolehditaan. Toivomme, että tervakoskelaiset, jotka aina ennenkin ovat esoittaneet sydämmelistä myötätuntoa „Kirkkoportin Lastenkodille”, saapuisivat tälläkin kertaa avustustaan antamaan kodin 23:lle hoidokille. Lahjoituksia myyjäisiin otetaan kiitollisuudella vastaan keskiviikkona, tk. 16 p. kansakoululla.

— „Äitien päivää” vietetään Seurahuoneella lauantaina, tk. 19 p:nä klo 7 illalla. Ohjelmasta lähemmin Kaiun seuraavassa numerossa.

— Jalkapallosezonki alkanut Tervakoskella, viime tiistaina jo oli harjoitukset niin, että kenttä raikui. Hyvä jatkoa!

Jahtipakina Raja-Karjalasta „KAIKUA” LUKEVILLE METSÄMIEHILLE.

Marraskuun iltamyöhällä ajaa hölkytelimme Venäjälle Lendiaran menevää tietä. Nähdessään tien vieressä yksinäisen taion, nousi monasti ajatus: Kyllä täällä asujan täytyy unohtaa oman itsensä ja oman vaaransa, samoin kuin vuosituhansia sitten manan majoille siirtyneet esisämme unohtivat itsensä joka kerta kun naisten ja lasten huuto kutsui heitä esiintymään suojelijana. Siellä on asujan aina omistettava tosimiehen armolahja velvollisuuden puolesta tapella, kuolla, tulla sankarina juhlitukseksi.

Rajaa lähettyville päästyämme poikesimme tieltä tavottamaan me taloon. Isäntä kuullessaan kartanolta kolinaa ja puhetta, kiirehti vastaan tietämättä ketä olimme, antoi kättä ja kysyi: „Ka mitä-pä kylälle kuuluu?” Vastasimme niinkuin ainakin karjalaiset: „Eipä liempiä, eipä lii mpiä.” Samassa emännän kipakka ääni kuuluu: „Käy pihaan vieras, käy pihaan”, (tarkoittaen käymistä sisälle). Myös talossa juuri oleva rajavartiosto patrulli tarkasti passimme. Suolaisen kahvin juotamme kiirehdimme karjalaiseen sisäänlämpiävään saunaan, koska oli lauantai-ilta, ja kylvoimme niin, että olimme enemmän noessa kuin puhtaana.

Ystävällisyys ja vieraanvaraisuus on karjalaisilla veressä. Ilta kului vanhojen muistojen kerronnassa ja piirustuksia tehtäessä mistä aamulla alamme. Isäntä hoki

Myytävänä

kirjoituspöytä Tervakoskella,
Kalle Vainio.

Suojeluskuntalaiset.

He sinkiin menijöille ja alokkaille pidetään sunnuntaina 13. 5. harjoitus Seurala klo 9 ap. Ovat muutkin tervetulleita.

Paikallispäällikkö.

— Jumalanpalvelus Tervakoskella ensi sunnuntaina klo 2, puhuu past, V. Karhenmaa.

PIKKU-UTISIA.

Suuriakin kaloja vielä löytyy Aasjärven vessä. Viime sunnuntaina saivat kalastus O. Y. Koskela-Vitunen-Jokinen A. P. rysästä kokonaisen 9 kgr. painoisen hauen, jonka pituus oli 1 m. ja 10 cm. Kalastajia onnisti siksi näin hyvin, että kala tuli heitä Luodon salmessa vastaan, mutta ei mahtunut kääntymään ja pakenemaan, joten sen kuolema oli vaimu.

RIIHIMÄEN TYÖVAENTEATTERI

vieraali Tervakoskella helatuorstaina. Esitettävistä kappaleista oli päivänäytännönä annettu Halmeen „Kuningas Teivas” näyttelijöille aivan liian ylivoimainen. Paraiten ehken onnistuivat kuningas Teivas ja lappalaispäällikkö Kyrö. Teatterilla oli kumminkin käytettävänä asianmukaiset puvut.

Iltänäytännönä oli Anrepin Vermlantilaismallinen imelä liirum-laarum näytelmä „Närkeläiset”, joka oli teatterin voimille sopivampi mutta joka ei myöskään kohonnut yli tavallisen meillä totutun seuranäytelmätason. Yleisöä oli päivänäytännössä vähän, mutta iltänäytännössä hyvä huone.

Se on luonnollisesti näyttelijöille virkistävää päästä vierailemaan naapurinäytännöille, mutta eikö olisi vaatimattomampaa käyttää vähemmän kaskahtavaa kuin „Teatteri”-nimitys.

Ipis.

nyt kerran tapetaan se meidän talon vanha perintö-kettu, joka niin monet vuodet on nahkansa säilyttänyt, tekee enemmän vahinkoa kun tämä talorähjä tuottaa, monet illat räykkynyt tuossa kartanolla ilkkuen oveluudestaan ja viisaudestaan. Nyt alkoi vallata pelko minut, että se vie kirjat vaikka Moskovaan. Aloin väittää ettei nämä koirat aja kettua laisinkaan, mutta ainakin hän sai päätökseksi, että koetetaan. — Mielei oli iloisia, vettä vaikka oli laseissa.

Aamun valjetessa kaikki olivat ketteriä ja sonnustautuivat matkalle. Isäntä sanoi lähtevänsä „leittariksi” joten arvasin heti mistä on kysymys. Matka oli alkanut, ja ensimmäinen pysähdys, kuitenkin mitään löytämättä, sillä matka oli tarkoitettu niille maille missä tiedettiin ketun makailevan. Vaaralta katsottuna näytti seutu olevan täynnä sumua, tummia ja yksinäisiä metsiä, kuin toisissaan kiinni olevia, sinne tänne siroteituja risukasoja. Useat näistä kervista ovat kuin aarniometsiä. Kaatuneita puita on kaikkialla ja vanhat jättiläiset kohoavat ylväinä luonnon siemenmyyksen yläpuolella. Metsien välissä leviää laajoja nummimaita kuin valtavia kuivautaan pingoitettuja eläinten taljoja. Mutta taljoissa on reikiä siellä täällä. Kulttuurin aura, yksikertainen kuokka ja kaikki valloittava lapio ovat kuin haavoittava haulikon laukaus koskettaneet niiden alkuperäistä luontoa, saaden aikaan laikkuja, jotka piileskelevät jonkun yksinäisen talorähjän lähetyvillä.

(Jatketaan.)

TERWAKOSKEN KAIKU

PAIKALLINEN ILMOITUSLEHTI

N:o 14.

LAUANTAINA 19 PNÄ TOUKOK.

1923.

ILMESTYY JOKA LAUANTAI

TOIMITUS: G. A. GRÖNDAHL, vastaava.
B. LAITIO

TILAUSHINTA: 20.— VUODELTA
ILMOITUSHINTA: 250 SM.

Viikkolista:

Tohtori A. Törnström vastaanottaa sairaita Sidehuoneella joka toinen Keskiviikko, ensi keran 30,5 23. klo 3—5 j.p.p.

Tunnit Sidehuoneella lääkkeiden jakoa ja sidemuttoja varten ovat 10,30—12 arkipäivisin.

JUNAT:

lähtevät: (saapuvat) Ryttylästä etelään (pohjoisesta) 8,46, 10,59, 6,28, & 9,23. Pohjoiseen (etelästä) 5,31, 11,00, 4,54, & 8,41.

Postiauton kulkuvuorot ovat:

Terwakoskelta 9,45 ap. ja 5,15 j.p.p. Ryttylästä noin 11,30 ap. ja 8,45 j.p.p.

Lauantaisin sitä paitsi 5 junalle j.p.p. lähti Terwakoskelta kello 4 j.p.p.

Terwakosken Klubin Kansankirjasto on avoina joka toinen perjantai 5—6,30 j.p.p.

JAPANILÄHETYSJUHLAA

vietetään Seurahuoneella Köminaisuuden päivänä 27 pnä toukok. aikaen klo 11 ap.

Puhujina lähetyssaarnaaja Savolainen ja pastori Takala.

Japanilähetysjuhlan yhteydessä antaa laulajaiset Hämeenlinnan Luth. Evank. Yhd. Nuorisoliiton kuoro, alkaen klo 5 ip. Puhe lähetyssaarnaaja Savolainen. Vapaaehtoinen sisäänpääsymaksu.

— Pastori Hugo Stenfors, joka ollessaan kolmatta vuotta Janakkalan kirkkoherran apulaisena, vaikutti Terwakoskellakin sekä saarnaajana että rippikoulun opettajana, on pitkällisen keuhkotaudin murtamana päässyt kaipaamaansa lepoon tk. 12 pnä kotonaan Hollolaissa. Vainaja harvinaisen hurskas, vaatimaton ja nöyrä sekä eli julirtamansa opin mukaan. Kunnioitettuna ja siunattuna pysyy hänen muistonsa meidänkin keskuksessamme.

„Jos syttyis jo se tuli!”

On keväisen juhlan aatto. Vene viiletää verkalleen vesiä myöten. Tuhatjärvimaisemat kulkevat soutajain silmien ohi. Yhä uusia kokkovaalkeita syttyy rantakallioilla. Tuossa tuokiessa valtavat roihut kohoavat kohti sinitaivasta ja kuvastuvat tyyneen kalvoo. Nuorten ilakoivat äänet soivat kokkojen ympäriltä. Kaiku vastaa toiselta rannalta. Ikäänkuin itsestään puhkeavat huulillemme runoilijan säkeet:

„Jos syttyis jo se tuli ratki
Min' Jeesus, tahdot palamaan!”

Vai etkö väliin tunne palelevasi keskellä tämän maailman touhuja? Hetkisen loimuaa juhla-aaton kokkovaalkea. Muutamalla hetkellä voimme sitä jatkaa lisäämällä virikkeitä. Mutta vähä vähältä se raukeaa ja sammuu. Nuorten iloäännet sen ympäriltä häipyvät yöhön. Kohta on kokkopaikalla vain harmaa tuhka jäljellä.

Eikö siinä ole kuva niistä Feinoista, joilla tämä maailma koettaa lämmittää palelevaa sieluumme? Kun tyhjyys ammottaa sisimmäsämme, kun tunnemme vilun värkeitä sielumme pohjalla, silloin ehkä etsimme lämmikettä rientämällä huvittelu-paikalle tahi kohottamalla huulillemme nautintojen maljan tahi antautumalla iloiseen seurusteluun ystäväpiirissä. Kun lämmikkeesi on palanut loppuun, mitä on jäljellä? Ahdistava tunne ja kysymys: mitä on odotettavissa tämän elämän jälkeen? Maailman sielulle tarjoamat kokkovaalkeat ovat vain lapsen viihdyttelyä, ne eivät kestä elämän todellisuuksia. Kun joudutaan yksinäisyyteen, kun vastoinkäymiset tarttuvat meihin rautakourin, kun ikuisuuden yö aukenee eteen, silloin maailman tulet ovat sammuneet, silloin on pimeätä ja kylmää, „Enemmän valoa!” on sellaisessa ti-

lanteessa pyytään huudahtanut muuan maailman kuulu kirjailija.

„Jo tosin yössä hämyisessä
Vilahtaa tulen tuikkaus...”

Ensimmäisenä helluntaina lankesi maailmaan Pyhän Hengen tuli. Yhä uusia helluntaitulia syttyy synnin yössä. Niitä palaa harmaakivikirkoissamme. Niitä palaa siellä täällä uskovien kotien liesissä. Niitä palaa — palaa vielä, Jumalan kiitos monilla opin ahjoilla. Ja Hengen tulen ympärille ne ovat kokoontuneet, nuo Jeesuksen pienet ystäväpiirit saamaan jankaikkisuusiämpöä.

Sinullakin, joka annat sielusi palella maailmassa, on helluntain Hengen „tulukset”. Ehkä ne ovat unohdettuina, mutta ne ovat kuitenkin raamatun sanassa.

Hengen tuli sanassa valaisee, valaisee häikäisevällä kirkkaudella. Älä vetäydy varjoon kun sen valo paljastaa, ei ainoastaan ulospäin näkyviä syntejä, vaan synkkiä pimentoja sisälläsi.

Siten se tuli polttaa, polttaa poroksi itseluottamuksen, polttaa kaikki tuet ja turvat, jotka sinulla oli itsessäsi, olkoot ne rakennetut vaikka jaloimmista harrastuksista.

Hengen tuli samassa kirkasta a lunastusuhrin Golgatan ristillä. Siellä Jumalan tuomion tuli on polttanut Jeesusta maailman syntien tähden. Nyt sana ilmoittaa: synkkä syntivelkasi on anteeksi annettu.

Siten sama tuli lämmittää. Et enää palele yksinäisyydessä. Sinulla on veli, Jeesus, sotkuisten asioitteesi selvittäjä. Sinulla on sovitettu Isä, jonka lapseksi olet korotettu kasteen armosta. Ei tulevaisuus laskeudu ylitsesi öisinä varjoina. Jankaikkisuuden taivaanranta on kuin kirkas keksäinen aamunkoitto.

„Vaen levitä suo tulen yhä
Ja tutuksi tee aarre tää!”

Sinä, jonka sydämeen Helluntain Hen-
on syyttänyt uskon liekki. ota soitu
leesi! Anna innostuksen tulen ajaa si-
a! Kokoa nuoria, sähkösilmäisiä, ris-
lipun ympärille! Sytytä heihin liek-
Golgatan alttarilta! Silloin nuorisoi-
ma leviää edessämme kuin keväisen
ula-aaton rantamaisena. Yhä uudet tu-
sytyvät. Yhä uudet äänet viriävät
riarmon ylistykseen.

„On kallis monen sydämessä
Jo suurin aarre: lunastus.”

Lauri Takala.

**ERVEHDYS TERVAKOSKEN
ÄIDEILLE!**

Juhlapäivänne, toukok. 3:na sun-
untaina, toivotamme Teille parhaita ja
unauksellisinta onnea! — Mikä kallis ja
yhä tehtävä Teille onkaan uskottu: kas-
attaa uutta ihmispolvea niin, että se ker-
n pystyy kunnialla käyttämään ne teh-
vät, jotka itsekkunkin osalle tulee, kodin,
yhteiskunnan, seurakunnan ja valtion jä-
senenä. Ruumiin, sielun ja hengen kaikki
voimat se tehtävä vaatii. Kuinka uu-
umatta saattekaan uurastaa, nuoruuten-
ne kukoistuksen ja keski-ikäne sitkeyden
kultaa päämäärään päästäksenne. Mut-
a siinä määrin kuin opetuksenne, esimer-
inne ja vaikutuksenne on taikoittanut
apsenne ajatukset aateloita, puhetapaa
puhdistaa, kehoittaa vähäpätöisiltäkin näyt-
äviä tehtäviä uskollisesti ja taidolla suo-
ittamaan, luomakuntaa suojelemaan, lä-
nimäistä palvelemaan siveästi elämään ja
Jumalaa rakastamaan, tulee myöskin osak-
senne paras palkkio maailmassa: oman lap-
senne aikaa myöten yhä kasvava kiitollis-
uus, uskollisuus ja rakkaus, ja Te näette
lapsenne menestyvän onneksi omaisilleen,
kunniaksi kansalleen ja maalleen.

Me äitiyden ulkopuolella olevat: yks-
sinäiset, isät, nuoret ja lapset kiitämme
Teitä suorittamassanne jalosta kylvöstä
sekä toivotamme Teille voimia vastuun-
alaisessa työssänne vastakia menestymään!

B.

— „Äitiänpäivää” vietetään
Seurahuoneella tänään klo 7 illalla. Ohjel-
massa torvisoittoa, puhe, yksin- ja kaksin
laulua, pianonsoittoa, vuorokeskustelu, la-
tennäytelmä y. m. — Kahvitarjoilu.

Tervetuloa, kaikki Äidit, omaistenne
ja ystäviänne seuraksi juhlimaan!

HELSINGIN TAIDEKIERTUE

Tervakosken Seurahuoneella
1:nä Helluntaipäivänä klo 8 ip.

Francesca da Rimini

eli

Rakkauden uhrin

5-näyt. historiallisen näytelmä vuodelta
1289. Kirj. Silvio Pellico. Suom. Felix
Borg.

Pääsylippuja ennakolta tilattavana Seu-
rahuoneen vahtimestarilta. Kassa avoin-
nä näytäntöpäivänä klo 6:sta aik. ip.

Naisten kesäsuukia,

myytävänä

Fahlströmillä.

Sandaaleja,

aikuisten ja las-
ten, myytävänä

P. Pajusella.

HELSINGIN TAIDEK ERTUE

antaa sunnuntaina 20 p:nä kuluva kuuta
(1:nä Helluntaipäivänä) vierailunäytännön
Tervakosken Seurahuoneella, esittäen itali-
alalaisen Silvio Pellicon kirjoittaman 5-ku-
vaelmaisen historiallisen näytelmän „Fran-
cesca da Rimini” eli „Rakkauden uhrin”.
Tämä kaunis romantinen varlaisrens-
sansidraama perustuu historialliseen tosi-
tapukseen ja pyytty se selvästi, sattuvasti
piirrettyjen henkilökuviensa ja yhä kiih-
tyvän draamallisen jännityksensä avulla
pitämään katsojan mielenkiinnon herkeä-
mättömässä vireessä alusta loppuun asti.
Toiminta tapahtuu vuonna 1289 ruhtinas
Lancioton luona Rimini linnassa Itali-
assa.

TOUKOKUUN-TÖITÄ PUUTARHASSA.

Koska kevät mella on jokseenkin ly-
hyt, on jokaisen kiirehdittävä saadakseen
kylvöt ja istutukset ajoinaan tehdyksi.

Niin pian kun maassa on sopiva kos-
teusmäärä, on sitä muokattava kylvöä ja
istutusta varten. Keväällä annetaan ta-
vallisesti apulannoituksena 2 kg. kalia, 2 kg.
chilesalpietaria (tai 3 kg. norjansalpieta-
ria) sekä 3 kg. superfosfaattia aaria kohti.
Nämä aineet sekoitetaan hyvin maahan.
Eläinlanta ja kaikkia on parasta antaa
syksyllä. Yllämainittuja apulantoja on
saatavana Tervakosken Osuuskaupassa. Maan
muokkauksessa on kaikki rikkaruohojuuret
y. m. pois noukittava, jonka jälkeen maa
haravoidaan ja jaetaan noin metrin levei-
hin lavoihin 30 smt. leveillä käytävillä.

Keittiökasveista kylvetään porkkana,
puna-urvi, sipuli, lanttu, pinaatti, persilja,
aika sia herneitä y. m. ensiksi, sekä hieman
myöhemmin sipoydinherneitä ja papuja,

„KAUNIS KOTISEUTUMME”.

„Erään” huomautukset Kaiussa huh-
tik. 28 p:ltä todistavat ilahduttavaa huo-
lennpitoa kotikylän lähimmästä ympäristös-
tä. Harrastus näihin asioihin olisi todella-
kin edistystä ja se olisi todisteena koulun
ja kotien vaikutuksesta sivistyksen kohot-
tamiseen järjestystä ja puhtautta kohti,
jos jokainen avustaisi lähimmän ympäris-
tönsä kunnossapidossa. Kaikki toimenpi-
teet jonkun erikoisen alueen suojelemista
varten ovat turhat niin kauan, kuin yleis-
ö ei näytä halua ylläpitää järjestystä.
Miksi emme voi kävellä teitä pitkin, vaika-
nurmikon poikki olisikin matka muu-
tamaa kymmentä askelta lyhyempi? Miksi
kinnitetään hevoset puihin, kun muitakin
keinoja löytyy? Miksi viskataan paperos-
sin koteloihin ja paperia teille? Koulunsil-
lan ja Osuuskaupan välillä tallataan tietä
poikki peltojen ja ensimmäisen minkä jok-
kainen kylään saapuva vieras näkee, on
nurmikolle Konttorin suuren käytävän edus-
talla nurmikon poikki tallattu polku. Liian
korkeaa käsitystä yhdyskuntamme kult-
tuurista ei kukaan saa niin kauan kuin
tollainen vallattomuus kestää. Hdotan,
että kaikki yhteisesti suojelemme kyläm-
me puita ja nurmikoita sekä ylläpidämme
hyvää järjestystä.

Tämän kirjoitti siihen

Innostunut.

jotka viimeksi mainitut usein mätänevät,
jos maa on kylmä. Viimeiseksi kurkkuja,
usein tämän kuun lopussa eli kesäkuun
alissa, riippuen ilmasta. Useimmat keittiö-
kasvisviemeneet, jotka vastoin taas kuk-
kataimet istutetaan myöhemmin, noin ke-
säkuun puolivälissä. Kaikenlaatuisia pen-
saita, puita ja „perenna” (monivuotisia)
kasveja istutetaan nyt. Maa niiden välis-
sä käännetään lapiolla ja pikkusen apulan-
taa ripotellaan maahan. Vanhempia o sia
pois leikataan jos sitä ei syksyllä ole tehty.

Sen mukaan kuin vuodenaika etenee,
tulee allekirjoittanut antamaan enempi
neuvoja. C. L. E.

— Toisena Helluntaipäivänä kello 7,30
näytetään Seuralla Eläviä kuvia. Soit-
tokunta. — Tanssia.

TERWAKOSKEN KAIKU

PAIKALLINEN ILMOITUSLEHTI

N:o 15.

LAUANTAINA 26 PÄÄ TOUKOK.

1923.

ILMESTYY JOKA LAUANTAI

TOIMITUS: G. A. GRÖNDAHL, vastaava.
B. LAITIO

TILAUSHINTA: 20.— VUODELTA
ILMOITUSHINTA: 250 SM.

Viikoista:

Tehtori A. Törnström vastaanottaa sairaita Sidehuoneella joka toinen Keskiviikko, ensi kerran 30,3 23. klo 3—5 j. p. p.

Tunnit Sidehuoneella lääketeiden jakoa ja si-
denmuuttoa varten ovat 10,30—12 arkipäivisin.

JUNAT:

lähtevät: (saapuvat) Ryttylästä etelään (pohjoisesta) 8,46, 10,59, 6,28, & 9,23. Pohjoiseen (etelästä) 5,31, 11,00, 4,54, & 8,41.

Postiauton kulkuvuorot ovat:

Terwakoskelta 9,45 ap. ja 5,15 j.p.p. Ryttylästä noin 11,30 ap. ja 8,45 j.p.p.

Lauantaisin sitä paitsi 5 junalle j.p.p. lähtö Terwakoskelta kello 4 j.p.p.

Terwakosken Klubin Kansankirjasto on avoinna joka toinen perjantai 5—6,30 j. p. p.

— Tapaturma. Sornni katkesi viime lauantaina lumppuvalssari Emil Hennolta. Loukkaantunut meni moottorin käydessä valssin akselin alle kerääntyneitä lumppuja irroittamaan rautakoukulla, m. t. ta lumput tarttuivat akseliin ja veivät mukanaan koukun, joka katkaisi oikeasta kädestä nimettömän toista niveltä myöten.

— Helsingin Taidekiertue, joka aikoo antaa näytännön Helluntaipäivänä, peruuttikin näytäntönsä sairastapa-
uksen tähden. Sen sijaan näytettiin kumpanakin Helluntaipäivänä eläviä kuvia.

— Avioliittoon vihittiin Tervakoskella Helluntaipäivänä nti Katri Nieminen Tervakoskelta ja Saksan alamainen, sähkötyömies Felix Langer Tervakoskelta.

— Mies! Avioliittoon vihittiin pari viikkoa sitte Tervakosken entinen torppari Enok Kurjenmäki neljännen kerran. Torppari Kurjenmäellä on kolme ta aikaisemmasta avioliitostaan jo 21 lasta.

Eläinten puolesta.

Jäseninä yhteiskunnassa olemme kaikki riippuvaisia toinen toisistamme. Mutta tämän lisäksi me ihmiset olemme suuresti riippuvaisia myöskin kasvi- ja eläinkunnasta. Ja nyt pyydän lukijaa hetkiseksi kiinnittämään huomionsa eläimiin.

Tiedämmehän, että meillä ihmisillä on suuri etuoikeus luomakunnassa. Me saamme käyttää esim. eläimiä hyödyksemme ja huviksemme. Ja ihminen onkin alistanut monet eläimet palvelukseensa, jopa välttämättömiksikin toimeentulensa välikappaleiksi. Mutta kuinka ymmärtää ihminen antaa arvoa näille uskollisille palvelijoilensa? — Useatkin pitävät eläintä kuin konetta, siltä vaaditaan luonnottomia. Sen annetaan kärsiä kylmää, nälkää, janoa ja sairautta. On kyllä myönnettävä, että varsinkin kotieläinten hoito on saanut maassamme viime aikoina hyvin ansaittua huomiota, mutta milta kannalta? Onkohan sitä monissakaan tapauksissa elähdyttämässä eläinystävyyttä? Ei, vaan lisääntyvä tuotanto. Mitä sitten merkitsee ystävyys eläintä kohtaan? Se merkitsee sitä, että eläintä on kohdeltava myöskin eläimen itsensä vuoksi, eikä vain sen tarjoaman hyödyn vuoksi. Suuressa yhteiskunnassa, luomakunnassa ei hyväksytä tyrannihallitsijoita tässäkin suhteessa. Eläimet eivät kylläkään voi valittaa, mutta ne huokaavat. Onko meillä sitte silmää näkemään ja korvaa kuulemaan näitä eläinmaailman tunne-ilmauksia, jotka voivat saada väliin niinkin inhimillisen luonteen, että tuskin voi olla eläintäkään kohtaan tuntematta jonkun verran sitä kunnioitusta ja nöyryyttä, jota tuntee ihmisarvoa kohtaan.

Kun taas on käsissä muuttolintujen me kotiutumisaikakia, niin tahtoisin sanoa muutamain sanan erityisesti kylämme pienelle välle: Teidänkin on opittava tuntemaan nämä uudet tulokkaat ihmiskun-

OOPPERAKIERTUE.

Osa Suomal. Oopperan, Helsingistä, jäseniä antaa oopperanäytännön tk. 28 p., maanantaina klo 8 ip. Tervakosken Seurahuoneella. Tämä harvinainen näytäntö, jota johtamaan tulee oopperan kapellimestari Tauno Hannikainen, koonnee varmaan paikkakuntalaiset runsain joukoin tilaisuuteen. Esitettäväksi tulee G. Donizettin 3-näyt. huviooppera „Lemmenjuoma”, joka aikaisemmin Helsingissä saavutti erikoisen menestyksen kauneilla säveleillään ja huvittavilla tapausrikkaalla toiminnallaan. Kiertueeseen kuuluu nti Helmi Sirén (sopraano), hrat Bruno Jorma (baritoni), Sulo Rääkkönen (basso), Antero Suonio (tenori) sekä vierailevana rva Arvida Eerola (sopraano), jonka viimeaikaiset menestykselliset esiintymiset Oopperassa kiinnittävät tähän etevään laulajattareen aivan erikoista huomiota

Oopperan toiminta on lyhyesti seuraava: Köyhä talonpoika Nemorino rakastaa rikasta tilanomistajattarta Adinaa, joka kuitenkin on kuuro kaikkein miesten lemmentunnustuksille. Myös Belcore kersantti kuuluu Adinan ihailijoihin ja menestyykin siihen määrin, että he päättävät mennä naimisiin. N. joutuu epätoivoon ja kun kylään saapuu ihmelääkäri Dulcamara, ostaa ensinmainittu tältä taikajuoman lemmentunnustattamiseksi. Juoni kehittyikin sitten monien selkkausten perästä toivotuun tulokseen: Nemorino saa Adinan.

Suomal. Ooppera, jonka toiminta vuosien kuluessa on osoittautunut yhä hedelmällisemmäksi maamme ainoana laulunäytännönä, saa menestymisestään etupäässä kiittää laulutaiteilijoita, jotka huolimatta Oopperan epävakaisesta taloudellisesta tilasta, ovat uurastaneet saattaakseen laitoksen sille korkealle taidetasolle, jolla se nykyään on. Kun nämä taiteilijat nyt kesälomansa aikana saapuvat maaseudulle vierailemaan, toivotaan yleisön sankoin joukoin rientävän näytäntöihin.

nan ystäviksi ja hyväntekijöiksi. Te voit-
te tehdä pikkulintujen ölon paikkakunnal-
lamme viihtyisäksi, suomalla niille rauhal-
lisen pesimisajan. Oppikaa hyvyyteen kaik-
kia eläimiä kohtaan, sillä se on ihmisrak-
kauden esikoulu.

Jahtipakina Raja-Karjalasta „KAIKUA” LUKEVILLE METSÄMIEHILLE.

(Jatkoa.)

Näiden talojen pihamaalla pari tuulen pieksämää puuta toimittaa puutarhan virkaa. Kaksi ääntä, pehmeä ja kellon heleä haukunta ja äkkinäinen louskutus kohosi nyt äkkiä ilmaan marraskuisessa aamussa. Niin soinnukkaat kuin koirain äänet ovatkin, oli niiden herttaisuudessa jotain tuhoa ennustavaa, jonkinlaista uhmaa ja leppymätöntä iloa. Ensimmäisten äänten kohotessa usvaiselta alankolta vanha punainen kettu, siis isännän toivottu, havahtui juuri alkaneesta aamu-unestaan lyhyen vanteran katajapensaansa alta. 200 metrin paikkeilla lähtöpaikalta oli luola, jonka kolmikko sivuutti silmänräpäyksessä kenenkään sinne ehtimättä vaikka kaikki sinne ryntäsivät. Mäen alla oli puro, jonka uomaa kettu alkoi seurata, milloin toiselle, milloin toiselle puolelle, milloin hyppien kalliolta kalliolle „vahtopärskiin” syöksyen, milloin tehden nopeita retkeilyjä rantaviidakkoon. Täten se sai jälkensä hyvin epäselviksi ja sotkuisiksi. Koirain haukunta ja lausutus oli nyt lähellä, mutta nytkin taas tulin liian myöhään. Samassa näin kellertävästä sananjalkaviidakosta ryntäävän koirat esiin juosten kuonot maata lipoen. Ahkeraan haukkuva etunenässä kulkeva oli leveähartiainen, ruskean kirjava ajokoirain, sen kintereillä vankkarakenteinen nuori toveri kannusti: „Älä hellää vauhtia, älä hellää vauhtia!” Ajo oli nyt parhaimmessa vauhdissa, sakkimme hajaantunut salaavan metsän kätköön, tietämättä mistä toisensa löytää, sillä ketun ajo hajoittaa laajoille aloille metsästäjät. Varmana voimastaan ja taidostaan vanha kettu johti kulkua mitä rosoisimmat maat, mitä hankalimmat solat ja sakeimmat alusmetsät. Ollen nopeajalkaisempi ei sen ollut lainkaan vaikea pysytellä vihollisiensa edellä. Haukunnasta aina kuuli koska ovelan Mikon onnistui hetkiseksi takaa-ajonsa sotkea. Ajo painui taas ilokseni erään vaaran taa, jossa eräs toverini oli hälväämältä nähnyt sen, äskeistä leveämmälle kiviselle purolle, jonka varrelle olin herkeämättä odottanut sitä saapuvaksi. Olin vakuutettu, että yli ei se siitä hyppäämällä pääse ja pikku-pojasta asti tiesi, että se inhoo vettä ja kastumista, joka antoi toivoimisen varaa tehdä joltain ratkaisevaa tässä sitkeässä ajossa.

Turha jännitys. — Tuntien tarkasti jokaisen tuuman piiristään se muisti purossa erään syvän kohdan, jonka yli kulki siltana kaatunut nuori puu. Ovela ja harjaantunut käsityskyky sanoi tietysti, sille: „Vaara on edessäsi, tuota siitään on käytettävä”. Se olikin parhaaksi leveä kantamaan sitä itseään, mutta ei enempää.

Juoksin vähän alemmaksi kun huomasin, että nyt sitä ei taas kuulu, jokin kepponen on taas tehty. Satakunta metriä mennessäni näinkin ihmeen. Kynnen jäljet huurteisessa puussa. Keveysi ja nopeasti se oli juossut puun yli. Tahdoin katsoa, mitä koirat tekevät saavuttuansa. Koirat eivät epäröineet tultuansa samassa hetkessä kaatuneen puun luo. Jäljet veivät sen poikki. Ne tahtoivat seurata niitä, mutta puulla oli jotakin sanottavaa asiassa. Kaksinkertaisen painonalla se taipui pahaenteisesti, mutta kiihtyneet takaa-ajajat eivät olleet sillä päällä, että olisivat huomanneet varoitusta. Samassa se taittui rashahten ja koirat syöksyivät polskien ja haukkuen keskellä jään-hileistä virtaa. Tapaus ei näyttänyt kääntävän kun mankaan koiran huomiota pois asiasta hetkeksikään. Kiireesti uivat molemmat maihin, kapusivat äyrästä ylös ja olivat taas yks-kask jäljillä.

Nyt se oli varmaan kyllästynyt kepposiin, koska ajo alkoi kulkea suoraan eteenpäin, joka kadotti haukun kuuluviltani kalliiseen erämaahan, missä koirain jalat pian aristuvat terävillä kivillä. Tuuma oli hyvä sillä seurueemme varmemmat pyssyn käyttäjät ja ajosta perillä olevat, olivat hiestä märkänä koettaneet seurata ajoa.

Mutta metsänväen oikukas kohtalo suvaitsi tulla väliin. Mikon leppymätön vihollinen parrakas isäntä istuskeli kallion päällä, kuulestellen missäpäin toiset oli. Näki toista kallion kuvetta ketun juoksevan. Ilman mitään matkan pituuden arvostelua innostuneena hän nosti Pertaanista poratun haulikon poskelleen ja jyräys. — Tietysti ohi. — Kova isännän voimasanojen päästely ja pamaus sai ketun muuttamaan suuntansa entisille maille. Väsyneenä ja sen ajatuksen kannustamana, että nyt se lähti kun sitä ammuttiin, kävelin sammaleista polkua, joten jalkan ääntä ei kuulunut. Tietämättäni olinkin aseman herra. Koirain äänet, jotka uupumus oli nyt suuresti voittanut ja heikentänyt vain puuskittaiseksi haukahdukseksi, ilmoittivat jotain se laista, joka sai minut seisomaan ja kokonaan jännityksen valtaan. Silmissäni liikahti joku katajapensaansa välissä ja aina ruunus vavahti. Lämmittäkseni kättäni nopeampaa liikettä varten työnsin sen housun pännistä alas. Mutta juuri samalla kettu ilmestyi näkyviin. Ei ollut aikaa lämmittää. Ampumaväli oli vähän liian pitkä, mutta luotlaen jonkun verran kehittyneeseen ampumataitooni ja aseeseeni, hätäisesti nostin pyssyn ja laukaisin. Kun voimakas pamaus kulki paukkuun kukkuloita pitkin ja savua työntäytyi syrjään, näin ketun nopeasti syöksevän pensasiin toiselle puolelle polkua nähtävästi vahingoittumattomana. Päästin pitkän kirouksen, jok puoleettomasti kuului osaileni ja ampumataidolleni.

(Jatkuu.)

ILMOITUKSIA.

Jäseniä Suomal. Oopperasta Helsingistä
AINOA VIERAILUNÄYTÄNTÖ
Tervakosken Seurahuoneella maanantaina.
28 p:nä toukok. klo 8 ip

„Lemmenjuoma”

3-näyt. huviooppera, säv. G. Donizetti.
Joht. kapellimestari Tauno Hannikainen.

Lippuja: à 20:—, 15:—, 10:— ja 7,
myy ennakolta Seuran vahtimestari ja näyttämöiltä klo 6:sta alkaen ovella.

KAIKKI NE

kyläläiset,

jotka haluavat perunamaata „Ali-Myllypellosta”, ilmoittakoot kartanon vouldille.

LENINKI- ja KAPPA-

OMPELUA

vastaanottaa

Liisi Numminen.
Tervakoski, Huusti.

Kadotettu

viime maanantaina Ryttylän maantielle naisten kukkaro, sisältävä rahaa sekä kolme avainta. Rehelliä löytäjää pyydetään tuomaan sen

Vapaaherra Wredelle.

KIITOS.

Harras ja sydämellinen kiitos kaikille, jotka vaikuttivat Kirkkoportin Lastenkodin hyväksi viime viikon torstaina pidettyjen myyjäisten odotamattoman hyvään tulokseen. Puhtaat rahatot tekivät näet Smk. 1026:60.

Lastenkodin toimikunta

— SUOJELUSKUNTA lähtee huomenna kello 12 päivällä Launosissa pidettäviin pajaisiin ja kilpailuihin. Kun matka tapahtuu proomuilla on muakin yleisö tilaisuudessa ottamaan osaa retkeen.

— MURULA on nimeltään kokoelma kaitentaisia hylkytavaraa, jota kansakoulumme oppilaat kokoavat pakkauksien sisälähtöksen hyväksi. Kiitollisuudella otetaan siihen kevätaivo-uksessa syystä tai toisesta kelpaamattomaksi havaittuja esineitä, kuten vikaantuneita porseliini- ja lasiastioita, vanhoja jalkineita ja pähineitä, sanomalehtiä, postimerkkejä y. m. — Kokoelmaa hoitavat innella ja asiantuntevuudella Jorma Antio ja Tapio Sillantie.

Tervakoskella, toukok. 26 p:nä 1923.

TERWAKOSKEN KAIKU

PAIKALLINEN ILMOITUSLEHTI

N:o 16.

LAUANTAINA 2 PNÄ TOUKOK.

1923.

ILMESTYY JOKA LAUANTAI

TOIMITUS: G. A. GRÖNDAHL, vastaava.
B. LAITIO

TILAUSHINTA: 20 --- VUODELTA
ILMOITUSHINTA: 250 SM.

Viikkolista :

Tohtori A. Törnström vastaanottaa sairaita Sidehuoneella joka toinen Keskiviikko, ensi keran 13/5 23. klo 3—5 j. p. p.

Tunnit Sidehuoneella lääkkeiden j. k. a ja si- demuuttoja varten ovat 10,30—12 a. k. päivisin.

JUNAT:

lähtevät: (saapuvat) Ryttylästä etelään (pohjoisesta) 8,39, 10,58, 6,28, & 9,23. Pohjoiseen (etelästä) 7,08, 10,59, 4,48, & 8,41.

Postiauton kulkuvuorot ovat:

Terwakoskelta 9,45 ap. ja 5,15 j. p. p. Ryttylästä noin 11,30 ap. ja 8,45 j. p. p.

Lauantaisin sitä paitsi 5 junalle j. p. p. lähtö Terwakoskelta kello 4 j. p. p.

Terwakosken Klubin Kansankirjasto on avoina joka toinen perjantai 5—6,30 j. p. p.

John Andersin

50 - vuotias.

50 vuotta täyttää tk. 8 päivänä insinööri John Andersin Helsingistä Insinööri Andersin toimi 20 vuotta Tervakosken tehtaan teknillisenä johtajana, josta erosi pari vuotta sitte.

— Junien kulut muuttuvat 1 p:stä kesäkuuta. Ryttylään nähden eivät muutot ole suuret paitsi aamujuna Riihimäeltä pohjoiseen, joka lähtee Ryttylästä kello 7,08 (ennen 5,30). Kun juna Hämeenlinnasta lähtee etelään kello 10,15 on siis ostoksia varten runsaasti 2 tuntia aikaa. Aamujuna pohjoisesta lähtee kello 8,39.

Helsingistä lähtee aamujuna ja iltajuna samaan aikaan kuin ennenkin, kello 8,30 ja 6,10, mutta päivä-juna lähtee pari minuuttia aikaisemmin eli 2,18.

— Kihlauksensa ovat julkaisleet nti Karin Fahlström ja nahkatchallija Kalle Saloniemi Jurvasta.

Siisteydestä ympäristössämme.

Onko kylässämme vallitsevasta siisteydestä todellakin mitään muistutettavaa? Viikkaavathan vaaleat rakennukset niin hauskasti vihreiden puiden välitse. Ovat- han sekä poikin että pitkin kulkevat kadut suorat kuin sotapoikien rivit. Kohotavathan hedelmäpuut ja marjapensaat latvojaan yhä korkeammalle. Siintäähän maan uumenista vastakäännetty musta multa niin toivorikkaana kasvitarhoissamme. Kaikkiällä kylvämistä, istuttamista, maan voimaperäiseksi saattamista. Sitä työn touhua, sitä toivon säteilyä! Mitäpä vielä puuttuisi?

Monessa suhteessa ovat asiat kuitenkin varsin nurinkuriset. Kaunistetaan toisella kädellä, rimmennetaan toisella. Möyhennetään maata toisaalla, poljetaan toisaalla. Poimitaan kiviä, paperipalasia, käpyjä y. m. täällä, tuolla niitä taas heitel- lään tuulen kaikkiin ilmansuuntiin levitel- täväksi. Ikävällä täytyy tunnustaa: kauen-uden aisti ei ole kyllin kehittynyt kansassamme yleensä eikä meidänkään paikkakunnallamme. Emme ole vielä saavut- taneet samanlaisia kauniita tuloksia kuin monin paikoin muualla. Siellä ei nähdä värin ja veitsin tuhrittuja rakennusten kylkiä ja kivijalkoja, ei huomata särjettyjä ikkunaruujuja ja epäkuntoon joutuneita ovenkahvoja, ei jätetä mitään haravoidulle pihamaalle ja puhdistetulle käytävälle, ei poljeta kallista, hymyileviä kenttiä ja nurmikoita, ei palaisiksi revitä ja sinne tänne siroitella vanhentuneita ilmoituksia. Siellä ei ainoastaan tehdä puhdesta, siellä osataan myöskin kaikki säilyttää puhtaan- na. — Emmekö mekin voisi päästä samoihin tuloksiin! Voimmepa kyllä, vielä- läpä varsin vähin vaivoin. Lapset alkavat heitellä karamellipapereita ja paperipusse- ja pitkin teitä, vaan viekööt ne kottiin pol-

tettaviksi; tupakkamiehet menetelkөөt samoin tyhjiin paperrossilaatikkojensa suhteen. Halkovajojen edustat puhdistakaam- me lastuista, sahajauhoista, kaarnoista y. m. Likavedet tyhjentäkäämme asianomai- siin paikkoihin, eikä tukittako valtaojia. Pienestä pitäen totutettakoon lapset leik- kinsä lopetettuaan korjaamaan pois kaikki leikkikalunsa. Me täysi-ikäiset tehkääm- me samoin tyhjiille laatikoille, työkaluille y. m. Samaa pihamaata käyttävät per-heet huolehtikoot yhteisesti ympäristönsä kauniina pitämisestä. Saman kadun var-rella asuvat ottakoot taas tämän kunnos- sapidon siihen kuuluvine vikaantuneine sil- tapalkeineen yhteiseen hoitoonsa. Näin- hän saataisiin herttainen ja monelle lap- suudesta asti rakkaaksi käynyt kylämme siihen kuntoon, että sitä kannattaisi vie- raillekin punastumatta näytellä. Kun ky- lään tulee uusi tulokas, olkoon hän tila- päisesti täällä oleskeleva tai vakinaiseksi jäävä, ja huomataan ettei hän näitä kau- niita tapoja tunne, niin ohjatkoot naapu- rit, työtoverit ja työjohtajat häntäkin ni- tä seuraamaan. Mutta yhteiseksi tunnus- sanaksi tulkoen:

Tervakoski kauniiksi ja siistiksi!
Joku aika takaperin toimitettiin tal- keolla naapurien ja kyläkuntienkin töitä. Missä asia niin vaatii, annettakoon tämän isiemme kauniin tavan innostaa meitäkin heidän jälkeläisiään. Siispä kaikki, van- hat ja nuoret, miehet ja naiset, työhön ko- tiemme ympäristön ja koko kylän hyväk- si niin, että se siistiksi saadaan ja siistinä säilytetään!

— Kouvolan kauppalan toi- mistotalon piirustuskilpailussa, johon otti osaa 14 arkkitehtitoimistoa, sai kol- mannen palkinnon rakennusmestari K. J. Ahlskog Tervakoskelta. Piirrettävä ra- kennus oli suuri, useampia kokous- ja juh- lahuoneustoja sisältävä kivitalo, jonka pii- rustukseen hra Ahlskogilla oli tilaisuus käyt- tää vain pari iltaa, joten saavutusta voi- daan pitää huomattavana.

SUOMAL. OPPERAN
VIERAILU.

Viime maanantaina esitti Suomal. Oopperan jäsenet näyttämöllämme Donizettin soitannollisen ja helppotajuisen koomillisen oopperan „Lemmenjuoma”. Oopperan juonesta tehtiin viime numerossamme selkoa, ollen se erittäin yksinkertainen rakkaustarina 17-vuosisadan loppupuolelta. Juoni ei kuitenkaan oopperassa ole pätekkijänä, vaan musiikki, joka Donizettin aikuiseksi on erittäin kaunis.

Adinan osan esitti kiertueen vierailija rouva Arvida Eerola erittäin kiitettävällä tavalla, ihastuttaen yleisää kauniilla sopraanolla. Hänen vastapelaajansa Nemorinon suoritti herra Antero Suonio myöskin mainiosti, halliten heleää tenoriääntänsä vapaasti. Paras näyttämöllä oli kuitenkin herra Bruno Jonna „Ilmeohjorina”, joka esiintyi tottuneena näyttelijänä ja taiteellisesti lauloi hauskan osansa. Neiti Sirén Gionettana ja herra Rääkkönen Belcorekiersantina näyttivät omistavansa miellyttäviä ääniä, mutta puuttui heiltä vielä varmuutta näyttämöllä ja jossain määrin äänen kouluutusta.

Säestystä hoiti herra Tauno Hannikainen tunnolla ja mestaruudella.

Erittäin hauskaa on näin maaseudulla saada tutustua tosi taiteeseen. Että tällainen pieni kiertue, muodostettu Oopperan nuoremista voimista, voi tarjota näinkin rikkaan taidenautinnon, todistaa millä korkealla kannalla Suomalainen Oopperamme on.

Yleisöäkin oli, arkipäivään nähden, verrattain runsaasti ja seurasi se mielenkiinnolla esitystä

F.

TAIDETILAISUUS.

Kansan Näyttämön ja Viipurin Näyttämön näyttelijöitä antavat Seurahuoneella lauantaina kesäk. 2 p:nä kello 8 illalla näytännön esittäen Leo Stein'in ja Bela Jenbach'in 3-näyt. operetin „Hollantilaistytö” kapellimestari Uno Aarton johdolla.

Tätä operettia on viime aikoina näytelty Helsingissä, jossa se on saanut suurta kannatusta. Paikkakuntalaiset tietävät pitää tilaisuuden muistissaan, sillä harvoin saamme tällaisia arvokkaampia taidetilaisuuksia. Tähän näytäntöön ovat sisäänpääsymaksut vielä tavallista huoheampia.

— Postiauto alkaa 1 p:nä kesäkuuta välittömään liikennettä keskiviikkoisin, lauantaisin ja sunnuntaisin myöskin junailla, joka saapuu pohjoiselta kello 6.23 j. p. p.

ILMOITUKSIA.

KANSAN NÄYTTÄMÖN ja VIIPURIN NÄYTTÄMÖN ent. ja nyk. näyttelijöitä

N Ä Y T Ä N T Ö

Hollantilaistytö

Seuralla lauantaina, kesäk. 2 p:nä klo 8 jpp.

Pääsylippujen hinnat: 10:—, 8:— ja 5:—.

TERVAKOSKEN OSUUSKAUPPA

r. l.

Saapunut halpoja:

Polkupyörän ulko- ja sisäosia,
Naisten silkki- ja pumpulisukkia,
miesten villa- ja pumpulisukkia,
Urheilukenkkiä.

Frotée-kankaita ja Omenia.

ROKOTUS JANAKKALAN
KUNNASSA

v. 1923 toimitetaan seuraavasti:

Tiistaina 12 p:nä kesäk klo 11 ap. Tervakosken Seurahuoneella. Samana päivänä klo 3 ip. Napialan Nuutilassa.

Tarkastus toimitetaan viikkoa myöhemmin samoissa paikoissa ja samaan aikaan.

Janakkalassa, 25 p:nä toukok. 1923.

Kunnallislautakunta.

TAAS VOIMAT LIIKKEELLE!

Viime syksynä jäi vielä monelta tekemättä lupaamansa tunnit yhteisen yllpeytemme, Seurahuoneen hyväksi. Nyt aika taasen näyttää mitä saamme aikaan. Seurahuoneen ympärillä on paljon tasoitus- ja puhdistustöitä, jotka odottavat tekijöitä. Kun jokaisella alkaa olla puutarhatyönsä kunnossa, riittänee iltasilla parisen tuntia yhteiseksi hyväksi. Viime syksynä tuntiinsa suorittaneet ovat tervetulleita mukaan hyväksi esimerkiksi.

Laittakamme Seurahuoneen ympärillä siistiksi ja hauskaksi jo Juhannukseksi!

Klubin puheenjohtaja.

— Tervakosken Osuuskauppa tämän vuoden tähän astinen myynti on ollut seuraava:

Tammik.	133,225 :—	Smk.
Helmik.	140,177 :10	„
Maalisk.	174,287 :50	„
Huhtik.	142,508 :30	„
Toukok.	166,666 :70	„
Smk.	756,864 :60.	

Edellisen vuoden vastaavan ajan myynti oli Smk. 450,136 :90, joten lisäys on Smk. 306,727 :70 eli lähes 60 prosenttia.

— Jalkapallo-ottelu Riihimäki—Tervakoski suoritettiin viime sunnuntaina pallokentällä. Tervakosken joukkue oli tilapäisesti kokoonpantu, ilman yhtään ennakkoharjoitusta, joten tulokset olivat sen mukaiset, 2—0 vastaan Riihimäen hyväksi, jolla vielä oli vaan 9 pelaajaa. Olikoon opiksi pelaajillemme vastedes varustautumaan, paremmin kilpailuun lähtiesään. Erotuomarina toimi tottuneesti ins. Langhoff.

— Murtomaajuoksukilpailuihin Launosten Sk. juhlassa otti osaa Tervakosken Sk. neljä miestä, mutta olivat pakoitettuja radalta eksymisen vuoksi keskeyttämään. Urheilusesonkimme alkaa huonoilla enteillä.

— Manööverit. Sunnuntaina t. k. 10 p:nä järjestää Launosten ja Tervakosken Suojeluskunta yhteisen manööverin Tervakoskella. Alkamisajasta ilmoitetaan myöhemmin. Saman päivän iltana pitää Launoisten Suojeluskuntalaiset Tervakosken Seurahuoneella iltaman, jonka ohjelmasta voimme jo ilmoittaa torvisoitto, näytelmäkappale „Ryöstetty kaunotar”, miesvoimistusta ja tanssia.

— Suojeluskunta kokoontuu ohjelman mukaisesti 3. 6. klo 9 ap. Seurahuoneelle, täysissä varustuksissa.

Paikallispäällikkö.

— Ylioppilastutkinnon on suorittanut ent. tervakoskelainen neiti Märta Anderin.

— Lukuvuoden päättäjät olivat kansakoulussamme viime lauantaina, jolloin 11 oppilasta sai päästötodistuksen.

— Uikosoittoa esittää soitto-kunta sunnuntaina tk. 3 p. kello 4—6.

— Kuorma-auto lähtee sunnuntaina kesäk. 3 p:nä kirkolle kaksi kertaa. Ensimmäinen klo 8 ap., toinen klo 9. Ne jotka aikaisemmin ovat tilanneet autoa, lähtevät klo 9:ltä, jota vastoin myöhemmin ilmoittautuneiden tulee lähteä 8:ltä.

Tervakoskella, kesäk. 2 p:nä 1923.

TERVAKOSKEN KAIKU

PAIKALLINEN ILMOITUSLEHTI

N:o 17.

LAUANTAINA 9 PÄÄ KESÄK.

1923

ILMESTYY JOKA LAUANTAI

TOIMITUS: G. A. GRÖNDAHL, vastaava.
B. LAITIO

TILAUSHINTA: 20.— VUODELLE
ILMOITUSHINTA: 250 SM.

Viikkolista:

Tohtori A. Törnström vastaanottaa sairaita Sidehuoneella joka toinen Ke-ko-kuukausi, ensi kerran 13 p. 23. klo 3—5 j.p.p.

Tunnit Sidehuoneella lääkäreiden j. k. a. ja si-
demuuttoja varten ovat 10,30—12 ark. iltoina.

JUNAT:

lähtevät: (saapuvat) Ryttylästä etelään (pohjoisesta) 8,39, 10,58, 6,28, & 9,23. Pohjoiseen (etelästä) 7,08, 10,59, 4,48, & 8,41.

Postiauton kulkuvuorot ovat:

Tervakoskelta 9,45 ap. ja 5,15 j.p.p. Ryttylästä noin 11,30 ap. ja 8,45 j.p.p.

Lauantaisin sitä paitsi 5 junalle j.p.p. lähtö Tervakoskelta kello 4 j.p.p.

Tervakosken Klubin Kansankirjasto on avoinna joka toinen perjantai 5—6,30 j.p.p.

— **Manööverit.** Sunnuntaina tk. 10 päivänä järjestetään manööverit Launoisten ja Tervakosken Suojeluskuntien välillä. Sotatilanne alkaa jo klo 8 aamulla ja manööverit siinä 9—10 aikana Tervakoskella. Manöövereitä seuraamaan saapuu myöskin Suojeluskuntapiiriin Piiripäällikkö, joten jokaisen suojeluskuntalaisen olisi ehdottomasti saavuttava.

— **Vierailu-iltaman** antaa Launoisten Suojeluskunta Tervakosken Seurahuoneella huomenna, sunnuntaina tk. 10 p:nä klo 7 illalla. Ohjelma on, kuten toisessa paikassa olevasta ilmoituksesta näkyy, runsas ja arvokas. Paikkakuntalaisilla on tilaisuus nähdä, mitä toisen samantyyppisen maaseutu-yhteiskunnan voimilla saadaan aikaan. Että ilta tulee hupainen, sen takaa siellä esitettävä veikeä huvinäytelmä „Ryöstetty kaunotar“. Saapakoot kyläläiset runsain joukoin iltamaan, jotta voimme paremmalla syyllä tehdä Launoislaisille vastavierailun.

— **Jumalanpalvelus** sunnuntaina 10. 6. kello 2 päivällä pidetään Koululla.



Ines Brofeldt

50-vuotias.

Kesäkuun 11 p:nä täyttää neiti Ines Brofeldt 50 vuotta. Nti Brofeldt tuli Tervakosken Kansakoulun opettajaksi v. 1900, hoitaen kolme viimeistä vuotta koulun johtajan vastuullista tehtävää. Tämän vakinaisen, tunnollisesti suoritettua koulutyönsä ohella on hänellä esikuvaksi kelpaavassa määrässä riittänyt harrastusta yleiseen kansalaistoimintaan. Vaikka on lausua yhtään alaa vapaan valistustyön ja yhdistyselämän alalla parin vuosikymmenen aikana paikkakuntamme, johon nti Brofeldt ei olisi painanut jälkensä enemmän kuin tuskin kukaan toinen. Hänen toimintaansa esim. Tervakosken V. ja U. seuran naisvoimistelijain johtajana vuosina 1904—10 ei voisi kylliksi suureksi arvostella. Hänen monivuotinen toimintansa Tervakosken Klubissa ja sen johtokunnassa eri toimina ja eri aikoina on aina suoritettu hänelle ominaisella täsmällisyydellä ja perinpohjaisuudella. Teatteri-elämässä meidän tarvitsee palauttaa mieleen vain muutamia suurempia kappaleita jotka, kuten „Anna-Liisa“, „Työmiehen vaimo“ ja „Daniel

OPERETTIKIERTUE,

näyttelijöitä Kansan Näyttämöstä ja Vapurin Teatterista vieraili Tervakoskella 2 p:nä. Esitetty Stein-Jenbach'in operetti „Hollantilaistyttö“ ei vähääkään poikkeuksellisesti yleisestä operettireseptistä, jossa tunteellinen ja koomillinen pari löytää toisensa. Operetti itsessään on pirteä ja hauska mutta Kälman'in musiikki siihen sen sijaan on mitätöntä ja niitei yleensä lainattavaa. Yhteisnäyttelyä haittasi ehkä vähän sen yhteisharjoituksen puute, vaan näyttely olikin seurueen ensi ilta. Yksityisiä esiintyjistä lauloi parhaiten prinsessa Juntan osan rva Roht-Tuomi, jolla on kauriain vaikka pieni ääni. Oikea operetti-vauri oli nti Lukkarisen paronittareissa ja harrastuksissa Rinteen tohtori Sterzell'issä, vallankin j. k. a. kimäisessä, samoin näytteli hra Idefelt k. a. meän prinssi Paulin osan reippaasti. Sääntöjen raskaan tehtävän suoritti kapea mestari Aarto suurinta tunnustusta ansaitsevalta tavalla.

Yleisöä oli kohtalaisesti ja tuntui oivan iltaansa tyytyväinen.

Hjort“, todistavat niiden saaman menestyksen tähden ohjauksen onnistuneisuutta. Tarvitsee muistella vain aikoinaan yleisöä haamiota herättänyt luentokurssitoiminta, jonka syntysanojen lausuja ja suureman helteen kantaja nti Brofeldt oli. Työseurakuntaelämässä, Kansallisessa Terveystieteiden liitossa aikoinaan, raittiusliikkeessä ja Lottosvård-yhdistyksessä ovat hänessä aina löytäneet ensimmäisensä.

Nyt kun nti Brofeldt on saavuttanut päiväntasaajansa, pyytää myöskin „Tervakosken Kaiku“, joka lyhyenä olemassaolonsa aikana jo on runsain määrin saanut nauttia hänen arvokasta avustustaan, lausua kunnioittavan onnitelunsa, tietäen koulun paikkakunnan väestön yksimielisesti siinä yhtyvän hartualla toivomuksella, että hänen suotaisi hedelmällisen koulutyönsä ohella vielä kauan vaikuttaa paikkakuntamme kaikenpuoliseen kohottamiseen kasvattamiseen.

Jahtipakina Raja-Karjalasta „KAIKUA” LUKEVILLE METSÄMIEHILLE.

(Jatkoa.)

Juoksin eteenpäin ja tutkin huolellisesti jälkiä. Ei näkynyt pienintäkään veren merkkiä. Ärrät pärisivät taukoamatta suussani ja harppailin eteenpäin. Tiesin etteivät koirat konsanaan saavuttaisi tuota taitavaa vanhaa kettua. Olisi ajan tuhlaamista ja jahtimatkan kokonaan epäonnistumista jatkaa. Hyvässä lykyssä joutua täällä vielä „Ryssän rajan” taa, jos ei itse niin ainakin koirat. Samassa, pamauksesta kiihtyneenä, juoksivat koirat ohi. Laukaukseni aiheuttamana oli kettu kumminkin saanut poltta an pistoksen kuppeeseensa, joka arvattavasti sitä hengenvedon tapaisesti kidutti. Juoksusta hengästyneenä näin kallion juurella liikettä. Pysähdyin — paljaat, vaaralliset torahampaat välkkyivät kapeissa leuvoissa. Koirat epäröivänä vieressä, mutta niiden epäröinti kesti vain hetken. Yhdessä ne heittäytyivät ketun kimppuun ja saivat melkein yhtäaikaan nopeita iskuja niskaansa ja leukapieliinsä. Molemmat haukuivat äkäisesti ja purivat rajusti, mutta huomasivat mahdottomaksi hallita kiemurtelevaa vihollista, joka tappeli ääneti ja jonka hennossa ruumiissa tuntui olevan teräsrousinen voima ja jänteisyys. Yhtäkkiä sen hampaat ravistivat vankkarakenteiseni etukäpälän ja nilkan ja kiljahtaen se peräytyi taistelusta. Mutta ruskean kirjava oli sisukkaampi. Vaikka toinen silmä oli veren peitossa ja vikaantumnen korvassa, ei se ajatellutkaan ratkaisemisen jättämistä. Juuri kun loukkaantunut toveri vetäytyi pois kahakasta, tarttui sen pitkät voimakkaat leuvat lujasti ketun kurkkuun juuri leukaluun takaa. Kuului hetken ajan hiljaista tukahtunutta villiä murinaa ja kettua ravi tettiin kiivaasti ja kostonhimoisesti. Sitten tuo urhea punainen ruumis ojentautui pitkin pituuttaan kallion juurelle, eikä enään vastustanut voittajien sitä survoessa ja repiessä. Pian kuului metsästäjään musiikki iloisenä ilmoille ja huuto: „Allstot kaatu! lalla, lalla.” Koirat saivat yhteisen tunnustuksen ja kiitoksen päivän ajostaan. Iltalämärässä tuntui paluu lähtöaloon me hyvältä ja vesi tuli suuhun muistellessa karjalaista „kourin” syötävää talkkunaa.

Seuraavana päivänä ammuimme vielä viisi jänistä, joten maanantaina iltamyöhällä hyvin tyytyväisenä aloimme kotia kohden pitkän matkan.

Entinen tervakoskelainen.
(Loppu.)

LAUNOSTEN SUOJELUSKUNTA

toimeenpanee

VIERAILU-ILTAMAN

TERVAKOSKEN SEURAHUONEELLA
sunnuntaina 10. 6. 23. alkaen täsmälleen klo 7 ip.

OHJELMA:

Torvisoittoa, Tervehdysanat, Voimistelua, Soittoa. Näytelmäkappale	Tervakosken Soittokunta. Matti M. Ilkka. Launosten Suojelusk. voimistelijat. „Ryöstetty Kaunotar” 5-näyt. huvinäytelmä, kirj. August von Kotzdbue.
Tanssia.	

Pääsylippuja 10:—, 8:—, 6:— ja 5:— saa ovelta klo 6 alkaen.

ILMOITUKSIA.

Huutokaupalla

myydään Tervakoskella vainajan asunnolla tk. 10 p:nä kello 3 ip. puusepäntesken Ida Koskisen jälkeen jättänyttä irtainta omaisuutta. Huudot maksettava paikalla.

TERVAKOSKEN OSUUSKAUPPA r. l.

Saapunut:

Lanka-, prässi-pärenauloja.
Kone- ja separaattoriöljyä,
Värnissaa.
Juustovettä.
Hevoskenkiä.
Amerikan silavaa.

Hieroja!

Hieremistä vastaanottaa

AINO UUTTU,
Pitkäpytinki.

— Palokuntalaisia, joilla on kunnan sammutusastan takki, kehoitetaan tuomaan takin n apit kunnan päällekölle uusia puseroita varten.

— Maantiesyyni pidetään t.k. 13 p. tieosilla Tervakoski—Ryttylä, Tervakoski—Tuulensuu, Tervakoski—Vähikkälä ja Vähikkälä—Rengon rajalle ja on tiet hyvin sannaotettava ja kivet pois haravoitava.

Tielautakunta.

— Emäntien toivoja. Tämä „Kaikumme” kautta on niin sopiva tuoda kylän toivomuksia esille kylän isännistölle, siksi rohkenen minäkin tuoda pyynnön, joka toteutettuna toisi yksimielisen ilon koko kylän kymmenien emäntien keskuudessa. Naisten, perheen emäntien työ on sellaista jota ei huomata, vaan joka on suoritettava silti uskollisesti ja nurkumatta, mutta joka useinkin kysyy koko naisvoiman hyvin suoriutuakseen. Jospa me pelastuisimme eräästä joka viikkoisesta työstä, jonka turvomme luissamme aina pari päivää jälkeensä. Kumpu saisimme sähkömoottorin, mankeliamme veivaamaan. Silloin yksi emäntien suuresta taakasta saataisi luonnon voimien hartioille. Meidän mankelimme on muutenkin korjauksen tarpeessa. Sen pöydät ja pinnat ovat kuluneet kovin risaisiksi ja tikkuisiksi. Kun saisimme sen korjatuksi ja käyttövoiman sinne, silloin säästyisi kallista aikaamme muihin taloustehtäviin.

Ymmärrämme kyllä että tällainen uudistus olisi kallis ja suurisuuntainen, mutta eikö voitaisi määrätä mankelioimishinta tunnilta, jota saunaemäntä hoitaisi ja kantaisi. Tämä antaisi vielä kaiken lisäksi nopeutta työlle ja vähentäisi vuoronsa odottamisaikaa.

Tämän kaiken pyytää ehdottaa isännistön valistuneeseen harkintaan
eräs mankelinvääntäjä.

Tervakoskella, kesäk. 9 p:nä 1923.

TERWAKOSKEN KAIKU

PAIKALLINEN ILMOITUSLEHTI

N:o 18.

LAUANTAINA 16 PNÄ KESÄK.

1923.

ILMESTYY JOKA LAUANTAI

TOIMITUS: G. A. GRÖNDAHL, vastaava.
B. LAITIO

TILAUSHINTA: 20 — VUODELTA
ILMOITUSHINTA: 2/50 SM.

Viikkolista :

Tohtori A. Törnström vastaanottaa sairaita Sidehuoneella joka toinen Keskiviikko, ensi keran 27 6 23. klo 3—5 j.p.p.

Tunnit Sidehuoneella lääkkeiden jakaja ja si- demuuttoa varten ovat 10,30—12 akipäivisin.

JUNAT:

lähtevät: (saapuvat) Ryttylästä etelään (pohjoisesta) 8,39, 10,58, 6,28, & 9,23. Pohjoiseen (etelästä) 7,08, 10,59, 4,48, & 8,41.

Postiauton kulkuvuorot ovat:

Terwakoskelta 9,45 ap. ja 5,15 j.p.p. Ryttylästä noin 11,30 ap. ja 8,45 j.p.p.

Lauantaisin sitä paitsi 5 junalle j.p.p. lähtö Terwakoskelta kello 4 j.p.p.

Terwakosken Klubin Kansankirjasto on avoina joka toinen perjantai 5—6,30 j.p.p.

KIITOS.

Kaikesta siitä ylenpalttisesta ystävällisyydestä, jota 50-vuotispäivänä runsaasti ja monin muodoin, niinkuin soitoin, lauluin, kukin, lahjoin, sähkösanomin ja kirjein sain nauttia, lausun T. A. Bille, asianomaisille yhdistyksille, tovereilleni, oppilaitteni vanhemmille, entisille ja nykyisille oppilailleni sekä muille ystäville sydämelisimmät ja vilpittömmät kiitokseni.

Terwakoski, kesäk. 12 pnä 1923.

Ines Brofeldt.

— Jalkapallo-ottelu Hämeenlinnan „Ilvesten” ja Terwakosken jalkapallojoukkueen välillä on pallokentällä lämmä sunnuntaina kesäk 17 p. kello 1 päivällä.

— Suojeluskunta. Sunnuntaina kesäk. 17 pnä kello 9 aamulla ampumaharjoitus. Kokoontuminen Seuralla. Paikallispäällikkö.

Sananen palokunnasta.

Tervakoskella on vapaaehtoinen Palosammutuskunta ollut olemassa jo puolitoista vuosikymmentä. Mutta onko se sellaisessa kunnossa, jollaisessa sen tällaisessa tiheään asutussa kylässä pitäis olla, siitä saattaa olla erimieliä. Jos palokunta ei ole kyllin virkeä, miehistö täysin tottunut tehtäviinsä, silloin on palokunta vain pahenukseksi: Se kasvattaa asujamiston luottamaan itseensä, välinpitämättömäksi ja elämään turvassa tätä vaarallisinta vihollistaan vastaan. Häden hetkellä onkin sitte kumminkin kaikki mennyttä, jos ei palokunta olekaan pystyväinen nousemaan tullen herraksi.

En tahdo sanoa, että meillä olisivat asiat nyt aivan niin hullusti, mutta sittenkin herää kysymys: onko meillä palokunta niin suuri, riin nopeasti hälytettävissä kuin voisi olla? Onko pantu kylliksi suurta huolta siihen, että sammutusvälineet ovat joka silmänräpäys siinä kunnossa kuin niiden tulisi olla? Nauttiiko palokunta asujamiston taholta sitä harrastusta, jota se täydellä syyllä voisi odottaa? Kaikki nämä kysymykset tahtoisin asettaa jokaisen kylän asukkaankin vakavasti harkittavaksi.

Tervakosken O. Y:n puolelta on pantu huomiota siihen, että palokunnalla on tarkoitetaan vastaavia sammutusvälineitä ja että niitä korjataan asianmukaiseen kuntoon. Jos ei kaikki ole niinkuin niiden olla pitäisi, silloin on syy asujamistossa itsessään. Jokaisen terveen miehenkilön olisi eivottomasti kuuluttava palokuntaan ja uskollisesti otettava osaa sen harjoitukseen ja näin suorittaa tämän puolen asevelvollisuuttaan.

Meillä Tervakoskella on Herran kiitos vain harvoin sattunut tulipalo-onnetto-

VIERAILU-ILTAMA,

jonka Launosten Suojeluskunta antoi ma- nööverien päättäjäksi, lopetti onnistuneen taisteluharjoituksen hupaisesti. Yleisöä, etupäässä suojeluskuntaväkeä, oli saapunut kohtalaisesti. Ohjelman aloitti Terwakosken Suojeluskunnan soittokunta jonka perästä tervehdyspuheen piti hra M. Hyytiäinen. Reippaan sarjan voimistelua suoritti Launosten Suojeluskunnan miesvoimistelijat paikallispäällikkö Keinänen johdolla. Neiti Hyytiäinen esitti Frödingin runon „Herra Luutnantti” taituruudella. Näytelmäksi olivat vierailijat valinneet Kotzdbuen hullunkurisen „Ryöstetyn kaunottaren” ja sanottakoon se heti, sillä valmistivat yleisölle hauskan illan. Huomasi heti, että Launosissa on innostusta ja teatteriharrastusta. Yhteisnäyttely oli mi-

muuksia, mutta silloin kun vahinko on sattunut, on sammutustyön alkuvaiheissa nähty tuhlattavan aikaa enemmän kuin olisi luovallista. Totta on että meillä esim. palokunnan hälytyslaitos ei enää kylän laajennuttua vastaa tarkoitustaan, vallankaan yö aikana, ja se että miehistöä ei saada kokoontumaan yht'aikaisesti, hidastuttaa tietysti toiminnan tehokkuutta. Se antaa epävarmuutta alkuvaiheissa ja hukkaa kalliita minutteja. Jos missään niin palokunnassa on jokaisen tiedettävä tehtävänsä, elimen on toivittava toiseen elimeen kuin hammasratas toiseen hammasrattaaseen. Palokunnassa on kiinnitettävä mahdollisemman suurta huomiota, enemmän kuin tähän asti miehistön harjoitukseen, ja juuri sammutusvälineharjoitukseen. Jokaiselta riittääkään 4—5 tuntia kuukaudessa uhraa palokuntatyöhön. Kun saamme jokaisen miehenkilön palokuntaan ja paljon innostusta mukaan, niin meidän pikku yhteiskuntamme saa nukkua yönsä rauhassa mitä valkea-vihollisemme tulee. Ei tulipalo kaipaa uteliasta yleisöä ja voitoteliijoita, se tarvitsee pumppumiestä ja työtä!

Pumppumies.

tä onnistunein- Erittäin pitivät yleisön hyväntuulisuutta yllä rouva Vendén ja hra Hyytiäinen rouva ja herra Langsalm'ina ja olivatkin osat kuin heitä varten kirjoitetut. Hra Langsalm'in mehevä tohvelisankaruus kävi silmiinpistävämmäksi juuri rva Langsalm'in topakkauuden rinnalla. Onnistuneita tyyppejä olivat myöskin hra Ilmarisen Selicour ja nti Hyytiäisen Doris, samoin sai rva Nikkinen Babet'in hentouden ja herkkyyden hyvin esille. Fritz'in pitkän osan vei hra Juselius kaikella osaan kuuluvalla reippaudella, joskin olisi paikoin odottanut hiukan enemmän vilkkautta tältä aina hyväntuuliselta koiranjuonten puolelta. Hra Joensuun komea ulkoasuinen ja erinomaisesti maskeerattu majuri Langsalm oli mainio. Kuten sanottu yksityisosat suoritettiin seuranäyttelijöiksi totuneisuudella ja yleisvaikutus oli mitä parhain. Onnittelemme naapuriyhteiskuntaamme heidän näyttämönsä saavutuksistaan.

Loput häuskasta iltamasta kului vilkkaassa karkelossa.

I p i s.

Manööverit.

Vähän saivat kylämme unikeot nukkua viime sunnuntaiamuna, sillä kylässä oli „sota” käynnissä. Reippaat suojeluskuntalaisemme olivat järjestäneet yhteiset manööverit naapurien me, Launosten Sk:n kanssa.

Vaihteleva sää ei vielä lauantaina luovannut paljon hyvää, mutta sunnuntaiamuna loi herttainen aurinko säteensä ylimaahan, ajaen poikamme vuoteiltaan kiirehtimään miehekkääseen leikkiin. Määräajalla olikin noin 70 miestä saapunut Seuralle, valmiina vastaanottamaan odotettua „vihollista”.

Tilanne oli lyhyesti seuraava: Tervakoskella oli noussut lapina, se Sk. tuhotu, ainoastaan o: a siitä oli päässyt pakenemaan, hakeakseen apua naapureilta. Oli siis odotettavissa hyökkäys joka puolelta. T: ken Sk., joka muo: osti „kapinallisia” joukkoja, valmistautui torjumaan odotettuja hyökkäyksiä lähettämällä partioita kylän joka: sille suunnalle. Yhdeksän tienoissa saapuikin eskuntaan tieto, että vihollinen „panssaroitune aluksineen” lähestyy Alasjärvellä. Suruttoman rannalla oleva partio vetäytyi kauhistuneena kylään päin, lärtsemättä maihin nousevaa vihollista laukauksellakaan. Ei kestänyt kauan ennenkuin Kassarin mäellä syntyi vilkas laukausten vaihto „kapinallisten” pe-

rääntyessä seuraavalle harjulle, johon reservistä oli lähetetty apujoukkoja konekivääreineen. Huolimatta ylivoimaisesta vastarinnasta hyökkäsi vihollinen yli aukeiden peltojen tätä taajaa ketjua vastaan, menettämättä ainoatakaan miestä. Näin urhoollinen teko hämmästytti „kapinallisia” niin, että he täyttä laukkaa pakenivat kylän rakennuksien suojaan, eivätkä pysähtyneet ennenkuin „Sikomäessä” joutuivat täydelliseen saarrookseen. Vihollinen oli näet lähettänyt miehiänsä keirtämään kylää ja nämä hyökkäsivät pakenevien selkään. Ei auttanut muu kuin antautumien.

Pakokiireessä olivat „kapinalliset” jättäneet k. k. ryhmänsä kokonaan onnan onnensa nojalle, joka kuitenkin petti, niin että ryhmä joutui vihollisen vangiksi. Kiire tuli kansliapäälliköllekin, kun vihollisen ääni kuului kanslianikkunan alta. Pelasti kuitenkin kynänsä ja henkensä, vaikka hän sittemmin oli vähällä menettää kumpaisetkin pakokauhussa — häntä kun vaivaa hengenahdistus.

Ohjelmaan kuului vielä vastahyökkäys, mutta puolueettomien valtojen sotilas-edustajat, erotuomarit, jotka olivat koko ajan kävelleet keskellä taistelun tuoksinaa pitämättä suden tai lampaan puolta, kuten todellisen puolueettoman vallan tuleekin, katsoivat leikin kestäneen tarpeeksi ja lopettivat sen.

Leikki on leikkiä, mutta täysikuisilta voisi leikkissä vaatia enemmän todellisuustajua ja mielikuvitusta. Ne, jotka olivat mukana silloin, kun tällainen leikki oli totuutta, tietävät että kun kuulat vinkuvat ympäri korvia, niin ei silloin tehnyt mieli juosta yli aukeiden peltojen suojassa olevaa vihollista vastaan. Kyllä silloin kelpasivat kosteimmatkin ojat suojapaikoiksi, kunnes tuli vähän tauksi ja mahdollisuutta etenemiseen tarjoutui. Ei pieni ryhmä jalkaväkeä toimivaa konekivääriä valloittanut juoksemalla suoraan sitä kohti, eikä puolustetun sillan yli valmistamatta hyökätty.

Näitä näkökohtia pitääkööt tulevissa taisteluharjoituksissa jokainen mielessään, jotta hyvin valmistetusta leikistä olisi se hyöty mitä sillä tarkoitetaan, urhoollisuutta ja uhkarohkeutta näytettäköön silloin, kun tosi vaara uhkaa.

Manööverien loputtua selosti kumman-

Työväen vakuutusyhtiö

Turvan

palovakuutusmaksuja kerätään sunnunt. 17 p:nä kesäk. kello 2 j.p.p. leipuri Lindroonin luona Napialassa.

Toivo Valtonen. Otto Marttila.

KOIRISTA.

Usein kuulee puhuttavan „vihaisista koirista”. Sellaisia tosiaan löytyy, mutta harvoin ja ovat ne silloin tavallisesti kahleissa, tahi asetettu vartioimaan jotain puutarhaa tai muuta omaisuutta. Silloin ne eivät hätyytä ohikulkevia, vaan sellaisia, jotka pyrkivät heidän alalleen.

Useimmiten tarkoitetaan „vihaisilla koirilla” sellaisia, jotka haukkuen juoksevat jokkaista ohikulkijaa kohti. Vanha sananparsi sanoo: „haukkuva koira ei pure” ja niin on asian laita. Moni säikähtää, kun tällainen haukkuva koira äkkiä hyökkää esiin, eikä ihmekään. Lapset huutavat kuin olisi heitä jo purtu ja täysikuiset koettavat ajaa koiraa luotaan uhkaamalla kädellään tai jollain esineellä. Tästä vaan yltyy koira ja haukkuu sitä kiivaammin, se ärtyy ja voi vihdoin käydä kiinnikin. Tällaisissa tapauksissa on ihmisen esiinnyttävä rauhallisesti, joko jatkaa matkaansa kuin ei olisi koiraa huomannutkaan, tahi rauhallisesti puhutella sitä ystävällisellä äänellä. Silloin rauhoittuu koira, haukkuu mahdollisesti vielä pari kertaa, mutta lähtee omiin hommiinsa tahi tulee ystävällisesti puhuttelevien luokse.

Näin on muidenkin eläinten laita. Olkaa niitä kohtaan ystävällisiä niin ne vastaavat samalla mitalla. Luontokappale on yhtä herkkä tajuamaan ystävän kuin konsanaan ihminenkin. Näin teemme „vihaisimmistahin” koirista ystäviämme.

G.

— Painovirhepahoitainen on huomannut meidänkin pienen lehtemme, vaikka olemmekin täällä niin erossa kaikista oikeista sanomisista. Se pani kyntensä 16:sta numeroonkin ja antoi sen ilmestyä toukokuun 2 p:nä, vaikka Tervakoski jo kuten muutkin eli kesäkuun 2 päivää. Luokijamme vastaisissa tapauksissa ymmärtävät, että sitä vainoojaa vastaan on koko painettusana valtan voimaton.

kin joukon päällikkö suunnitelmiaan sekä erotuomarit havainnoitaan. Vielä puhui Piiriesikunnan edustaja kapteeni Kosola, pitäen manöövereitä onnistuneina sekä huomauttaen tehdyistä erehdyksistä.

G.

Tervakoskella, kesäk. 16 p:nä 1923.

TERWAKOSKEN KAIKU

PAIKALLINEN ILMOITUSLEHTI

N:o 21.

LAUANTAINA 7 PÄÄ KESÄK.

1923.

ILMESTYY JOKA LAUANTAI

TOIMITUS: G. A. GRÖNDAHL, vastaava.
B. LAITIO

TILAUSHINTA: 20 — VUODELTA
ILMOITUSHINTA: 250 SM.

Viikkolista :

Tohtori A. Törnström vastaanottaa sairaita Sieluhuoneella joka toinen Keskiviikko, ensi kerran 11 p. 23. klo 3—5 j. p. p.

Tunnit Sidehuoneella lääkkeiden jakoa ja siirtomuttoa varten ovat 10,30—12 arkipäivisin.

JUNAT:

Lähtevät: (saapuvat) Ryttylästä etelään (pohjoisesta) 8,39, 10,58, 6,28, & 9,23. Pohjoiseen (etelästä) 7,08, 10,59, 4,48, & 8,41.

Postiauton kulkuvuorot ovat:

Terwakoskelta 9,45 ap. ja 5,15 j.p.p. Ryttylästä noin 11,30 ap. ja 8,45 j.p.p.

Lauantaisin sitä paitsi 5 junalle j.p.p. lähtö Terwakoskelta kello 4 j.p.p.

Keskiviikkoisin ja lauantaisin palaa auto Ryttylästä puoli 7 junan saavuttua.

Terwakosken Klubin Kansankirjasto on avoinna joka toinen perjantai 5—6,30 j. p. p.

HUVIMATKALLE

Kesijärvelle lähtee Tervakosken V. & U. seura sekä p. tiotytöt ja pojat ensi sunnuntaina 8 p. heinäkuuta klo 9 ap.

Matkan varrella sekä perillä soittelee meidän hyvä torvisoittokuntamme. Tervakosken kalamajalla, jonka päämajamme laitamme, on tarjolla kahvia hyvän leivän ja kerman kanssa sekä kivennäisjuomia y. m. hyvää.

Lähtekääpäs nyt hyvät kyläläiset joukolla mukaan itseanne tuuletuttamaan, sillä laivamatka on kaikille vapaa!

— Kihloihin ovat menneet nti Hilma Luhta ja sähkökoneenkäyttäjät Gustaf Wuolio Tervakoskelta.

— 50-vuotta täyttää tk. 13 p. Sauvolan kartanon omistaja Waino Danielson.

— Ruis heilimöi Tervakosken kartanon pellolla jo kesäk. 26 p. n.

Teatterielämämme alkuajoilta.

Seuranäytelmäharastus Tervakoskella on jo vanha. Sen alkuaskeleet otettiin jo ennen Seurahuoneemme syntymistä. Nykyisessä „Poukkalan” yläalissa, joka siihen aikaan sai pitää juhlahuoneus'on virkaa, pidettiin „iltahuoneja”, joissa myöskin näytettiin. Tämän kirjoittaja muistaa ainakin Hannikaisen „Hölmöläiset” ja „Silmänkääntäjät”, jotka tilapäisen näyttämön palkeilla näki ramppivalon. Ensinmainitussa kappaleessa esiintyi ainakin silloinen tehtaan kasööri Hunnelin rouvineen, V. Lindstedt ja Aug. Lindström vainajat sekä J. F. Lindholm. Muuna ohjelmana oli laulua ja torvisoittoa, josta silloin jo 1880-luvulla piti huolta silloinen kapellimestari Hänninen.

Kun uusi Seurahuone 1885 valmistui, oli luonnollisesti näyttämö silloin tärkeä ohjelma väline. Suurimpia kappaleita oli Kilanderin „Pukkisten pidot”, jossa m. m. laakereita näytti „Anna-muorina” äskettäin kuollut Ida Koskinen. Teatterin johto oli silloisen isännöitsijän kunnallisneuvos Humblen käsissä. Hän jakoi roolit ja jokaisen, jolle sitä tarjottiin, oli osa otettava tahtoi tai ei. Osien jako olikin siihen aikaan onnistunutta. Ei silloin „tehty” vanhoja. Esittäjät valittiin vanhat vanhoista ja nuoret nuorista. Tämän kirjoittaja muistaa erään hyvin aikaisen, siinä 1890-luvulla annetun Kiven „Nummisuutarin” 1, 2 ja 4-näytöksen esityksen, josta on mieleen jäänyt J. F. Lindholm esittämä „Topias”-tyyppi, jota ei ole saanut himmenemään monet myöhemmin Kansallisteatterissään nähdyt Topiakset.

1890-luvun myöskin korkean teatteritason voi lukea maisteri Juuso Putron ansioksi, joka ollessaan paikkakunnallamme kesäasunnolla, johti kappaleita, maalaili kullisseja ja antoi paikkakunnan nuorelle väelle lausunto-opetusta.

Vanhan ajan näyttämöharrastus:

JALKAPALLOA.

Viime sunnuntaina vieraili pallokentälämme Hyvinkään „Tahkon” palloilijat, entinen Hyvinkään Jalkapalloseura, jonka kanssa Tervakoski aina mielellään on pelannut heidän sivistyneen ja hillityn pelitapaansa takia. Niin oli nytkin. Raakaa peliä ei huomannut kummallakaan puolella, eikä yhtään raajarikkoista pelaajaa tarvinnut kentältä kantaa.

Hyvinkään joukosta puuttui pari vakinaista pelaajaa, joiden tilalle oli otettu heikompia varamiehiä, tästä johtui että Tervakoski heti alussa otti pelin johdon käsiinsä, uhaten Hyvinkään maalilla. 10 min. kuluttua tekikin Renholm ensimmäisen maalin asettamalla pallon maalin nurkkaan. Saman ajan kuluttua sai Nils Wrede „pussauksen” keskeltä ja teki toisen kauniin maalin. Åkerbergin jalasta löysi pallo kolmannen kerran tiensä Hyvinkään verkkoon.

Ankara ukkose sade keskeytti pelin puoli tuntia pelattua. Sateen lakattua jat-

mistellessä täytyy melkein valittaen sanoa, että olemme menneet taaksepäin. En uskalla väittää että olisimme taiteellisessa suhteessa taantuneet, ovathan meidän „Daniel Hjortimme” ja „Sutemme” korkeitakin vaatimuksia vastaavia. Mutta meidän nykyinen teatterielämämme on keskittynyt yksin käsiin, se on saanut teatterin luonteen, sama henkilö esittää tänään nuorta, huomenna vanhaa, tänään koomilista, huomenna traagillista. Se ei ole todellisuudessa enää oikeata seuranäytelmää. Meidän 1880—90-lukumme näytelmät olivat todellista Seuranäytelmää: Tarvittiin häijy ja suulas eukko, sellainen haettiin todellisuudessa. Tarvittiin tunteellinen hempeä impi ja koko kylän naismaailma sai käydä valinnan. Se oli todellista seuranäytelmäharastusta. Se vei kaikki mukaan ja voimaa oli perässä viedä kaikki mukaan.

Vanhassa ajassa olisi paljon varten otettavaa nykyaikanaikin. Teatterielämämme voisimme koettaa vanhoja traditioita seuraavalla näytöntökaudella.

kettiin peliä, mutta kentän ollessa veden alaisena ei pelistä enään mitään kunnollista syntynyt, eikä kumpunkaan puoli kyennyt saamaan palloa maaliin, vaan loppui ottelu 3 nolaa vastaan Tervakosken hyväksi.

Tervakosken poikain peliä oli tällä kertaa hauska seurata, sillä se oli harkittua yhteispeliä ja siinä oli enemmän tarmoa kuin aikaisemmin. Ainoastaan pari kertaa jätettiin hyviä tilanteita käyttämättä. Huomiota tehtiin nuori Esko Aaltonen aina varmasti suoritetuilla potkuillaan. Hänestä saa moni vaihempi pelaaja ottaa esimerkin.

Toivotaan ettei tämä hyvin ansaittu menestys tee poikiamme ylpeiksi, vaan että se antaa uutta innostusta ja opettaa heitä ymmärtämään ahkeran harjoituksen ja yhteispelin tärkeyttä.

G.

PARTIOLIIKKEESTÄ TERVAKOSKELLA.

(Suomenla.)

Partiolaisten tärkeimpänä päämääränä on kasvattaa isännälle hyviä kansalaisia. Tähän päämäärään vievää tiötä ei aina ole helppo käydä. Lukemattomat pikku esteet pyrkivät sitä häiritsemään. Kärjivälisyyden ja itsekasvatuksen avulla vaikke mmatkin esteet kuitenkin voitetaan.

Itsekasvatusta valaiskoot seuraavat esimerkit. Usein kadehditaan ihmisiä, joiden taloudellinen asema on hyvä. Katkeroidutaan ja vihastutaan. Näytetään kaikille, parhaimmille ystävillekin, tyytymättömyyttä naamaa. Tästä voidaan päästä vapaaksi. Miten paljon helpompaa onkaan ympäristön nähdä ystävällisiä kuin tyytymättömiä ihmisiä. Siksi kaikki tosi partiolaiset näyttävätyvät aina iloisilta, he koettavat tehdä lähimmäisensäkin elämän valoisaksi. Monet nuoret suuttuvat usein saadessaan vanhemmiltaan tehtäviä. Paljon hausempaahan olisi heti suorittaa ne sekä sitten pyytää lisää työtä. Sitenhän saataisimme vanhempamme iloisiksi. Uhrautuvathan hekin kokonaan meidän hyväksemme. Ja näin loppumattomiin.

Tervakosken partiolaiset retkeilevät tavallisesti Luulioon. Klo 9 tai 10 kokoonnutaan Koulun sillan luo, josta joko käyden tai soutaen lähdetään liikkeelle. Peliille saavuttua ensin hiukan levähdetään. Sitten kokit alkavat työnsä, juostaan haiman lastuja ja puita. Toiset noutavat vetä läheisestä lähteestä. Tee nautitaan joko partiotulena ääressä tai partiopoikain valmiina samassa sangen sievässä risumajassa.

ILMOITUKSIA.

TERVAKOSKEN OSUUSKAUPPA

Saapuvasta lastista myydään
huokealla hyvää

Heinäsuolaa ja
Sementtiä.

Ompelukoneita, S. O. K.
hankkimia hienoja amerikalaisia,
voidaan tilata Osuuskaupasta.

Huom! Luujauhetilaukset
tehtävä Osuuskauppaan ensi
tilassa.

Hauskaa on kuulla veden padassa porisevan ja nuoren joukon iloisesti juttelevan. Sitten ruvetaan urheilemaan. Kilpailuissa tavallisesti tytöt häviävät. Klo 6 tienoisia pannaan kampeet kokoon, tuli sammutetaan huolellisesti ja leiripaikka puhdistetaan. Lähdetään kotimatalle. Osanottajat näitä retkeilyjä jälkeensä usein mielellään muistelevat.

Tämän pienen kyhäyksen tarkoitus on kehoittaa vanhempia luottamuksella uskomaan lapsensa nuortenkin johtajain huostaan, nyt entistä enemmän luotuaan pikaisen silmäyksen partiolaisten elämään.

Entiset ja uudet partiopojat ja tytöt siis joukolla mukaan ensi sunnuntaina retkeilyyn Kesijärven kalamajalle kokemaan muistoja, jotka vielä myöhemminkin saavat viipittömät partiolaissydämmemme ilosta sykähtelemään ja simämme innokkuuden tulta säteilemään.

Sigrid Ahlskog.

— Palokunnan kalustoharjoitus pidetään sunnuntaina täsmälleen klo 10:00 9 ap. Samassa tilaisuudessa jaetaan sammutusosaston miehistöille uudet puserot!

Kunnan päällikkö.

— Suomen messuilla, jotka ovat pidetty Helsingissä 1—6 p. heinäkuuta, on osanottajana myöskin ollut valuri K. J. Enqvist, asettaen näyttelie valmistamansa laakerimetallia.

KIITOS.

Sydämellinen kiitos kaikille sukulaisille ja tittavilla ystävyydestä, jota meille hopeahääpäivänämme 1. 7. 23. runsain lahjoin, kukin, sähkösanomin ja kirjein osoittite.

Tervakoskella 5. 7 1923.

Veera ja Artturi Wallinheimo.

— Kuuluu isä unkarilainen tiedemies professori Julius Zolnay oleskelee parillaan Ryttylässä taiteilija Evert Suonion huvilassa. Hän kääntää Unkariksi Kiven „Nummisuutareita”. Professori Zolnay on niitä harvoja ulkomalaisia tiedemiehiä, jotka täydellisesti hallitsevat Suomenkieltä ja johon hän innokkaana Suomi-ystävänä on perehtynyt jo paikymmentä vuotta sitte.

— Kuten muistettane teki-vät joukko kansanedustajia matkan Perä-Pohjolaan. Tällä matkalla tapahtui eräälle venekunnalle, jossa m. m. oli kansanedustaja Otto Marttila Vähikkälästä, sellainen onnettomuus, että Sikanjoelta Tengeliöjen yläpuolella koskessa vene meni poikkittain, ja osa veneessä olijista joutui veteen kuitenkin pahempaa onnettomuutta tapahtunutta.

— Francesca da Rimini. Huomispäivän teatteritaisuudesta muistutetaan yleisöä.

— Tervakosken Osuuskauppaan on apulaisharjoittelijaksi otettu Kalervo Heimonen.

— Tervakosken Osuuskaupan myynti kesäkuulla oli Smk. 180,053:40 tehden puolenvuoden myynti siis 936,918 Smk. Edellisen vuoden puolen vuoden myynnistä lisääntynyt Smk. 348,592:20.

— Kello kompassina. Jos asetetaan kello siten, että tuntiviisarit osoittaa aurinkoa, niin on etelä tuntiviisarin ja 12:n välillä. Oletakaamme esim., että kello on 4. Aseta silloin kello niin, että tuntiviisari, joka on numerolla 4, on suunnattuna kohti aurinkoa; luku 2 kellossa osoittaa silloin etelää.

Selitys on aivan yksinkertainen. Maa kiertyy akselinsa ympäri kerran 24 tunnissa. Kellotaulu on jaettu 12 osaan, joten yksi tunti kellotaulussa vastaa kohta aurinkon näennäisessä, maan pyörimisestä johtuvassa liikkeessä. Jos kellotaulu olisi jaettu 24 osaan ja tuntiviisari suunnattaisiin aurinkoa kohden, osoittaisi 12 aina etelää. Kun nyt sensijaan kellotaulun tunnit ovat kaksi kertaa pitemät, öytsään etelä 12:n ja tuntiviisarin keskipäältä.

Tervakoskella, heinäk. 7 p:nä 1923.

TERWAKOSKEN KAIKU

PAIKALLINEN ILMOITUSLEHTI

N:o 22.

LAUANTAINA 14 PÄÄ HEINÄK.

1923.

ILMESTYY JOKA LAUANTAI

TOIMITUS: G. A. GRÖNDAHL, vastaava.
B. LAITIO

TILAUSHINTA: 20 VUODELTA
ILMOITUSHINTA: 250 SM.

Viikkolista :

Tohtori A. Törnström vastaanottaa sairaita Sieluhuoneella joka toinen Keskiviikko, ensi kerran 2:6 23. klo 3—5 j.p.p.

Tunnit Sieluhuoneella lääkkeiden jekoa ja sielumuuttoa varten ovat 10,30—12 arkipäivisin.

JUNAT :

lähtevät : (saapuvat) Ryttylästä etelään (pohjoisesta) 8,39, 10,58, 6,28, & 9,23. Pohjoiseen (etelästä) 7,08, 10,59, 4,48, & 8,41.

Postiauton kulkuvuorot ovat :

Terwakoskelta 9,45 ap. ja 5,15 j.p.p. Ryttylästä noin 11,30 ap. ja 8,45 j.p.p.

Lauantaisin sitä paitsi 5 junalle j.p.p. lähtö Terwakoskelta kello 4 j.p.p.

Keskiviikkoisin ja lauantaisin palaa auto Ryttylästä puoli 7 junan saavuttua.

Terwakosken Klubin Kansankirjasto on avoina joka toinen perjantai 5—6,30 j.p.p.

— Tervakosken rippikoulu alkaa keskiviikkona 18 p. tk. klo 5 ip. Silloin myös kuulustellaan niitä, jotka lukukinkereillä saivat ehtoja. Sellaisia, jotka ihm. pätevää syytä olivat poissa kinkereiltäisyydestä, ei oteta vastaan. Mukaan tuotakoon katekismus, Sundvall'in raamatun historia, uusi testamentti ja virsikirja.

— Rakennusmestari K. J. Ahlskog, joka on ollut Tervakoskella rakennusmestarina viisi vuotta, on liittynyt tk. 7 p:nä insinööri nisto A. Palmberg'in palvelukseen ylläpääntö mstarina ja alkaa heti rakennuttamaan suurta vesivoimalaitosta Kymi-yhtiölle kuuluvassa Veran paperitehtaassa.

— 50-vuotta täytti tk. 7 p:nä Tervakosken ent. kansakoulunopettajatar johtajatar Siiri Lampeen Hämeenlinnissa.

Voimistelu- ja urheiluelämästämme sananen.

Motto : „Jos koko maamme voimistelu- ja urheilutasoa arvosteltaisiin Tervakosken olojen mukaan, ei suomalaisilla olisi asiaa Olympialaisiin.”

Näin ankara arvostelu on meikäläisistä oloista lausuttu, onneksi ei kuitenkaan aikaisemmin painettu. Onko tällainen arvostelu oikeutettu? Olemmeko tosiaankin jääneet liikuntoalalla kehityksessä niin tuiki takapajulle? Kravunko tavoin taaksepäin kuljemme, vai etananko tavoin vaivoin eteenpäin maleksimme, kun meidän pitäisi pysyä muiden rinnalla. Onhan tosin jokunen tervakoskelainen pystynyt muillakin paikkakunnilla kilpailemaan, ken juoksussa, ken hiihdossa, ken jossakin muussa urheilulajissa, ja ovathan pikkupoikamme varsin kiitettävällä tavalla pitäneet puoliaan jalkapallo-otteluissa, mutta miten on laita voimistelun, miten seiväs-, korkeus- ja pituushyppyn, miten keihään- ja kiekonheiton, miten kuulantönnön, kolmiloikkauksen y. m.? Tunnustaa täytyy: voimistelu on lamassa; urheilu on käynyt peräti yksipuoliseksi, rajoittuen kesäiseen aikaan enimmäkseen pyöräilyyn ja tavalla tai toisella palloiluun. Hyvät puolensahan palloilullakin on: ruumis käy notkeaksi, kyky tehdä nopeasti päätöksiä kehittyy, yhteishenki lujittuu. Entä pyöräily? Miten eikö se säästä aikaa ja kuluja asioita toimittaessa. Mutta harva lähtenee yksin tai joukolla pitempiä matkoja tekemään, pitäjäänsä, maakuntaansa ja maahansa tutustumaan. Useimmat tyytynevät kotinurkissaan pyöräänsä näyttämään edes takaisin raiteilla ajelemaan.

Pyöräilyjä ja palloilua edelleenkin harjoitettakoon, mutta muita urheilumuotoja

älkөөn silti unohdettako. Ken tuntee edellytystä esim. juoksuun, ryhtyköön juoksemaan, vaikkapa sitä yksiksensä harjoittaisi. Samoin tehkөөn keihäänheittoon, johonkin hypylajiin t. m. s. taipumuksia omaava kansalainen. Olivathan tervakoskelaiset urheilijat ennenkin ahkerasti mukana muualakin kilpailemassa, ottivathan voimistelijamme osaa Hämeeniäni voimisteluseurojen yhteisiin juhliin, toivathan poikamme H:linnan voimistelu- ja urheilupiiristä mestaruuspalkintoja sekä mestaruusmerkkejä. Missä ovat nyt ne nuorukaiset ja neitokset sekä ne miehet, jotka itseään ja kotipaikkaansa näin kunnostaisivat? Epäilemättä niitä on. Rohkauskoot he vain itsensä ja astukoot esiin! Utteralla harjoituksella he kyllä pystyvät laakereita näyttämään, ja voi sitä riemua, jos tervakoskelainen kerran kruunattaisiin voittajaksi itse olympialaisilla. Kuka on ensimmäinen?

JALKAPALLOILUA.

Pikkupoikain jalkapallo-ottelu viime maanantaina muodostui, kuten aikaisemminkin, erittäin jännittäväksi. Taktiikka oli molemmin puolin hyvä ja olisi johtanut moneen hyvään maaliin kunhan vaan voimat olisivat riittäneet. Näin suurella kentällä pikkumiehet eivät kuitenkaan jaksaneet tarpeeksi nopeasti viedä palloa toiselta puolen kenttää sen toiselle, vaan seurasi „koko sakkii” palloa, josta johtui että maalin edessä aaria syntyi sellainen väentungos, että maalia oli mahdoton tehdä.

Riihimäen joukossa oli vasen ulko-työkkääjä hyvä juoksija ja ensi puolijan lopulla onnistui hän nopeasti viemään pallon Tervakosken maalia kohti, jossa hänen kansapelaajansa pääsi ampumaan kaikessa rauhassa, saaden ensimmäisen maalin. Tervakosken pojat kuitenkin pommittivat Riihimäen maalia hyvin taajasti, mutta matalat laukaukset sattuivat aina R:n pienen maalivahdin vatsaan. Tällä maalivahdilla oli erittäin nopea tapa aina heittä-

tyä maalin saadesan palonläsiinsä, johon asentoon hän jäi kunnes kaikki hänen ympärillään rauhoittui ja hän vaaratta uskalsi nousta heittämään palloaan kentälle. Tämä oli meidän pojille uutta, eivätkä he ymmärtäneet miten tällaisissa tapauksessa on meneteltävä, jotenka heiltä meni moni hyvä maalintilaisuus hukkaan.

Vastaisuuden varalta olkoon pojille sanottu että tällainen maalivahtien menettelytapa on riva sääntöjä vastaan ja että lähtö silloin saa ehdistaa esim. polvella tahi päällä työntämällä, jolloin työntäminen tietysti on kohdistettävä palloon. Käsin häntä ei saa työntää. Jos taas en miti tosiaan joskus kaatuu pallon päälle, on liian kova ehdistaminen häntä kohti kielletty ja pelituomarin on keskeytettävä peli, mutta tällaisessa tapauksessa, jolloin miti tahallaan säännöllisesti heittäytyy pitkäksseen, saa häntä sääliittä palloineen päivineen pukea maaliin.

Toisella puoliajalla kuittasivat T:ken pojat tappionsa kauniilla potkulla, jonka teki oikea ulkolyökkääjä Leevi Syrjänen. „Kädestä” tuomitulla rangaistuspotkulla pääsivät R-läiset taas voittoon, joka nähtävästi olisi kuittattu sekun samalla tavalla rangaistuspotkulla, jos erotuomarilla olisi ollut siinä mukanaan, sillä R:ien maalin edustalla esti eräs pelaaja palloa kohottamalla monempia käsiään. Näin ollen voitti Riihimäki 2 maali la 1 vastaan.

Tiistai-iltana ottelivat keskenään Riihimäen ja Tervakosken hakasakit. Heti alussa ryhtyi Riihimäki peliin kovalta vauhdilla uhaten maaliamme. Tämä hermostutti jonkun verran pelaajiamme, jotka hosiivat pallon ympäri ilman minikäänlaista harkintaa. Näin onnistuikin R:ki 7 min. kuluttua tekemään ensimmäisen maalinsa. Nyt tuli meidänkin poikiin vähän järkeä ja loppuosan ensimmäisistä puoliajasta ehdistivat he pahasti R:n maalia, kuitenkin onnistumatta saada palloa verkkoon ennenkuin muutamaa sekuntia ennen puoliaikaa, jolloin Renholm verrattain pitkän matkan päästä ampui maalin oikeaan yläkulmaan.

Toinen puoliaika alkoi samalla lailla kuin ensimmäinenkin ja taas 7 min. kuluttua sai R:ki toisen maalinsa, joka kuitenkin olisi ollut helposti torjuttavissa, mutta maalivahti, joka näki pallon hitaasti lähenevän ei luullut siinä olevan enää voimaa, vaan kävi liian leväperäisesti palloon kiinni, jolloin se livahti hänen käsiään hakien tiensä suoraan maaliin. Muutamaa hyvää tilannetta pilasivat poikamme „off side” asennolla, erittäin Ahlskog, joka aina eteni liian aikaisin. Kauniin läpimurron teki kerran Renholm, hukkasi kuitenkin hetkeksi pallon ja joutui sen etupuolelle, josta syntyi myöskin „off side” ja peli oli keskeytettävä.

Sääntöjen eri tulkitsemistavain takia

ILMOITUKSIA.

Terwakosken Poltto- ja Turvepelkutehtäälle otetaan heti NAISIA työhön.

W. Renholm
Turvevalttari.

SUOJELUSKUNTA.

Ampumarjoitus 15. 7 kello 9 ap.
Paikallispäällikkö.

oli peli pari kertaa keskeytettävä R:n maalin edustalla, kun pallo vahingossa kosketti Karlssonin kättä. Tämä „käsi” ei vähääkään vaikuttanut pelin kulkuun, mutta Riihimäellä on tapana vaatia pelin keskeyttämistä pienimmästäkin kosketuksesta. 8 minuuttia ennen pelin loppua kuittasi Åkerberg erittäin kauniilla tavalla viemällä pallon oikealle tukimiesten ohi ja ampumalla kovasti maalin yläkulmaan.

Vielä koettivat pojat päästä voitollekin, mutta onni ei sitä suvainnut, vaan päättyi ottelu 2—2 vastaan.

G.

METSÄSTYSLAKI.

Heinäkuun 1 p:nä astui voimaan uusi metsästyslaki. Sen mukaan ovat pykälät 10, 11, 14, 17, 18, 25, 31 ja 32 lokakuun 20 p:nä 1898 annetusta asetuksesta muutetut.

Vahinkoeläimiksi katsotaan ainoastaan karhu, susi, ilves, ahma, hyije, maakotka, hirttikaja, kanahaukka, ja varpushaukka.

Karhua, sutta, ilvestä ja ahmaa olkoon jokaisella lupa metsästää toisenkin tiluksilla, missä niitä vain tavataan; alkoon kuitenkin sitä varten käytettävä pyydyttä tahi myrkytettyä syöttiä ilman maanomistajan lupaa.

Sorsajahti alkaa vasta elokuun 15 p:nä ja metsälinnun metsästys syysk. 1 p:nä, paitsi pyy, joka on rauhoitettu syysk 30 p. loppuun. Naarasmetson ja naarasteeren metsästysaika loppuu marrask. 31 p:nä ja koiraksien helmik. 28 p:nä.

Jänistä metsätetään kuten ennenkin syysk. 1 p:stä helmikuun loppuun, jota vastaan peltopyyttä saa metsästää ainoastaan syysk. 16 p:stä lokak. 15 p:ään.

Kuten tunnettu on sorsajahti Alasjärvellä sekä Luulionjärvellä kokonaan kielletty, samaten ravunpyynti, joka kieltö käsittää myös Toivanjoen.

HELSINGIN TAIDEKIERTUE

vierailli Tervakosken näyttämöllä tk. 8 p. Esitetty kappale „Rakkauten uhrin” muistutti henkilöjakkonsa ja juonensa puolesta tavattomasti seurueen aikaisemmin täällä esittämää perhedraamaa „Ristitulessa”. Seurue oli kokoonpanoltaan onnistunut. Kokonaisvaikutus kappaleesta oli ehyt ja täydellinen Rouva Borgin Francesca da Rimini eli osansa liikuttavalla herkkyydellä ja hra Borgin ruhtinas Lanciotto sai osansa ylenpalttilisesti sen kuumaverisyyden ja tuisuuden, jota aito italialaiselta petetyksi joutuvalta ruhtinaalta osasi odottaa. Nuori näyttelijä Martti Seilo, jolle oli uskottu herkän ritari Paolan osa, vei vaikean osansa tunnustusta ansaitsevasti, se liiallinen pateettisuus minkä mahdollisesti olisi voinut karsia, sopi kappaleen luonteeseen ja herkeen. Hra Matti Kallio oli vanhana ylimyksenä Guidona sanon onnistunut. Kaiken kaikkiaan oli seurue syventynyt tehtävänsä ja esitys parasta mitä meillä moneen aikaan on ollut.

Yleisöä ei kuitenkaan kauniin kesäillan tähden ollut niin runsaasti kuin olisi ansainnut.

Ipis.

— Piirilääkäri Sahlborg kävi viime keskiviikkona kylässämme tarkastamassa olojamme. Käydessään asunnoissa kylässä ihastutti häntä se siisteys, joka vallitsi kodeissamme ja ympäristöllä.

— Hämeen Sanomien on eri tahoilta lähetetty ilmoituksia pitkäkasvuisesta rukiista. Jotta emme olisi huonompia, voimme mainita että Suviniemen pelolla on tavattu 255 sm. pitkiä rukiinokkia.

— Hämeenläänin paloapuyhdistyksen vakuutusmaksujen rästikanto toimitetaan Janakkalassa allekirjoittaneen luona Turengissa tiistaina 31 p. tk. alkaen klo 10 ap.

Turengissa 11. 7. 23.

Toivo Paakala.

Tervakoskella, heinäk. 14 p:nä 1923.

TERWAKOSKEN KAIKU

PAIKALLINEN ILMOITUSLEHTI

N:o 23.

LAUANTAINA 21 PÄÄ HEINÄK.

1923.

ILMESTYY JOKA LAUANTAI

TOIMITUS: G. A. GRÖNDAHL, vastaava.
B. LAITIO

TILAUSHINTA: 20.— VUODELTA
ILMOITUSHINTA: 250 SM.

Viikkolista :

Tohtori A. Törnström vastaanottaa sairaita Sidehuoneella joka toinen Keskiviikko, ensi kerraksi 25,7 23. klo 3—5 j.p.p.

Tunnit Sidehuoneella lääkiköiden jakoa ja si- demuuttoa varten ovat 10,30—12 arkipäivisin.

JUNAT:

lähtevät: (saapuvat) Ryttylästä etelään (pohjoisesta) 8,39, 10,58, 6,28, & 9,23. Pohjoiseen (etelästä) 7,08, 10,59, 4,48, & 8,41.

Postiauton kulkuvuorot ovat:

Terwakoskelta 9,45 ap. ja 5,15 j.p.p. Ryttylästä noin 11,30 ap. ja 8,45 j.p.p.

Lauantaisin sitä paitsi 5 junalle j.p.p. lähtö Terwakoskelta kello 4 j.p.p.

Keskiviikkoisin ja lauantaisin palaa auto Ryttylästä puoli 7 junan saavuttua.

Terwakosken Klubin Kansankirjasto on avoina joka toinen perjantai 5—6,30 j.p.p.

— Piiriesikunnan määräyksestä ottelevat Janakkalan ja Terwakosken Suojeluskunnat sunnuntaina heinäk. 22 p. klo 9,30 ap. Terwakoskella pesäpallossa. Nämät kilpailut koskevat Piirin Pesäpallo- me turnuutta. Alkuottelun voittajat pääsevät elokuun aikana pidettäviin välieriin ja loppukilpailuun pääsee kustakin rykmentistä alku- ja välieristä voittajana suoriutunut suojeluskunta. Loppukilpailut pidetään Hämeenlinnassa 9. 9. 23.

Sunnuntaina kilpailujen jälkeen järjestetään uimakilpailuja, y. m. sekä kahvitarjoilua. Kaikki mukaan!

Paikallispäällikkö.

— Leikki- ja Virkistyskursseille Viipurin Tanhuvaraan on osanottajaksi Terwakosken Klubin puolesta myöskin ilmoitettu neiti Valma Kilpinen. Tarkoituksena on valmistaa kurseilla osanottanutta ohjaamaan ja innostamaan paikkakunnan naispuolista nuorisoa leikeissä ja urheilussa.

Urheiluoiloistamme.

Tämän lehden viime numerossa oli kirjoitus jossa nähtiin voimistelu- ja urheiluelämämme perin synkässä valossa. On kyllä totta, ei tässä suhteessa juuri kehumisen varaa ole, mutta onko kaikki niin, että urheilumme voisi menestyksellisesti kehittyä näissä oloissa huippuennätyksiin? Koetan tässä esittää muutamia seikkoja, jotka mielestäni ei ainakaan eteenpäin vie urheiluintoamme eikä tasoamme.

Kansakoulumme on jo useampia vuosia ollut ilman miesopettajaa, joten se herätys urheiluun, jota tänä aikana, jolloin pojat ovat vastaanottavimpia, aikaan saadaan ei voi olla niin voimakas kuin sen tulisi olla. Naisopettaja ei voi parhaimmalla mahdollisenaan voimistelun, vielä vähemmän urheilun opettamisessa saada sitä pysyvää innostusta ja edistymistä aikaan kuin mies, joka itse mukana ollen voi kaikki niksit ja konstit neuvoa. Pieni poika, jos hän ahkerasti jonkun aikaa harjoitellen huomaa ei edistytvänsä oikeiden neuvojen puutteessa, niin hän hylkää harjoittelunsa sikseen ajatellen, ei minusta mitään tule. Näin menee se aika hukkaan jolloin ehdoittomasti tulisi laskea urheiluperustus, jos aikoo myöhemmin jotain huomattavaa aikaan saada. Kunnollisia urheilijoita ei kasvateta vuodessa eikä kahdessa, vaan siihen menee vuosikymmenen.

Sitten tulee urheilukenttäkysymys esille. Täytyy heti alussa sanoa, että meillä ei ole yleisurheiluharjoituskenttää, pallokenttä kun ei siihen asemansa puolesta sovi. Kilpailukenttänä tämä kyllä on erinomaisen hyvä kuntoon pantuna. Etevimmat urheilumiehemme sanovat: „jos tahdotte hävittää urheiluinnotuksen paikkakunnalta, niin laittakaa urheilukenttä teitten risteykseen pohjatuulille alttiiksi”. Urheilukenttämme on tällaisessa paikassa ja näyttää, että urheilumiehemme ylläolevan

lausuessaan ovat olleet oikeassa. Niinkuin tiedämme, urheiluharjoitus tapahtuu puoli alastomana, mutta sopiiko tämä kentällemme ja saako siinä tarpeellisen rauhan ihmisiltä ja suojan tuulilta? Onko hauska tällä kentällä yksin käydä harjoituksissa sekä ilma- ja auringonkylpyjä ottamassa? Valitettavasti täytyy sanoa ei, vaikka en tahdo väittää että se olisi mahdotonta. Silloin kun „Pikkuniitty” oli parhaimmassa kunnossaan, jolloin siellä oli nuorakeinut, kiipeämisköydet ja -salot, puolapuut, rekit, tasapaino- ja kiipeämishirret sekä oikein laitetut hyppy- ja heittopaikat, niin niissä oloissa voi urheilija kehittyä ja innostus pysyä sekä kasvaa. Varsinkin tuo nuorakeinu oli pikkupojille juoksun ja hypyn erinomainen kehitysväline. Ei aamulla pojat liikoja nukkuneet, sillä jokaisella oli kiire rientää pussi kainalossa keinuun, mutta useinkin olivat toiset jo ennättäneet ennen, joten sai aikaansa viettää nui- sa urheilussa, sekä tulla huomenna tuntia aikaisemmin nuorakeinuun yrittämään. Tässä keinussa kun päivän mitä kiivaammin juoksien hyppi ilmaan, jalkojen toisinaan koivun latvoja raappiessa, nuoran silmikka kupeessa, niin illalla tiesi päivätyön suorittaneensa. Ahkerasti käytettiin muitakin välineitä ja hyvin viihdyttiin kentällä aamusta iitaan säästyen pahanteoilta ja aikaisin illalla väsyneinä nukkumaan menimme. Nyt on toisin. Kun poika äitinsä liepeestä irti pääsee, niin biljardiin ja jollei ole varaa pelata, niin ainakin saa kuulla mukavia juttuja ja vetää joskus natsasta tupruavia savupilviä ja hengittää sitä paksua ilmaa jonka lävitte ei miestä salin toiselta puolelta eroita. Tässä on nyt tuotu varjopuolia esille, mutta on siitä smottavana hyväkin. Viime talven oli voimisteluharjoitukset vilkkaassa käynnissä. Tytöt voimisteli vaikka kyllä lyhyemmän ajan. Poikain voimistelu sensijaan on ollut pitemmät ajat käynnissä. Suojeluskunnan ja voimisteluseuran harjoitusil-

ina oli ilahduttavan pajon osanottajia ja npa vielä järjestetty kylpykin joka torsiksi, talvella voimistelu, kesällä urheiluarjoitusten jälkeen. Pallopeliharjoituksia säännöllisesti kaksi kertaa viikossa. Yksityiset urheilijat pitävät Pikkuniityllä hyppäpaikkoja asianmukaisessa kunnossa, joka edistää, että siellä hyppäämistäkin harjoitetaan, eikä tietenkään heittojakaan ole ohdettu. Voimistelu, samaten kuin urheilukin, on johdettu enemmän terveydelisiä, kuin ennätysksiä silmälläpitäen, joten ole pyritty erikoistumaan yksipuolisuuteen, jota tavallaan edellisessä kirjoituksessa suositellaan, Huolimatta tästä kaikesta kum ninkin täytyy sanoa, että urheiluelämämme kaipaa parannusta. Meidän tulisi saada kaikki nuoret mukaan, sillä jonkin yksilön harjoittelulla ei pitkälle päästä, eikä se vastaa urheilun suurta merkitystä kansamme ruumiillisessa kasvatuksessa. Palaan tähän asiaan vielä, ehdottaen sopivia keinoja epäkohtien korjaamiseksi ja pysyvän innostuksen aikaan saamiseksi, niin voimistelun kuin urheilun alalla.

—i.

Maailman epäkiitollisintoimi

olla erotuomarina jalkapallo-ottelussa. Kun usein joudun tätä tointa hoitamaan vastoin tahtoani, tahdon muutamin sanoin puolustaa itseäni ja samalla kaikkia erotuomareita ja yleisölle vähän selvittää peliaäntöjä.

Ensinnäkin on huomattava että erotuomarilla on vain kaksi silmää ja nekin suunnattu samaan suuntaan, jota vastoin yleisöllä on silmiä sadottain joka puolella kenttää. Tästä johtuu, että yleisö huomaa nekin virheet mitkä tapahtuvat erotuomarin selän takana. Hänen on liikuttava kentällä pelaajien ympäröimänä, eikä usein hänen ja virheentekevän välillä olevan pelaajan takia voi nähdä kun virheitä tehdään. Hänen pitää seurata pallon kulkua mutta samalla silmillä yleisilannetta, josta vielä seurata yksityisen pelaajan liikkeitäkin vaikka tämä ei ole kosketuksissa pallon kanssa; se on silloin kun tämä pelaaja on „off side” asennossa eikä siitä vielä ole pelastunut. „Off side” — siinä on se kulmakivi, johon useimmin kompastutaan. Suurimmalla osalla yleisöstä ei ole aavistustakaan off siden luonteesta, eikä sitä ymmärrä kuinka paljon se kiinnittää erotuomarin huomiota, jolloin hänen tarkkaavaisuutensa pallon kulkuun nähden huomattavasti vähenee. Off siden selvit-

ILMOITUKSIA.

MYYTÄVÄNÄ.

Topattu huonekalusto Boman'in liikkeestä, sisältää: sohva, 2 noja- ja 4 tuolia sekä pöytä.

Kirjoituspöytä,

Sika, 6-kuukautinen.

Tervakoskella, ins. Westerlund'in luona.

**TERVAKOSKEN
OSUUSKAUPPA**

Saapunut:

Viikatteita,
Heinäsuolaa,
Silinteriöljyä,
Kuulalaakeriöljyä ja
Sementtiä.

täminen käy näin pienessä lehdessä liian laajaksi, se on siis jätettävä, mutta voin mainita yhden esimerkin, joka hy in usein on todettavissa: Pelaaja kuljettaa pallon aivan maalin eteen, mutta siinä vie sen häneltä vastapelaaja. Hän on ehkä tuonut pallon pitemmän matkan ja on nyt hengästynyt, jonka tähden hän rauhallisesti alkaa astua kentälle päin pelin vetäytyessä keskikentälle. Hän on nyt „off sidessä”, eikä pelastu tästä ennenkuin hänen ja maalivahdin väliin on asettunut kaksi vastapelaajaa ja sen jälkeen pallo on ollut vastapelaajien hallussa. Kun pallo usein voi kulkea useita minuuttia miehestä mieheen oman joukkueen keskuudessa on siis erotuomarin muistettava että tuo mies yhä vielä on off sidessä eikä saa koskeä palloon.

Toinen riidanalainen seikka on „käsi”. Suurin osa käsittää tämän kysymyksen kirjallisesti, se on, kun pallo koskettaa jonkun kättä, niin se on „käsi”. Näin ei kuitenkaan ole tarkoitettu, vaan „kädellä tarkoitetaan että, kun pelaaja tahallaan koskettaa kädellään, kyynärvarrellaan tai kyynärpäällään palloa niin että sen suunta muuttuu, niin on sellainen katsottava „kädeksi” ja siitä tuomittava rangaistuspotku, kun tämä tapahtuu rangaistusalueella. Onhan rangaistus aivan liian kova, kun tuomitaan rangaistuspotku vahingossa pallon k s etetusa kädestä. Usein ei tätä parhaalla tahdolla voi estääkään, kun pallo läheltä potkaistuna lentää suoraan kättä vastaan. Ja onhan säännöissä sanottu, että kasvojaankin saa suojella käsillään. Monella on tapana kohottaa käsi- varsiaan välttääkseen kosketusta käsin palloon. Tämä on aivan virheellinen menet-

telytapa, sillä usein erotuomari saa sen käsityksen että aikomus on ollut estää palloa käsivarrella. Parempi on antaa käsi- varsien aina riippua alaspäin ja pallon noustessa pitkin ruumista ylös viedä kädet jonkunverran taaksepäin samalla pulistaen rintaansa, jotta ei pallo käy kasvoihin.

Vielä on huomattava missä rikkomukset tehdään, kenelle niistä on hyötyä. Sanotaan esim. että pelaaja on murtautunut tukimiesten läpi, hän vie pallon hyvällä menestyksellä maalia kohti, mutta silloin onnistuu yksi vastapelaajista koskettamaan palloa kädellään, kuitenkin saamatta sitä viejän hallusta, vaan on hän tilaisuudessa jatkamaan matkaansa maaliin. Jos nyt „käden” takia keskeytetään peli, on hyökkääjä menettänyt hyvän tilaisuuden ja puolustaja saisi aikaa koota joukkoaan maalin eteen. Kaikkia tällaisia tilanteita tulee erotuomarin tarkoin harkita ja tehdä päätöksensä silmänräpäyksessä.

Virheitä voi erotuomari tosin tehdä paljonkin, mutta useimmin hän harkintansa mukaan jättää viheltämättä silloin kun yleisö katsoo olleen syytä viheltämiseen.

G.

SUOJELUSKUNNAN PESÄPALLOJOUKKUE

kävi tk. 12 p. illalla Launosissa saamassa oppia pesäpalloissa. Paljon on meillä tosin opittavaa, sillä tuos oli eittain huono, vain 3 juoksua 25 vastaan. Tähän vaikutti Launosaisten mainio taito ottaa koppi. Pallon noustessa vain pari metriä yli maanpinnan oli se varmasti heidän kouris- sian ja meidän pojat eivät vielä hallitse lyöntiään vaan lyövät liian korkeita lyöntiä. Juoksuja olisi tullut montakin, mutta kopin takia haavoittui aina perille tuleva.

Tämä ottelu oli mainio todistus siitä, kuinka valppaudella ja päättäväsyydellä voidaan käyttää tilanteita hyväksi ja kuinka peli käy sujuvasti kun yksi tarmokas mies sen johtaa. Toiselta puolen saimme hyvän esimerkin siitä kuinka turmiollista „nukkuminen” voi olla. Sattui nimitt. että ajoilähdessö lyöjän viimeinen lyönti epäonnistui eikä pesillä olevat miehet lahteneet liikkeelle. Nyt oli lyöjän lähdeävä ensi pesälle, jonne, pallo heitettiin, häi kuoli, seuraava mies ei ehtinyt toiselle pesälle ennenkuin pallo oli sinne heitetty ja samaten kävi kolmannelle pesälle pyrkivän juoksijan.

— Jumalanpalvelus, joka olisi pidettävä tervakoskella tk. 22 pnä, siirretään tk. 29 p:ksi.

TERWAKOSKEN KAIKU

PAIKALLINEN ILMOITUSLEHTI

N:o 24.

LAUANTAINA 28 PNÄ HEINÄK.

1923.

ILMESTYY JOKA LAUANTAI

TOIMITUS: G. A. GRÖNDAHL, vastaava.
B. LAITIO

TILAUSHINTA: 20.— VUODELTA
ILMOITUSHINTA: 2/50 SM.

Viikkoilista :

Tohtori A. Törnström vastaanottaa sairaita Sidehuoneella joka toinen Keskiviikko, ensi keran 8/8 23. klo 3—5 j. p. p.

Tunnit Sidehuoneella lääkärin jalkoja ja si-
demuuttoa varten ovat 10,30—12 arkipäivisin.

JUNAT :

lähdevät : (saapuvat) Ryttylästä etelään (pohjoisesta) 8,39, 10,58, 6,28, & 9,23. Pohjoiseen (etelästä) 7,08, 10,59, 4,48, & 8,41.

Postiauton kulkuvuorot ovat :

Terwakoskelta 9,45 ap. ja 5,15 j.p.p. Ryttylästä noin 11,30 ap. ja 8,45 j.p.p.

Lauanta'sin sitä paitsi 5 jumalle j.p.p. lähtö Terwakoskelta kello 4 j.p.p.

Keskiviikkoisin ja lauantaisin palaa auto Ryttylästä puoli 7 junan saavuttua.

Terwakosken Klubin Kansankirjasto on avoina joka toinen perjantai 5—6,30 j.p.p.

Jumalanpalvelus pidetään Terwakoskella sunnuntaina tk. 29 pnä.

Moottoripyöräonnettomuus kohtasi luutnantti Finari Nuotiota viime perjantaina Perkjärvellä. Hänen ajaessaan moottoripyörällä asunnoltaan Kaukjärveltä harjoituspaikalle Perkjärvelle, katsoi hän taakseen ja pyörä meni metsään. Luutnantti Nuotiolta katkesi solisluu ja sai hän myöskin vammoja reiteensä. Loukkaantumusta hoidetaan Viipurissa sairaalassa.

HUUTOKAUPPA.

Vapaaehtoisella huutokaupalla myydään sunnuntaina heinäk. 29 p. kello 10 ap. Kartanolla erilaisia taloustarpeita, pito- ja liinavaatteita y. m.

T. Bergman.

Asia,

Jesta ei koskaan liian usein puhuta, on osuustoiminta. Osuuskaupamme joka sitä puolta yhteiskuntaelämässämme, kunniaakkaasti edustaa, vaatii aina yhä suurempaa harrastusta ja huomiota meidän puoleltamme. Meidän osuuskaupamme astuu jättiläisaskelin vakavaraisuutta kohti, mutta löytyy seikkoja, joissa odottaisi yhteiskuntamme jäsenten osoittavan vielä suurempaa kaukonäköisyyttä. Tahtoisin tällä kerralla kiinnittää kuluttavan kylämme asukasten huomiota erääseen juttuun, joka pistää silmään jokaiselle todelliselle osuustoimintaihmiselle.

Onko meillä todella tarpeellista keran kuussa voipäivinäme kantaa kalliisti ansaitsemiamme ansioita silloin sinne keräntyneiden torikauppioiden ja kaikenlaisten Helppo-Heikkien kukkaroon. Eivätkö kaikki ne varat olisi omassa liikkeessämme, voittoa tuottavina, kymmenkertaisesti paremmin käytettyjä.

Onko jokainen ostaessaan kankasta tai lyhyttavaraa markkinoilta katsonut, eikö osuuskaupassamme olisi samaa tavaraa, samoilla hinnoilla? Onko kysytty edes liikeestämme löytyisikö siellä tai voitaisko sitä laatua sinne hankkia? Tuskin. Memme merta edemmäksi kalaan vain ja annamme pennimme vieriä pois itsellemme hyötyä tuottamatta. Tämän kirjoittaja ei luonnollisesti uskalla väittää, että esimerkiksi kangastavarat liikkeessämme olisivat yhtä muotivalikoiset, kuin eri torikauppi-
ailla, mutta voi uskoa, että osuusliikkeen nykyisen johdon aikana eivät hintaeroavaisuudet pakoita ostamaan muualta kuin Osuuskaupasta. Jos ei Osuuskauppa voisi-
kaan tällä hetkellä pitää esim. kangasvarastaan yhtä valikoittua kuin mitä mahdollisesti toripäiviltä voidaan nähdä, on sekin meidän ostajapiirin syy. Mitä enem-

män me ostamme esim. kankaita Osuuskaupasta, sitä suurempaa ja valikoidumpaa varastoa se voi pitää ja sitä useimmin laadut sen väreihin ja muoteihin nähden muuttuu.

Hintakysymys monesta on myöskin kompastuskivi, johon moni lankeaa, käyttäessään näitä tilapäiskauppiota. Mutta ottakaamme joskus selvää, olemeko toripäivänä todella ostaneet halvalla vaikka sitä otaksunme. Kauppias hinnoittaa tavaransa hyvin ja pudottaa siitä markan tai 50-pennisen ja silloin innostumme ostamaan. Osuuskaupassa meillä aina on se normaali hinnoitus, jonka alle luonnollisesti kukaan yksityinen liikkeen harjoittajakaan ei tavanaansa laske.

Ryhtykäämme siis harkiten ostamaan kulutustavaraamme ja ostakaamme niin että siitä on meille hyötyä vastaisuudessaakin.

V a n h a j ä s e n .

Pesäpilloa on ahkerasti pelattu viime aikoina. T. k. 19 p:nä kävi kentällämme Launosten kuuluisa joukkue, joka ylivoimaisesti voitti meikäläiset. Kuitenkin olivat meidän pojat jo edellisestä ottelusta oppineet jonkun verran, niin että onnistuivat hekin saamaan juoksua. Ottelu päättyi 9 juoksulla 29 vastaan Launosten hyväksi.

* * *

Sunnuntaina 22 p:nä suoritettiin Sk. Piirin määräämä ottelu Janakkalan kanssa. Tässä kävi ilmi minkä hyvän opetuksen T:ki oli saanut pelatessaan Launosta vastaan. Heti alussa hankkivat he itselleen 8 juoksua, jota vastoin Janakkala vasta kolmannella vuorolla sai ensimmäisen juoksunsa, lisäten seuraavalla vuorolla neljällä, johon myöskin jäivät T:ki sai kaikkiaan 15 juoksua.

Huomattavimman tulin teki Hollän-

der ottamalla mainioita koppia. Kaksi kertaa "haavoitti" hän samalla kertaa neljä juoksijaa. Kopparina on hän meidän paras pelaajamme, vaikka vielä lyhyen harjoituksen tähden ei hallitse lyöntiään, vaan antaa vastapelaajillekin lyönneistään koppia.

Onnistunut kilpailu Janakkaisten kanssa toi suuren pesäpallonnostuksen mukautensa. Viime maanantain harjoitustilaisuus oli kerännyt joukkueen, joka yhdellä juoksulla voitti itse meidän hakajoukkomme. Tätä ei voi muuta kuin iolla tervehtää, sillä mitä voimakkaampi vastarinta, sitä hedelmällisempää on harjoitus.

G.

Muistiinpanoja

vanhoilta ajoilta paikkakunnallamme.

V. 1905. Koko tammi- ja alkupuoli helmikuuta oli vähälumista ja lämmintä. Helmik. 22—24 kovia lumipyryjä, senjälkeen pakkasta. Maalisk. ilmat olivat vaihtelevia, 31 p. korkein pakkasen 29 ast. Huhtikuu aloitti kevätlämpimät. Jo 10:nä meintiin raitailla Ryttylään, 24 tehtiin kauraa Paistonsuolla ja 28 lähti jäät Alasjärvestä. Vappuna ja pari päivää senjälkeen sateli vettä ja oli lämmintä, niin että nurmi rupesi vihertämään ja lehti oli hii-renkorvalla. 7 p. lähti halkolaiva Kesijärvelle, 8 p. kylvettiin peltoihin kauraa. 14—15 oli aamuilla 4 ast. pakkasen. Kesäkuussa lämmintä ja poutasäätä, lukuunottamatta muutamaa ukkossadetta. Jo kesäk. 30 alettiin heinänteko. Heinäk. mitattiin lämpöä aina 39 ast. varjossa. Vuos. oli niin suotuisa, että paikoin maatamme leikattiin ruista jo heinäk. alkupuolella, mikä lienee verrattain harvinaista. Näillä seuduilla alettiin vasta heinäk. 25 p. Elok. 2 leikattiin kauraa ja 11 kylvettiin ruista. Loppukesän ilmat olivat epävakaasia, syyskuulla myrskypäiviäkin. Syysk. 24 oli 7 ast. pakkasen. Lokakuulla kirkkaita päiviä pakkasen. 25 p. jäät Alasjärvi. Marrask. 6 satoi ensikerran lunta ja joulukuun 10 jettiin reellä kun oli tullut pakkasta, jota vuoden lopulla oli n. 15 astetta.

V. 1907. Kirkasta pakkasta uuden vuodenpäivänä seurasi vuoroin pyryjä, vuoroin pakkasta. Mitattiinpa 33 ast. alle nol-lan. Helmikuussa 20—22 oli sängen ankara talvimyrsky. Senjälkeen ilma lauhtui. Maalisk. 15 oli vielä 22 asteen pakkasen, mutta loppukuulla niinkin lämmin, että

ILMOITUKSIA.

TERVAKOSKEN OSUUSKAUPPA

Saapunut:

Viikatteita,
Heinäsuolaa,
Silinteriöljyä,
Kuulalaakeriöljyä ja
Sementtiä.

Suojeluskunta!

Ampumarjoitus pidetään sunnuntai-na 29. 7. klo 9 ap. Sen jälkeen palkin-tojen jako aikaisemmista kilpailuista sekä viestinjauksu korpraalikunnittain.

Sarja-ammunta päättyy tällä ampu-misella. Ne jotka eivät aikaisemmin tä-nä vuonna ole ampuneet 100 ja 150 m. matkoilta tulkoot suorittamaan nämätkin **ampumiset, sillä kohta alkaa ampumakil-pailut ja kuntoisuusmerkki-ammunta.**

Paikallispäällikkö.

varjossa huomattiin X 10 astetta. Huhti-kuun alku vielä lämmin, mutta myöhem-min aina toukokuun alkupäiviin saakka vuoroin lunta ja vettä sekä kolkkoja tuu-lia. Toukok. 4 p. jäiden lähtö Alasjärves-tä ja hyvin lämmintä. 16 ja 17 kolkkoa säätä ja vielä 28 ja 29 satoi lunta, niin että maa oli aivan valkeana. Kuun viime päivinä osoitti lämpömittari 1—3 astetta. Kesäk. 6 p. alkoi poutasää, loppukuulla taas kylmiä sateita. Heinäk. alussa pout-taa, heinäkuu tehtiin 12 p:stä alkaen. Hei-näkuun loppu ja elok. 7—26 taas sateita. Rukiin leikkuu alkoi 13 p. Elok. 11 p. aamulla paloi kartanossa Eftästen rakennuk-sen yläkerta. 26 p. alkoi poutasää, jota kesti neljän päivän sadetta lukuunotta-matta, lokakuun loppupuolelle. Marrask. 2 p. satoi vähän lunta ja siitä 20 päivään välillä pilvipoutia, välillä joku sadepäivä. Illoin ilma kylmeni akkia 10 asteeseen pakkasta ja Alasjärvi jäättyi. Vasta 28 p. satoi lunta rekikeliin asti. Joulukuun alku-päivinä oli lämpö nollassa, sumua ja synk-kää kunnes 11 p:stä alkoi kova pakkasen.

joka 23 p. oli jo 32 ast. jatkuen sellaise-na vuoden loppuun.

UIMAKILPAILUJA

järjestettiin Tervakoskella viime sunnun-taina pesäpallokilpailujen yhteyteen. Tulos olikin ilahduttava. Nähtiin nuorten suoje-luskuntalaistemme menevän crawlia kuin vanhain veteraanien. Tulokset olivat:

100 mtr. matkalla:

I Tauno Lounis 1'35,5"
II Leevi Syrjänen 1'40"
III Björn Trygg 1'44,5"
IV Bror Sundell 2' 7,5"

500 mtr. matkalla:

I Simo Koskivirta 11'11,4"
II Jussi Nieminen 11'41,8"
III K. E. Nyman 12'30"
IV V. Renholm 15'13,5"

100 mtr. matkalla voidaan tulosta en-si kilpailuksi pitää erinomaisena. Tauno Lounisen tulos ensi 50 mtr. oli 38 sekun-dia, joka jo hipoo tämän vuoden mestaruuskilpailuissa saavutettuja tuloksia. 500 mtr. matkalla myöskin ui Simo Koskivir-ta varmasti, ottaen puolimatkaa johdon käsinä ja antaen aikalaila rökkiin van-hoille uimamaistereille Niemiselle ja Ny-manille. Hyvää jatkoa vain ja suojelus-kunnassamme alkaa löytyä „vesipoikiakin”.

— Seuran pukuhuoneesta on hä-vänyt Näyttelijä Borg'in jättämä messin-kisoihella ja valkoisilla koristeilla varustet-tu vyö. Se, joka sen hajamielisyysdään on ottanut, pyydetään tuomaan sen takai-sin samaan paikkaan, sillä ette Te tällais-ia „historiallista” vyötä kuitenkaan voi julkisesti käyttää.

Komean sinisorsan sai rautalanka katiska-taan pari viikkoa sitte amatöörikalastaja Lehmuksaari. Kaloja hän kuuleman mukaan ei ole siitä vielä saanut ainuttakaan. Katiska oli jonkun verran veden päällä ja käsittämättömä on millä sorsa oli sinne mahtunut, kun onnellinen kalastaja oli pakoitettu porttiaukkoa vääntämään isommaksi saadakseen sen sieltä ulos, Tarkasti lunkkalaisena miehenä päätti Lehmuksaari sor-san uimaan matkoihinsa, mutta vain sillä hurs-kaalla toivomuksella, että se uudistaisi saman tempun sitte, kuin sorsastamisaika alkaa.

Ka ken hyvä lisäksi on juttu vielä tosi, vaikka onkin mätäkkuu.

Lehtemme tämän numeron etusivun la-oi jo aivan yksin kirjapainomme latejharjoitte-lija Hilma Selin. Jos siirä korjausluvuista huoli-matta esiintyikin torikauppiaiden sijasta voikaupi-aita niin voidaan silti pitää tämän nuoren ”fak-torin” käsällinäytettä onnistuneena.

TERWAKOSKEN KAIKU

PAIKALLINEN ILMOITUSLEHTI

N:o 25.

LAUANTAINA 4 PNÄ ELOK.

1923.

ILMESTYY JOKA LAUANTAI

TOIMITUS: G. A. GRÖNDAHL, vastaava.
B. LAITIO

TILAUSHINTA: 20.— VUODELTA
ILMOITUSHINTA: 2/50 SM.

Viikkolista:

Tohtori A. Törnström vastaanottaa sairaita Sidehuoneella joka toinen Keskiviikko, ensi kerran 88 23. klo 3—5 j. p. p.

Tunnit Sidehuoneella lääkkien j. koa ja si-
dämuuttoa varten ovat 10,30—12 akipäivisin.

JUNAT:

lähtevät: (saapuvat) Ryttylästä etelään (pohjoisesta) 8,39, 10,58, 6,28, & 9,23. Pohjoiseen (etelästä) 7,08, 10,59, 4,48, & 8,41.

Postiauton kulkuvuorot ovat:

Terwakoskelta 9,45 ap. ja 5,15 j.p.p. Ryttylästä noin 11,30 ap. ja 8,45 j.p.p.

Lauantaisin sitä paitsi 5 junalle j.p.p. lähtö Terwakoskelta kello 4 j.p.p.

Keskiviikkoisin ja lauantaisin palaa auto Ryttylästä puoli 7 junan saavuttua.

Terwakosken Klubin Kansankirjasto on avoinna joka toinen perjantai 5—6,30 j.p.p.

Jäähyväisjuhla.

Kauniin jäähyväisjuhlan olivat viime sunnuntaina paikkakuntalaiset järjestäneet poismuuttavalle Insinööri Westerlundille ja hänen rouvalleen. Seurahuoneelle, joka oli loivuilla ja lipuilla aistikkaasti koristettu, oli kerääntynyt yleisöä täpösen täyteen. Kunniavieraat, jotka otettiin vastaan torvisoitolla, saattoi kunniapaikalle nti Bergström ja herra Eetu Nuotio. Soittokunnan esitettyä „Sua tervehdän” astui puhumaan herra Antti Luhta kosketellen muoto kauniissa puheessaan koti- ja syntymäpaikan merkitystä ihmiselämässä ja todeten ne sydämmelliset välit, jotka Insinööri Westerlundin ja paikkakuntalaisten välillä aina ovat vallinneet sekä ojentaen kunniavieraille muistoksi Tervakoskelaisilta omistajan monogrammilla varustetun kultakellon. Soittokunnan soitettua ”Muistatko vielä

Puhetavastamme.

Miten tärkeätä ihmiselämässä puheta-
pakin on, siitä monet isiltä perityt sanan-
laskut ovat selvänä todisteena. „Sanasta
miestä, sarvesta härkää,” „Ennen mies
maansa myöpi, ennenkun sanansa syöpi,”
„Älä puhu kaikkea mitä tiedät, vaan tiedä
kaikki mitä puhut,” „Hyvä sanahil-
litsee vihan” ynnä monet muut samanta-
paiset rikassisältöiset mielteläuselmat osoit-
tavat, millaiseksi jokaisen tulisi puheensa
kehittää. Samoin kuin puhe on ilmaus-
tu ajatus, niin on teko ilmauspuhennut puhe,
joten kaikki se laittomuuden moninaisuus
ja paljous, mikä nykyisin kaikkialla val-
litsee, on kieron puhettavan tulos. Puheta-
pamme taas muodostuu käyttämästämme
kirjailisuuden ja sanomalehdistön laadusta,
seurustelu- ja työtovereittemme vaikutuk-
sesta, koti- ja itsekasvatuksesta, harrastuk-
sistamme j. n. e, jotka aiheuttavat ajatuk-
semme. Kuka voisikaan luetella kaikki ne
väävät valat, ne valheelliset todistukset,
ne ilkeämiehiset viittaukset, jotka esm. oi-
keusistuisissa on lausuttu seurauksena siitä,
ettei ole opittu justeeraamaan ja sen-
suroimaan omaa puhetapa. Ken höystää
puhetaan „pikku” valheilla, ken tukee sitä
karkeilla voima- ja iskusanoilla, ken se-
koittaa siihen korkealentoisia vieraskielisiä

sen virren,, puhui nti Brofeldt rouva Wes-
terlundille liikuttavasti hänen esikuvaksi
kelpaavasta toiminnastaan ja elämästään
antaen hänelle kristallivaasin täynnä kel-
taisia ruusuja. Liikutettuna kiitti Insinööri
Westerlund saapuvilla olijoita jättäen heille
jäähyväiset.

Tämä kaunis jäähyväisohjelma päättyi
soittokunnan esittämään lauluun „Ah pois
sa mielit kulta”.

ja kansainvälisiä sanoja ja lauseita, joiden
merkitystä ei itsekään ymmärrä, ken taas
satelemalla sirottelee puheeseensa ihmis-
kunnan pyhimpiä nimiä ja nimityksiä, ken
kaksimieliisiä ja kaksiteräisiä lauselmia, ken
imarrellen, mairitellen, mielistellen puhut-
telee toista hänen kuultensa, panetellen ja
parjaellen häntä hänen poistuttuaan. On-
han aivan luonnollista, että me emme voi
eikä meidän tarvitsekaan valaa sanojam-
me saman muotin mukaisesti, mutta kaik-
kien meidän on hankittava puheellemme
oikea sisältö ja sävy. Leikillisyyttä ei saa
olla ilkeyttä, vakavuus ei saa muodostua
raskasmieliseksi, ei totuuden lausuminen
pisteliäisyydeksi, ei virheiden oikaise-
minen ivaksi, ei huvitteleminen ilveilyksi.
Arvostellessamme henkilöitä, asioita, ta-
pauksia emme saa liioitella. Miltä tun-
tuisi, jos esim. vesikauhun vallitessa viran-
omaisten määräyksistä huolimatta joku yksilö
olisi jättänyt koiransa varustamatta
kuonokopalla ja sen johdosta koko paik-
kakunnasta väitettäisiin „milloinko Tervakos-
kella on ennenkään lakia noudatettu”?
Tai jos jonkun kilpailun jälkeen ensi en-
nätyksen saajaa heti ylistettäisiin mestari-
juoksijaksi, mestariluistelijaksi y m. ver-
tailematta häntä muihin sekä oman maan
että kansainvälisiin samalla alalla kilpaile-
viin. Eivätköhän sellaiset arvostelut olisi
peräti yksipuoliset, väritetyt, liioitellut? Ja
niin loppumattomiin. Oman synnyntäisen
luonteensa mukaisesti kukin meistä puhe-
tapaansa kehittäköön, mutta muistakaam-
me, että samoin kuin puhdistamme kotim-
me ympäristöineen ja ruumiimme vaate-
tuksineen tulee meidän myöskin puhdistaa
puheemme sanoineen ja sävyineen. Silloin
keskinäinen ymmärtämys, ystävällisyys ja
arvonanto sekä yleinen lainkuuliaisuuskin
omalta osaltaan onnellistuttavat elämääm-
me.

Fridolf Nuotio

65-vuotias.

65 vuotta täyttää huomenna, sunnuntaina, yksi huomattavimmista paikkakunnan vanhemmista asukkaista työnjohtaja Fridolf Nuotio. Uuraan, yli puoli-vuosisataisen toimintansa ohella yhtiön palveluksessa, on hän aina pirteydellä ottanut osaa yleisiin riitoihin ja yhteiskunta elämään. Jos Suojeluskunta on liikkeellä jalkaisin tai suksilla, siellä on aina myöskin tämä jo hermahtava veteraani. Reippaasti astuu vanhus — niin ei uskaltaisi sanoa ellei katsele otsikossa olevaa vuosimäärää — elämänsä iltapäivää, täyttäen sijansa yhteiskunnassamme. Onnitteluumme yhtyy varmasti yhtenä miehenä koko Tervakoski.

Keskiviikkona, elok. 1 p:nä vihittiin morsiamen kodissa Helsingissä Insinööri Parooni Björn Carpelan ja Frances Jansson.

Mieslatoja.

Terveen pojan sai t. k. 1 p:nä Aili ja Hannu Nuotio. Lehdellämme on tähän asti ollut vain naislatoja, mutta joskus tulevaisuudessa saamme siihen toimeen oikein miehen.

Sunnuntaina, elok. 12 p:nä pitää taalla kirjailija Hilja Hahti megaskooppikuvin valaistun esitelmän viime kevättalvena itämaille — Egyptiin, Arabiaan ja Palestiinaan — tekemästään matkasta. Tilaisuudessa on muutakin arvokasta ohjelmaa, josta tämän lehden ensi numerossa lähemmin ilmoitetaan. Paikkakuntalaisia pyydetään joukolla saapumaan kuuluisata kirjailijaa kuuntelemaan.

— Tervakosken Osuukaupan myynti heinäkuulla oli Smk 171, 479:45.

— Janakkalan kunnan eläinlääkäriksi valitsi valtuusto eilen eläinlääkäri Hjalmarin Heikkylän.

ILMOITUKSIA.

TERVAKOSKEN OSUUSKAUPPA

Saapunut:

Luujuhoja.

Sementtiä.

Tahkoja.

Naisten ja miesten uimapuknja.

Talkkunajauhoja.

Huutokauppa.

Huutokaupalla myydään elok. 12 p:nä kello 1 päivällä „Majakassa” paikkakunnalta muuttavan rakennusmest. K. J. Ahlskogin omaisuutta, huone- ja talouskaloja, vaatteita, y. m.

Myytävänä.

Perämoottori, gramofoni levyineen, huonekaluja y. m. tavaroita. Nähtävänä

SURUTTOMASSA.

Uimanäytöksen

Tervakosken tehtaan uimalaitoksella 5 p:nä elok. klo 2 p. noin 30 ohjelmansuorittajaa Pääsymaks. 5 ja 3 mk.

TANSSIAISET

illalla Tervakosken Seurahuoneella klo 7 i. Pääsymaksut Smk. 5

HÄMEENLINNAN UIMASEURA

JALKAPALLO-OTTELU.

Riihimäen Kentälennätin Pataljoonan ja Tervakosken „Hakojen” välillä viime tiistaina muodostui mielenkiintoiseksi sitä seuranneelle yleisölle. Tervakoskelaisia, joilla oli mukana vakinaisten estettynä ollen tilapäisiä pelaajia kolme, oli vastasaan joukkue, joka pelasi, sen huomasi heti, tattu-neisuudella ja varmuudella. Ensi erällä pelasti „Josse” peräkkäin kolme mitä vaikeinta tilannetta. Meikäläisten peliä ei myöskään voi moittia, joskin aina virkeä „Jaska” menetti pari hänelle annettua erinomaista tilaisuutta maalata. Ensimmäisen maalin teki Tervakoski mutta toisella ensierää Riihimäkeläiset tasoittivat, joten erä päättyi 1—1.

Toisella erällä oli peli mahdollisesti vieläkin tulisempaa ja pidettiin sitä pääasiassa Tervakosken maalin edustalla. „Josse” taaskin näytti mihin hän kykenee. 15 minuutin kuluttua tekivät Riihimäkeläiset kaksi maalia peräkkäin, ammutut aivan avonaisen maalin edustalta, täytyy melkein ihmetellä ettei niitä tullut useampia, niin tuimaa oli pommitus. Tervakoskelaiset saivat vielä maalin 25 minuutin kuluttua, mutta eivät kyenneet tasottamaan, joten ottelu päättyi riihimäkeläisten voitoksi 3—2.

Yleensä voi pitää tulosta Tervakoskelaisille onnistuneena. Riihimäkeläisten kauliin ja voimakkaan pelin olisi luullut johtavan suurempaan maalimäärään, kiitos „Jossen” ettei niin käynyt.

Pelin tulusuutta liukkaan kentän ohella kuvaa parhaiten tapaturmat. Tervakosken vasemman hyökkääjän oli lopetettava ensi erän perästä hammas taskussa. Oikea tukimies toisella erällä sai potkun ja pyörti, mutta kun poiskantaessa päästiin puolikenttään, nousi taas pystyyn ja jatkoi pelinsä loppuun vaikka kalpeanakin! Eikä kentältä moni tullut kylkiään pitelemättä tai ontumatta Ottelu muistutti paljon pesäpalloa siinä, että tuli paljon „haavoittuneita”.

Reportteri.

— Ins. Westerlundin poismatkusta t. k. 1 p:nä oli varhaisesta sa- muhetkestä huolimatta kerääntynyt soittokunnan ohella suurilukuinen yleisö. Tämä todistaa niitä lujia ystävyssiteitä, joilla hän oli paikkakunnan väestön kiinnittänyt itseensä.

Tervakoskella, elok. 4 p:nä 1923.

TERWAKOSKEN KAIKU

PAIKALLINEN ILMOITUSLEHTI

N:o 26.

LAUANTAINA 11 PÄÄ ELOK.

1923.

ILMESTYY JOKA LAUANTAI

TOIMITUS: G. A. GRÖNDAHL, vastaava.
B. LAITIO

TILAUSHINTA: 20 — VUODELTA
ILMOITUSHINTA: 2½ SM.

Viikkolista:

Tohtori A. Törnström vastaanottaa sairaita Sidehuoneella joka toinen Keskiviikko, ensi kerran 21 9 23. klo 3—5 j. p. p.

Tunnit Sidehuoneella lääkärin j-ko ja si-
demuuttoa varten ovat 10,30—12 arkipäivisin.

JUNAT:

lähtevät: (saapuvat) Ryttylästä etelään (pohjoisesta) 8,39, 10,58, 6,28, & 9,23. Pohjoiseen (etelästä) 7,08, 10,59, 4,48, & 8,41.

Postiauton kulkuvuorot ovat:

Terwakoskelta 9,45 ap. ja 5,15 j.p.p. Ryttylästä noin 11,30 ap. ja 8,45 j.p.p.

Lauanta'sin sitä paitsi 5 junalle j.p.p. lähtö Terwakoskelta kello 4 j.p.p.

Keskiviikkoisin ja lauantaisin palaa auto Ryttylästä puoli 7 junan saavuttua.

Terwakosken Klubin Kansankirjasto on avoina joka toinen perjantai 5—6,30 j. p. p.

— 30 vuotta tuli rouva Ida Lumme olleeksi v. k. 20 p:nä Tervakoskella kättilönä.

— Kättilömme Rouva Lumme on elokuun aikana lomalla. Hänen tehtäviään hoitaa sillä aikaa kunnan kättilö neiti Anni Jääskeläinen Tarinmaalla.

— Poismuutto. Frenckelin paperitehtaan kenttöcripääliköksi ja kirjantarkkijaksi siirtyy syysk. 1 p:nä Tervakosken prokuristi Birger Zilliacus, joka on ollut Tervakosken O. Y. palveluksessa ensin pääkonttorissa Helsingissä ja koime viimeistä vuotta täällä kaikkiaan 9 vuotta.

— Jumalanpalvelusta vietetään Tervakosken Seurahuoneella huomenna t. k. 12 p:nä k:lo 5 i. p. Saarnaa past. Karhenmaa.

Voimistelu ja urheilu elämästämme.

On sanottu, että voimistelu ja urheilu elämämme kaipaa parannusta ja se on aivan totta. Totta on myöskin se, että parannusta emme siihen saa puheilla ellemme ryhdy epäkohtia korjaamaan.

Tehtaan sisä-ilma ja vuorotyö on kumpikin sellaisia, että ne vähitellen tekevät ihmisen väsyneeksi ja haluttomaksi ponnistuksiin, ellei ole sopivaa vasta lääketta. Tällainen lääke on liikuntakasvatus, mutta tehdastyöläisten keskuudessa menestyäkseen se vaatii kunnolliset toimintavälineet ja paikat, sillä se yleensä on vaikeamminkin ylläpidettävää ja huonommalla kannalla kuin muualla. Varsinkin paperitehtaila juoppous ja huono elämä löytävät edullisen maaperän. Vilkas seura elämä ja paikoillaan pysyvä väestö on meitä tästä vaarasta suojellut, mutta oikeita muutokseen jo näkyy paljon. Tämän epäkohdan poistamiseksi me voimistelun ja urheilun alalla voimme tehdä paljon suunausta tuottavaa työtä. Meidän täytyy suojella nuorisoa lokaan vaipumasta. Järjestäkäämme voimistelusalit ja urheilukentät niin että niistä tulee joutoaikojemme mieluiset oleskelupaikat ja niissä olevat kunnolliset voimistelu ja urheilu välineet ahkeraan käyttökseen. Tervakosken Osakeyhtiön olisi yhä edelleenkin voimakkaasti kannatettava liikuntakasvatustyötä. Samaten on jokaisen yksilön äidin ja isän edunmukaista antaa tälle työlle kannatuksensa.

Jo edellä on sanottu että tämä työ on vaikeata ja menestyäkseen vaatii suotuisat olosuhteet. Kahden tunnin voimisteluharjoitus ei paljon vie eteenpäin ruumiillista hyvinvointiamme eikä voimistelu taotaamme. Nämä säännölliset voimistelutunnit saavat kumminkin aikaan sen, että voimistelu pysyy vireillä ja harrastus siihen

kasvaa. Nyt on huolehdittava siitä, että jokainen vapaa aikanaan, minä hetkenä tahansa, voi käydä harjoittamassa halumaan voimisteluliikkeitä. Vapaa ja sauvaliikkeiden harjoitus käy kyllä laatuun kotona, mutta telinevoimistelu ja paini vaatii erikoisen huoneen. Siis ensimmäinen ja tärkein uudistus on pieni voimistelusalit, jossa itse häiriöttä ja muille häiriöö tuottamatta, voi voimistella mihin aikaan päivästä tahansa. Tämä on kovin tärkeätä juuri sentähden, kun työvuoromme on mitä erilaisemat. Voimistelupuolen käsittely loppukoon tähän, sillä voimistelusalit kysymys on A ja O koko merestykselliselle toiminnalle.

Urheilualalla on myöskin saatava parannuksia aikaan. Vanha urheilukenttämme „Pikkuniitty” olisi saatava kuntoon harjoittelukentäksi. Tämän voimme tehdä vapaaehtoisella työllä, kunhan vaan saamme siihen isännistön suostumuksen ja ne vähäiset tarveaineet mitä siihen tarvitsemme. Uuden urheilukentän ympäri olisi Orapihlaja tai muu sopiva pensasaita istutettava sekä lehtipuita suojaamaan tuulilta kentällä olevia. Voidaan ehkä sanoa, että mitä teemme kahdella kentällä? Vleisureiluja varten on laitettava hyppy ja heittopaikat kuntoon joko vanhalle tai uudelle kentälle. Jos ahkeraan harjoittemme kiekon, keihään, moukarin ja painon heittoja sekä kuulantyöntöä, niin pehmeä ruohokenttämme on aivan pilalla, kuoppia täynnä ja vaarallinen pallopien harjoitteluun. Ja toiseksi suojaamattomana on uusi kenttämme asemansa puolesta sopimaton harjoituskentäksi, mutta vuosien kuluessa nämä molemmatkin viat korjaantuu jos ryhdymme oikealla tavalla niitä korjaamaan.

Joka kesä olisi toimeen pantava suuret kansanjuhlit. Klupin nimessä ne olisi paras toimia. Nämä juhlit olisi todella saatava arvokkaaksi ohjelmansa ja järjestyksensä puolesta. Juhlan ohjelman päätös, muodostaisi voimistelu ja urheilu. Urheilu-

ohjelma käsittäisi kaikki tavalliset yleisurheilulajit. Kunkin lajin paras mies saisi pienen sievän mestaruusmerkin. Kaikki nämä mestarit valokuvattaisiin, joka kuva kilpailupöytäkirjan ohella olisi liitettävä erikoiseen tätä tarkoitusta varten laitettuun kirjaan. Tästä kirjasta tulisi arvokas muisto Tervakosken urheiluelämästä eri vuosina.

On aivan varmaa, että tässä ehdotetut toimenpiteet, jos ne tarmolla ajetaan, tulevat voimistelu ja urheiluelämämme viemään tyydyttävään tilaan. Me tulemme saamaan runsaan palkkion niistä vaivoista ja uhrauksista joita tämän todella hyvän asian eteen olemme tehneet.

— i

— Ruotsalainen jumalanpalvelus sekä Herran Ehtoollinen on Janakkalan kirkossa 3:nä rukouspäivänä, kuluvan elok. 19 p:nä kello 1 päivällä.

— Hengellisen iltaman järjestää Janakkalan N. N. K. Y. huomenna t. k. 12 p:nä kello 6 i. p. Ohjelma on erittäin arvokas käsittäen kirjailija Hilja Haahden megaskoopikuvien valaisuvan esitelmän hänen kevättalvella Itämailla tekemänsä matkasta, past. Karhenmaan puheen, rouva M. Lundellin yksinlaulun, neiti S. Stjernschantzin pianosoolon ja neiti Emmi Krohnin viuluseolon. Virvokkeita, kahvia y. m. saatavana. Leivoksia, kaakkuja y. m. otetaan kiitollisuudella vastaan. — Vapaehtoisen uhrilahja jaetaan Kirkkoportin Lastenkodin sekä N. N. K. Y. n. lähetyksen kesken. — Saapukaa nauttimaan arvokasta esitystä sekä avustamaan joulunne jaloja työmuotoja!

— Surullinen onnettomuus. Pari viikkoa sitte putosi Kemissä koneenkäyttäjää Villiam Heinosen 11 vuotias poika Sulo Kemin jokeen ja hukkui. Naaruksista huolimatta ei hukkunutta ole löydetty.

— Salaperäinen katoaminen. Luutnantti Opas, jonka tervakoskelaiset muistavat viime Pääsiäisestä lentovierailulta täällä luutnantti Nuotion kanssa, on asunnostaan Perkjärvellä kadonnut salaperäisellä tavalla. Otaksutaan hänen joutuneen mielenhäiriöön tai viedyksi väkisin Venäjälle.

Juuri saamamme tiedon mukaan on luutn. Opas nyttemmin löydetty, Elisenvaarasta täysin terveenä, mutta ei osaa selittää katoamistaan.

ILMOITUKSIA.

Huutokauppa.

Huutokaupalla myydään elok. 12 p:nä kello 1 päivällä „Majakassa” paikkakunnalta muuttavan rakennusmest. K. J. Ahlskogin omaisuutta, huone- ja talouskaluja, vaatteita, y. m.

Huutokauppa.

„Alimyllyllä” myydään sunnuntaina elok. 12 p. kello 9 a. p huonekaluja, taloustarpeita, vaatteita y. m. kuten suuri pöronki, kahden ja yhden maattavia sänkyjä, naisten turkit, miesten vaatteita, pyykkipunkkia, kelkkoja ja muuta sellaista.

E. Westerlund.

Myytävänä

Saksa'aisia pähkinäpuu huoneka'uja: 1 vaatekaappi, 1 liinakaappi, 1 sohva, 1 pöytä, 4 tuolia, 1 suuri peili kaappineen 1 kello.

Makuuhuonekalusto: 1 vaatekaappi, 2 sänkyä patjoineen ja 1 pesupöytä.

Kaikki melkein uusia ja hyvin säilytetty.

Em. Klaper

„Berliinissä”.

Kiitos.

Kaikesta siitä ylenpalttisesta ystäväisyydestä, jota eroessani T. A. Bolagin palveluksesta, olen niin runsaasti ja monin muotoin saanut osakseni sekä niistä arvokkaista muistolahjoista, jotka vaimoni ja minä olemme vastaanottaneet, pyydän täten lausua meidän molempain puolesta kaikille Tervakoskelaisille sydämen lämpimimmät kiitokset.

Tampereella 5 p:nä elokuuta 1923.

Thorsten Westerlund.

UIMANÄYTÖS,

Hämeenlinnan Uimaseura, joka useampana kesänä on paikkakunnallamme antanut uimanäytöksiä, vieraili täällä taas viime sunnuntaina Yleisöä oli näytöstä katsomaan saapunut runsaasti. Uima- ja hyppypaikan alkuperäisyys vaikutti sen, ettei näytös tehnyt sellaista vaikutusta, kuin toisissa oloissa olisi ollut. Herra Lang'in kaunit hypyt herättivät ihastusta, vaikka ne suoritettiin vain sillan kaihteelta. Kilpailuunsa saatiin nähdä mestariuimien neiti Esteri ja Irja Lehmuksen voimakasta uintia. Tuloksista kilpailuissa ei voi mitään mainita, sillä matka oli epävarma. Ohjelmassa oli hengenpelastusnäytös, taideuintia, joista varsinkin jälkimäisen parin esiintymistä oli nautinto seurata, luviokeluintaa y. m. Näytös päättyi vesipallopeliin. Illalla oli Seurahuoneella tanssiaiset.

Kirjoituskilpailu.

Edistääkseen paikkakuntalaisten kirjallisia harrastuksia ja saadakseen julkisuuteen erilaisia katsantokantoja tärkeistä yhteiskunnallisista kysymyksistä, julistaa „Tervakosken Kaiku” kirjoituskilpailun, johon saapuneet vastaukset tulemme julkaisemaan lehdessämme. Tarkoitusta varten on Konsuli Wasenius lahjoittanut kolme palkintoa, 150:-, 100:-, 50:- parhaiten artikkelien kirjoittajille. Kirjoituksen aiheeksi tulisi kysymys:

„Onko kieltoiaki vienyt eteenpäin kansamme raitistuttamista ja onko se ollut maallemme onneksi vai onnettomuudeksi?”

Vastaukset, jotka saivat olla korkeintaan kaksi lehtemme etusivun palstaa olisivat jätettävä lehtemme toimitukselle ennen t. k. 26 päivää. Kirjoittajan nimi olisi seurattava mukana sulletussa kuoressa, jotka avattaisi vasta palkintojen jaettua. Palkintolaitekunnan asettaa lehtemme toimitus.

Toivottavasti lehtemme lukijat mieslukuisesti ottavat kilpailuun osaa.

— Suomen Suojelusliitto perustettu Janakkalaan. Asiata ajamaan valittiin väliaikainen toimikunta, johon tulivat rva E. Lagervall, insinööri Bruno Nyberg ja konttoristi Yrjö Rosenqvist.

TERWAKOSKEN KAIKU

PAIKALLINEN ILMOITUSLEHTI

N:o 27.

LAUANTAINA 18 PNÄ ELOK.

1923.

ILMESTYY JOKA LAUANTAI

TOIMITUS: G. A. GRÖNDAHL, vastaava.
B. LAITIO

TILAUSHINTA: 20.— VUODELTA
ILMOITUSHINTA: 2/50 SM.

Viikkolista :

Tohtori A. Törnström vastaanottaa sairaita Sidehuoneella joka toinen Keski- viikko, ensi kerran 21.9.23. klo 3—5 j. p. p.

Tunnit Sidehuoneella lääkkeitä jakoa ja sidemuttoja varten ovat 10,30—12 arkipäivisin.

JUNAT:

lähtevät: (saapuvat) Ryttylästä etelään (pohjoisesta) 8,39, 10,58, 6,28, & 9,23. Pohjoiseen (etelästä) 7,08, 10,59, 4,48, & 8,41.

Postiauton kulkuvuorot ovat:

Terwakoskelta 9,45 ap. ja 5,15 j.p.p. Ryttylästä noin 11,30 ap. ja 8,45 j.p.p.

Lauantaisin sitä paitsi 5 junalle j.p.p. lähtö Terwakoskelta kello 4 j.p.p.

Keski- viikkoisin ja lauantaisin palaa auto Ryttylästä puoli 7 junan saavuttua.

Terwakosken Klubin Kansankirjasto on avoinna joka toinen perjantai 5—6,30 j. p. p.

HALLA.

Viime sunnuntaiaamuna oli niin kylmä, että Tervan oske- lakin vei perunanvarret mustiksi Paistonsuolla, Nikkarissa, Alimyllyssä ja Varisojalla. Tietyn puolen pelot sen sijaan kärsivät vähemmän.

— JANAKKALAN N. N. K. Y:n viime sunnuntaiksi täällä järjestetyssä il- tamassa oli väkeä koolla runsaanlaisesti. Arvokkaan ohjelman suorittamista olikin nautinto seurata. Neiti S. Stjernerchantz'n esitettä pianolla Chopinin kuolemattoman „Surumarssin” astui puhujalavalle prof. rouva Hilja Haahti, joka kuvarikasta lie- tää käyttäen elävästi ja vilkkaasti maalaili kuulijain eteen kaukaisen Port Saidin kaupungin siellä toimivine kristittyine tyt- tökoului- een sekä muhamettilaisten sitä kohtaan osoittaman vihamielisyyden. Nei- ti Em ny Krohnin soitettua ansiokkaasti kaksi viulukappaletta, esitti rouva Margit Lundell miellyttävästi yksinlaulua. Lopuk- si maist. Erkki Krohn kertoi Lapualla sijaitsevan Karhunmäen kristillisen kansa- nopiston työmuodoista ja ohjelmasta. — Puh- das tulo iltamasta oli. Smk. 325.—.

Vähän lukemisesta.

Vanhat ihmiset sanovat, että koko elä- mä heidän nuoruudessaan oli niin suoraa ja yksinkertaista verrattuna nykyiseen. Eikö- hän se lie johtunut muun ohessa myöskin sen ajan painetun sanan niukkuudesta. Raa- mattu, katekismus, virsikirja ja ehkä joku postilla oli monenkin perheen koko kirjasto. Näiden kirjojen sisältö riitti sen ajan ihmi- selle tarjoten kaikissa elämän vaiheissa ja erilaisissa tilaisuuksissa lohdun, ohjeen ja rohkaisun. Ja elämä kulki tasaisesti ja rau- hallisesti, koska ihmisen ajatus oli yksin- kertainen ja selkeä.

Meidän elämämme on monimutkaista. Meitä viskellään puoleen ja toiseen, meidän on alinomaan ratkaistava vaikeita ristiriito- ja. Kuinka paljon vaikutteita esim. paine- tu sana päivittäin välittää meille, emme ehkä aina huomaa. Nykyaikana luetaan äärettömän paljon entiseen verraten, mut- ta kuuleepa sellaistaakin, ettei lueta tar- peeksi. Onko oikea vai väärä tuo jälki- mäinen väite? Asia on hyvin laaja. Sanon- pa vain jonkun esimerkin liiasta ja liian vähästä lukemisesta.

Jokainen aikaansa seuraava kansalai- nen tilaa puolueensa sanomalehden, ehkä useammankin. Mutta moni lukee niitä liian vähän s. o. vain yhtä lehteä. Satutaan näkemään kaikki asiat samalta näkökan- nalta, arvostelukyky kehittyy yksipuolisek- si tai suorastaan surkastuu. Ja toiselta puolen lemme sanomalehtiä aivan liian paljon. Silmäilemme niin monenlaisia asi- oita, ettemme heti luettuamme osaa tehdä selkoa niistä. Muisti voi kyllä tavallaan siten kehittyä eroittamaan oleellisen epä- oleellisesta, mutta samalla se varmasti ras- tittuu ja heikkenee sen huolimattomasta käytöstä. Sanomalehtiin nähden on var- mastakin puoluekannasta lähtien pyrittävä säilyttämään arvostelukyky puolueettoma-

na s. o. selvänä ja kiihkottomana.

Miten on sitten varsinaisen kirjallisuus- den, nimenomaan kaunokirjallisuuden lue- kemisen laita? Tuofantohan ainakin kas- vaa vuosi vuodelta suunnattomasti. — Ker- ran rautatievaunussa. Nuorenpuoleinen, hy- vinpuettu, erikoisen hauskanäköinen rou- va valitsee matkalukemista rautatiekirja- kaupan pojalta. Katsahdan valinnan tulo- kseen. Courts - Mahlerin joku „Ei onnea ilman sinua” tai sentapainen! Tavasta, mil- lä kirja avataan, voi selvästi huomata, ettei kovinkaan paljon ole kirjoja käsitelty. Ja kun kerran sitten kirjan käteensä ottaa, niin Courts - Mahler! C. - M: n ihailijat, ar- vaan että niitä on tässäkin kylässä, alkää pahastuko, että sanon suoraan: mainitun kirjailijattaren monikymmenniteinen tuo- tanto, jota meillä nykyään lakkaamatta suo- mennetaan ja suurella innolla luetaan, on a'a-arvoista. „Niin puhdashenkisiä kirjoja”, sanoi minulle eräs naishenkilö. Eivät ne olekkaan roskakirjallisuutta sanan varsinais- ssa merkityksessä, mutta ne ovat niin sanomattoman tyhjänpäiväisiä ja kaikki ai- van saman ohjeen mukaan kokoonkyhät- tyjä, ettei voi ymmärtää, miten järkevät ihmiset viitsivät moisen lukemiseen aikaan- sa hukata.

Eeräs tati kertoi pikkutyöstä, joka lukee kovin paljon. Kysyin, mitä? No esim. historiallisia romaaneja. Ilauduin, näin mieleissäni „Välskärin kertomukset” ja mui- ta sen tapaisia. Ei, Dumas'n romaaneja: „Myladyn poika”, „Brigelonnen varakrei- vi”, monta useampinuiteistä sarjaa. Voin kuvitella millä herpautumattomalla jänni- tyksellä pieni koulutyttö ahmii henkeäsal- paavia seikkailuromaaneja kaikki vapaahet- kensä varastaen vielä lisäksi koulutyölle- kin varattua aikaa. Hyvät ystävät, mitä sanotte sellaisesta lukemisesta? Ehdotto- masti liikaa, eikö niin! Sitä paitsi ovat mainitut kirjat sopimatontakin hengenra- vintoa 11—13 vuotiaalle.

On paljon puhuttu ja kirjoitettu siitä mitä ja miten luemme. Näillä vähillä riiveillä olen koettanut sanoa, että luemme liian paljon ja liian vähän. Mitaan rajoja ei siinä suhteessa ole määrättävissä, mutta ylimalkaan sanoen: liian paljon, kun umpimähkään luemme tukuttain sanomalehtiä ja arvostelematta jännitys —, tai n. s. ajanvietekirjallisuutta, mutta samalla liian vähän, jos meiltä sen ohella jää tuntemattomaksi arvokkaampi kotimainen ja käänöskirjallisuus.

—a —o.

Eräs juhla

40 vuotta sitte.

Kaikilla on muistissa se harvinaisen juhlatilaisuus pari vuotta sitte, jolloin jaettiin Suomen Talous-seuran kunniamitaleja pitkäaikaisesta palveluksesta. Koska samanlainen juhlatilaisuus oli kylässämme 40 vuotta sitte, tahdon palauttaa mieleen sitä, koska vain harvat kylän vanhemmista asukkaista sitä muistavat.

V. 1883 oli Tervakosken O-Y. toimittanut Suomen Talous-seuran muistomitalin vanhoille palvelijoille. Jo neljä päivää ennen juhlaa tyhjennettiin tehtaassa paperisali, nykyinen konesali — Seurahuoneettahan ei silloin vielä ollut —. Sitä siivottiin, pestiin ja kaunistettiin. Sai uhraita henkensä kartanon suuri sika, sai Punlan leveäsarvinen härkä kellistää sorkkansa pystyyn ja pari päivää jo Leerin kyökistä levisi tuoksu, joka sai veden suuhun nousemaan. Pari päivää ennen juhlaa sai koko tehtaan väestö, miehet vaimoineen kutsun.

Kun kello tuli 2 päivällä oli väen tungos kuvaamaton. Salin paperikoneiden puoliseen päähän oli järjestetty pitkiä pöytiä, joilla oli soppakulhoja, paistivateja, oli puoli leiviskäisiä haukeja ja välissä aina olut-tuoppeja ja viinakaralveja. Silloin ei vielä oltu nähty untakaan kieltolaista! Joukosta tehtaan näppärimmistä pojista oli tehty tarjoilijoita. Kuin kutsu tehtiin aterian alkamiseen, ei kestänyt kauan kuin alkoivat haukien kylkiluut loistaa ja vadit tyhjentyä. Ahkerasti oli myöskin olut-tuoppien ja viinakaralien pohjat pystössä, mutta uutta tuotiin aina ja sitä riitti. Pakka-huoneen kellarista oli tehty viinikellari, joka tuntui olevan ehtymätön.

Aterian loputtua alkoi ohjelman suoritus. Maanviljelijä Kustaa Kiipula piti juhlapuheen, jonka jälestä jaettiin „Taito ja Toimi” kirjoituksella varustetut mitalit. Ne kiinnitti saajain rintaan Konsulinna Wasenius ja rouva Lönnholtz Katisten kartanosta. Tämän kirjoittaja ei muista kaikkia mitalin saajia, mutta niitä saivat ainakin hopeamitalin: Gustaf Fors, Jose Lundahl, Kalle Grönberg, Viktor Lindstedt August Lindström ja Johan Grönberg. Pronssimitalin saivat Gustaf Söderlund, Erik Henrikson, Kustaa Vikholm, Kustaa Nyman, Antti Anderson, Kustaa Viklund, Gustaf Sohlman Erik Nygrén, Erik Lindberg, Kustaa Blomqvist, Josef Nors, Juho Silander Kustaa Adamson ja Kalle Gustafson. Talous-seuran rintaneuloja saivat Israel Ylén ja Kustaa Silander. Naisista saivat merkkejä Eeva Hildén, Tilda Silander, Miina Strand ja Fredriika Canth. Mahdollisesti oli mitalin saajia muitakin, en muista.

Mitalin jaon tapahduttua piti työväestön puolesta tehtaan isännistölle puheen pastori Bredenberg, jonka jälestä miehet kantoivat tuolissa ympäri salia Konsuli Waseniusta, kauppaneuvos Borgströmiä ja kunnallisneuvos Humblea.

Loppu illasta vietettiin vilkkaassa tanssissa, musiikista huolehtien Uhkoilan sepä Olin viululla ja Haapaniemen Nyman klarinetilla. Tanssin väliajoilla tarjottiin viiniä ja punssia ja ilo oli ylimmillään. Juhla vietettiin sen aikuisen tavan mukaan ja siitä jäi varmasti kaunis muisto jokaiselle läsnäolleelle kuten tämän kirjoittaneelle

Tarjoilijallekin.

— Tervakosken kansakoulussa alotetaan uusi työvuosi torstaina, elok. 23 p:nä, jolloin alakansakoulun oppilaat saapukoot klo 10 a. p. sekä yläkansakoululaiset klo 2 päivällä. Eh'o'aisten kuulustelu toimitetaan edellisenä päivänä klo 5 i. p. —

— Tervakosken Palokunnan sammutusosastoille on yhtiön puolesta jaettu hauskat tummansiniset punaisella kauluksella ja hihakäänteillä varustetut puserot vanhojen epäkäytännöllisten valkoisten takkien sijaan. Samanlaiset puserot ovat jo aikaisemmin ollut Pelastusosaston miehillä.

ILMOITUKSIA.

TERVAKOSKEN OSUUSKAUPPA

Saapunut:

Uusia paita flanellia.

Hyviä silliä ja silakoita.

Sipulia.

Etikkaa.

Halpaa ulkolaista palasokeria.

Joka lauantai saapuu
vinerleipiä ja leivoksia.

Myytävänä.

2 kpl Rautapataa, 60 ltr vetoisia.

Rva Ahlskog

„Majakka”.

Kaikki Lotat,

sekä toimivat että kannattavat pyydetään saapumaan Seuralle maanantaina elok. 20 p:nä klo puoli 7 viettämään seurusteluilan paikkakunnalta poismuuttavien Lottien kanssa.

Johtokunta.

ILMOITTAJILLE.

„Tervakosken Kaikuun” aijotut ilmoitukset ja uutiset pyydetään tuomaan toistaiseksi keskiviikkoiltaan tai viimeistään tuorstaiamuun, ehtiäkseen seuraavaan numeroon.

PIKKU-UUTISIA.

— Jättiläisraparperia, joka oli kasvanut maalari Lumpeen puutarhassa, käytiin näyttämässä toimitukselle. Lehti oli 185 cm pitkä, siis yhtä pitkä kuin tämän lehden toimitussihteeri, joka raparperin puurona söi.

Tervakoskella, elok. 18 p:nä 1923.

JANAKKALAN

kunnassa vuodelta 1922 maksettavaksi asetettujen Kunnallisverojen jälkimäisen puoliskon kanto toimitetaan m. m. Syysk. 12 p:nä klo 10—2 Tervakosken Seurahuoneella.

Huomautetaan, että heti kannon jälkeen jätetään maksamatta jätetyt verot ulosottotoimin perittäväksi, jolloin niistä kannetaan veromäärän ja ulosottopalkkioiden lisäksi laissa säädetty lisävero.

Janakkalassa, 17 p:nä elok 1923.

O. Marttila. A. Lahdentaus.

JANAKKALAN

kunnassa kuluvana vuonna toimitettavien kunnanvaltuutettujen ja tilintarkastajain vaalien Vaaliluettelot ovat kunta-laisten tarkastettavina syyskuun 1—15 p:nä m. m.

V:n (Tervakosken) äänestysalueen: Emil Leinon luona Tervakoskella.

Janakkalassa 16 p:nä elok. 1923.

Vaalilautakunnat.

JANAKKALAN

seurakunnan kirkolliset maksut ja papiston rahapalkka sekä maksamattomat jyväsantavat kannetaan m. m.

Lokak. 9 p:nä klo 9—1 Tervakoskella

Janakkalassa 18. 8. 1923.

Juho Hanström.

JANAKKALAN N. N. K. Y.:n jäsenille ja toimihenkilöille pyydämme lausua sydämmelliset kiitokset meille valmistetusta, hauskaasta ja mieleenpainuvasta juhlasta 17 päivän iltana.

Rippikoululapset.

HARVINAISEN PITKÄ TYÖAIKA.

Syyskuun alkupäivinä tulee nykyinen yövartija Kalle Nyman olleeksi 60 vuotta yhtiön palveluksessa. Nyman on äskettäin täyttänyt 73 vuotta ja tullut siis työhön 13 ikäisenä. Sitkeitä ovat vanhan kansan miehet.

— 65 vuotta täytti t. k. 21 päivänä rouva Miina Nuotio Tervakoskella.

ILMOITUKSIA.

Suojeluskunta.

Sunnuntaina elok. 26 p. klo 9 a. p. ampumakilpailu „Waraan kivääristä” sekä muita kilpailuja.

Paikallispäällikkö.

Huutokauppa.

Surutemassa myydään huutokaupalla sunnuntaina 26 p:nä elok. klo. 1 j. p. p. perämoottori, gamofooni levyineen, huonekaluja, kelkkoja, vaatteita y. m.

Porsaita, 3—4 viikon vanhoja, hyvärotuisia, myydään Turengin Taappolassa.

KELLOSEPÄN TYÖTÄ

ottaa edelleen vastaan Vähikkälän Marttilassa

A. Wirtanen

Kelloseppä.

TÄMÄN VUODEN SATOTOIVEET
PAIKKAKUNNALLA.

Maanvilj. isännöitsijältä olemme vuoden satotoiveista saaneet seuraavia tietoja: Heinä on verrattain hyvä, yli normaalityson. Sateet ovat myöhästyneet korjauksista, joten vielä noin 500 häkkiä on korjattavana.

Rukiin kylvä on tehty normaalisesti ylivuotisella siemenellä, kun edellisen vuoden sato oli epävarma. Se on orastunut vaikkakin hitaanpuolisesti kylmien ilmojen vuoksi.

Rukiin korjuu on samoin myöhästynyt, korjataan parhailtaan ja nähtävästi tulee keskinkertaista parempi sato, samonten vehnän.

Suviviljat kaura ja vehnä kasvavat hyvin, mutta valmistuminen on hyvin epävarma. Jos ne valmistua ennättävät, tulee hyvä sato, mutta leikkuuta ei voida ajatella ainakaan ennen kahta viikkoa. Halla ei ainakaan vielä ole vahinkoa tuottanut.

Perunasta tulee luultavasti erittäin huono. Keväällä huono sää myöhästyi istutusta ja hallat, jotka alkoivat jo ennen kukkimista ovat sitä hidastuttaneet. Kartanon viljelyksillä tiettyssä on halla kumminkin tehnyt vähemmän haittaa kuin muualla paikkakunnalla.

VANHEMPIEN JA NUOREMPIEN HUOMIOON!

Kauneimpia näkyjä mitä havaita voimme on kiistämättä iloinen, opin tietä talvaltava lapsiparvi. Katso tuota kirjassilmäistä tytöntylleröä ja tuota reippaannäköistä pojanpalleroa, joka kirjalaukku kainalossaan tai eväspussi selässään kouluun kiirehtää kerran kunnan kansalaiseksi vartuakseen. Täynnä nuorta intoa on mieli, voimantuntuva käsivarsi väräilee, notkeasti jalka nousee, ajatukset päivän tehtävissä askartelevat. Ken mietiskelee läksyään, ken unohtunutta **toveriitaan** tiedustelee, ken luontoa tarkastelee havaintoja siitä tehden. Jos jotain eilispäivänä erottua on tapahtunut, joutuu se pohdinnan alaiseksi olipa se jalkapallo-ottelu, tapaturma sairaus tai kuolemantapaus j. n. e. Mieli-piteitä vaihdetaan aikaihmissen tavoin. Jäljittelyvaisto siihen nuoria pakottaa.

Mutta mitä tapahtuukaan! Äsken iloisen joukon otsalle nousee pilvi, askele hidastuvat, oudoksuen toinen toiseensa katselee. Kouluun oppitunneilla ja eläinsuojeluyhdistyksen kokouksissa on neuvottu luomakuntaa hellimään, eläimiä rakkaudella kohtelemaan — ja nyt sänkäyttää vastaantuleva ajaja hevostaan ruoskalla höystäen lyöntejä mitä karkeimmilla kirosanoina. Terveystuottoon on sanoin kuvin ja tilastollisin numeroin valaistu väkijoumoin turmiollista vaikutusta ihmisruumiiseen — ja tiössä hoiperteleva nuorukainen tai sopimattomia sanoja kirskuva mies esimerkillään päinvastaista opettaa. Turhamaisuudesta, panettelusta, joutilaisuudesta on varoitettu — ja kuitenkin ohikulkevat tuon tuostakin omalla käytöksellään noita kaikkea teroittavat.

Näin ei toki pitäisi olla. Välttääkäämme siis elämässämme kaikkea sitä, mikä nuorelle väelle saattaa koitua vahingoksi ja turmioksi. Ja vieläkin enemmän: neuvokaamme, nuhdelkaamme, varoittakaamme lapsia yleensä ja oman paikkakuntamme lapsia erityisesti kaikesta siitä sopimattomasta, ilkeämielisestä ja luvattomasta, mihin näemme heidän tekevän itsensä syy-pääksi. Kehoittakaamme heitä käyttämään koulun aikansa tosihyväkseen, vanhempainensa ja opettajiensa iloksi, kotiseutunsa kunniaksi. Silloin nousee ympärillämme nuori kansa, joka kiitollisin ja kunnioittavin mielin on siunaava kaikkia niitä, jotka sen lapsuuden kasvatuksesta huolehtivat.

Uusi lukuvuosi on osoittava olemmeko tässä yhteisessä kasvatustehtävässämme onnistuneet.

Perjantaina elok. 24 p:nä otti Tervakoski Aktie Bolag vastaan uuden lumppu repimöake nuksen sen rakennuttajalta Suomen Valaiselta Rakennusyhtiöltä.

Tervakoskella, elok. 25 p:nä 1923.

JANAKKALAN

kunnassa vuodelta 1922 maksettavaksi asetettujen Kunnallisverojen jälkimäisen puoliskon kanto toimitetaan m. m. Syysk. 12 pnä klo 10—2 Tervakosken Seurahuoneella.

Huomautetaan, että heti kannon jälkeen jätetään maksamatta jätetyt verot ulosottoin perittäväksi, jolloin niistä kannetaan veromäärän ja ulosottopalkkoiden lisäksi laissa säädetty lisävero.

Janakkalassa, 17 pnä elok 1923.

O. Marttila. A. Lahdentaus.

JANAKKALAN

kunnassa kuluvana vuonna toimitettavien kunnanvaltuutettujen ja tilintarkastajain vaalien Vaaliluettelot ovat kunta-laisten tarkastettavina syyskuun 1—15 pnä m. m.

V:n (Tervakosken) äänestysalueen: Emil Leinon luona Tervakoskella.

Janakkalassa 16 pnä elok. 1923.

Vaalilautakunnat.

JANAKKALAN

seurakunnan kirkolliset maksut ja papiston rahapalkka sekä maksamattomat jyväsantavat kannetaan m. m.

Lokak. 9 pnä klo 9—1 Tervakoskella
Janakkalassa 18. 8. 1923.

Juho Hanström.

JANAKKALAN N. N. K. Y.:n jäsenille ja toimihenkilöille pyydämme lausua sydämmelliset kiitokset meille valmistetusta, hauska ja mieleenpainuvasta juhlasta 17 päivän iltana.

Rippikoululapset.

HARVINAISEN PITKÄ TYÖAIKA.

Syyskuun alkupäivinä tulee nykyinen yövartija Kalle Nyman olleeksi 60 vuotta yhtiön palveluksessa. Nyman on äskettäin täyttänyt 73 vuotta ja tullut siis työhön 13 ikäisenä. Sitkeitä ovat vanhan kansan miehet.

— 65 vuotta täytti t. k. 21 päivänä rouva Miina Nuotio Tervakoskella.

ILMOITUKSIA.

Suojeluskunta.

Sunnuntaina elok. 26 p. klo 9 a. p. ampumakilpailu „Waraan kivääristä” sekä muita kilpailuja.

Paikallispäällikkö.

Huutokauppa.

Surutemassa myydään huutokaupalla sunnuntaina 26 pnä elok. klo. 1 j. p. perämoottori, gamofooni levyineen, huonekaluja, kelkkoja, vaatteita y. m.

Porsaita, 3—4 viikon vanhoja, hyvärotuisia, myydään Turengin Taappolassa.

KELLOSEPÄN TYÖTÄ

ottaa edelleen vastaan Vähikkälän Marttilassa

A. Wirtanen

Kelloseppä.

TÄMÄN VUODEN SATOTOIVEET
PAIKKAKUNNALLA.

Maanvilj. isännöitsijältä olemme vuoden satotoiveista saaneet seuraavia tietoja:

Heinä on verrattain hyvä, yli normaalitason. Sateet ovat myöhästyneet korjauksista, joten vielä noin 500 häkkiä on korjaimatta.

Rukiin kylvä on tehty normaalisti ylivuotisella siemenellä, kun edellisen vuoden sato oli epävarma. Se on orastunut vaikkakin hitaanpuolisesti kylmien ilmojen vuoksi.

Rukiin korjuu on samoin myöhästynyt, korjataan parhailaan ja nähtävästi tulee keskinkertaista parempi sato, samoten vehnän.

Suviviljat kaura ja vehnä kasvavat hyvin, mutta valmistuminen on hyvin epävarma. Jos ne valmistua ennättävät, tulee hyvä sato, mutta leikkuuta ei voida ajatella ainakaan ennen kahta viikkoa. Halla ei ainakaan vielä ole vahinkoa tuottanut.

Perunasta tulee luultavasti erittäin huono. Keväällä huono sää myöhästyi istutusta ja hallat, jotka alkoivat jo ennen kukkimista ovat sitä hidastuttaneet. Kartanon viljelyksillä tiettyssä on halla kumminkin tehnyt vähemmän haittaa kuin muualla paikkakunnalla.

VANHEMPIEN JA NUOREMPIEN HUOMIOON!

Kauneimpia näkyjä mitä havaita voimme on kiistämättä iloinen, opin tietä tai-valtava lapsiparvi. Katso tuota kirkassilmäistä tytöntylleröä ja tuota reippaannäköistä pojanpalleroa, joka kirjalaukku kainalossaan tai eväspussi selässään kouluun kiirehtää kerran kunnan kansalaiseksi varttuakseen. Täynnä nuorta intoa on mieli, voimantuntuva käsivarsi väräilee, notkeasti jalka nousee, ajatukset päivän tehtävissä askartelevat. Ken mietiskelee läksyänsä, ken unohtunutta **toveriltaan** tiedustelee, ken luontoa tarkastelee havaintoja siitä tehden. Jos jotain eilispäivänä erottua on tapahtunut, joutuu se pohdinnan alaiseksi olipa se jalkapallo-ottelu, tapaturma sairaus tai kuolemantapaus j. n. e. Mieli-piteitä vaihdetaan aikaihminen tavoin. Jäljittelyvaisto siihen nuoria pakoittaa.

Mutta mitä tapahtuukaan! Äsken liioisen joukon otsalle nousee pilvi, askele hidastuvat, oudoksuen toinen toiseensa katselee. Koulun oppitunneilla ja eläinsuojeluyhdistyksen kokouksissa on neuvottu luomakuntaa hellimään, eläimiä rakkaudella kohtelemaan — ja nyt sänkkyttää vastaan tuleva ajaja hevostaan ruoskalla höystäen lyöntejä mitä karkeimmilla kirosanoin. Terveystunneilla on sanoin kuvin ja tilastollisin numeroin valaistu väkijoumoin turmiollista vaikutusta ihmisruumiiseen — ja tiössä hoiperteleva nuorukainen tai sopimattomia sanoja kirkuva mies esimerkillään päinvastaista opettaa. Turhamaisuudesta, panettelusta, joutilaisuudesta on varoitettu — ja kuitenkin ohikulkevat tuon tuostakin omalla käytöksellään noita kaikkea teroittavat.

Näin ei toki pitäisi olla. Välttääkäämme siis elämässämme kaikkea sitä, mikä nuorelle väelle saattaa koitua vahingoksi ja turmioksi. Ja vieläkin enemmän: neuvokaamme, nuhdelkaamme, varoittakaamme lapsia yleensä ja onan paikkakuntamme lapsia erityisesti kaikesta siitä sopimattomasta, ilkeämielisestä ja luvattomasta, mihin näemme heidän tekevän itsensä syy-pääksi. Kehoittakaamme heitä käyttämään koulun aikansa tosihyväkseen, vanhempain-sa ja opettajiensa iloksi, kotiseutunsa kunniaksi. Silloin nousee ympärillämme nuori kansa, joka kiitollisin ja kunnioittavin mielin on siunaava kaikkia niitä, jotka sen lapsuuden kasvatuksesta huolehtivat.

Uusi lukuvuosi on osoittava olemmeko tässä yhteisessä kasvatustehtävässämme onnistuneet.

Perjantaina elok. 24 pnä otti Tervakoski Aktie Bolag vastaan uuden lumppu repimörrake nuksen sen rakennuttajalta Suomen Veiseltä Rakennusyhtiöltä.

Tervakoskella, elok. 25 pnä 1923.